# సృజన

ఆధునిక సాహిత్య వేదిక

సాయుధ పోరాట ఎర్రజెండా చిరకాలం వర్ధిల్లుగాక!

కె. జి. సత్యమూర్తి

ఎడిటర్ అనేవాడు

కొడవటిగంటి కుటుంబరావు

నాకో పిస్తోల్ కావాలి!

జీవితంలో ఆదర్శాలు

రెండు చైనా కథలు

దళిత పాంథర్లకు [illegible]ధర్స్

సాగర్

నిర్వహణ:

'సాహితీ మిత్రులు'

68 పేజీలు

1 రు.

ు 0_50

నిజం" పాటలు 1_00

## ప్రస్తుతం సృజనవద్ద దొరికే పుస్తకాలు

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1. | విప్లవ రచయితల సంఘం 3వ మహాసభల ప్రత్యేక సంచిక | | 2_00 |
| 2. | అ. ర. సంఘానికి కాయకల్ప చికిత్స? | కె. వి. ఆర్. | 1_25 |
| 3. | ఎన్నెస్ కథలు | | 3_00 |
| 4. | చారు మజుందార్ రచనలు – | | 3_50 |
| 5. | చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ 30 సంవత్సరాల చరిత్ర (1921_1951) | | 1_75 |
| 6. | అమర వీరుల చరిత్రలు | పిలుపు ప్రచురణ | 3_00 |
| 7. | రేపటి కవిత్వం – సిద్ధాంత గందరగోళం | విమర్శ | 2_75 |
| 8. | కాళీపట్నం రామారావు కథలు | | 2_50 |
| 9. | బదలా | కరీంనగర్ రచయితల కథలు | 2_00 |
| 10. | రెక్కవిప్పిన రెవల్యూషన్ | శ్రీ శ్రీ | 2_00 |
| 11. | భారత-సోవియట్ ఒప్పందం | | 0_30 |
| 12. | ఆగ్నేయాసియా అంతటా విప్లవ పోరాట జ్వాలలు రగుల్కొంటున్నాయి | | 0_30 |
| 13. | రాష్ట్ర విభజనోద్యమం – మార్క్సిస్టు-లెనినిస్టు దృక్పథం | | 0_25 |
| 14. | ఉప్పెన – మొదటిభాగం | నవల చౌ లి-పో | 2_50 |
| 15. | నా కుటుంబం | నవల టావ్-చెంగ్ | 2_00 |

సృజన పాత సంచికలు కావల్సినవారు ముందుగా డబ్బు పంపి వాటిని పొందగలరు. అక్టోబర్ '72 నుండి (మార్చి/ఏప్రిల్ '73 తప్ప) అన్ని పాతసంచికలు దొరుకుతాయి.

---

# సృజన

ఆధునిక సాహిత్య వేదిక

మాస పత్రిక

**54**

**మార్చి 1974**

నిర్వహణ :
'సాహితీ మిత్రులు'

1 రు.

Edited, Printed & Published by P. Hemalatha for 'Sahithee Mithrulu'
Printed at Venkataramana Mudranalayam,
J. P. N. Road, Warangal - 506002 (A. P.)

# 'ఆకలితో చావడంకన్న పోరాటంలో చావడం మేలు'

'అన్నంకోసం, అహింసాత్మకంగా చేసిన ఆందోళన అధికారుల చెవికి ఎక్కక పోతే హింసాత్మకంగా అడగడం కూడ సమాజ వ్యతిరేకచర్య కాదు. ఆ కోర్కెను మన్నించకపోవడం గుండాయిజం. ఈ దృష్టితో చూసినపుడు యీ దేశంలో ఉన్న ఒకేఒక్క సమాజవ్యతిరేక గుండా ప్రభుత్వమే'— ఈ మాటలు సర్వోదయ నాయకులు జయప్రకాశ్‌వి.

గుజరాత్‌లో అన్నంకోసం అడిగిన ప్రజలమీదికి తుపాకిగుండ్లు పంపించింది యీ ప్రభుత్వ గుండాయిజమే. దేశమంతా అన్నంలేక చచ్చినవాళ్ళు చావగా అన్నం కోసం అడిగిన వాళ్ళెందరినో చంపింది యిందిరా సోషలిజం. ఈ చంపడంలో పోలీసుల సామర్థ్యం చాలకపోతే మిల్ట్రీని దింపింది. గుజరాత్ రాష్ట్రమంతటా ఒక నెల రోజులు కర్ఫ్యూలతోనూ, పోలీసుల కాల్పులతోనూ, వందలాది ప్రజల ఆహుతులతోనూ చరిత్ర రక్తాంకితమైంది. ఇంకా పోలీసు కాల్పుల చప్పుళ్ళు పత్రికలు మోస్తూనే వున్నయి. (గాంధీ పుట్టింది గుజరాత్‌లోనేనా ? !)

అయితే ప్రభుత్వంలోని లంచగొండితనానికి, అవినీతికి వ్యతిరేకంగా ఆహార ధాన్యాలపై, వంటనూనెలపై అధిక ధరలకు వ్యతిరేకంగా పోరాటం చేపట్టినవి, ఏ ప్రతిపక్షాలు కావు, విద్యార్థులు. రెండు ఇంజినీరింగ్ కాలేజ్‌ల మెస్ బిల్ ఎక్కువ కావడమనే లాంఛనప్రాయమైన కారణంతో ప్రారంభమైందీ ఆందోళన. సబర్‌కాంత్ లోకసభ ఎన్నికల సందర్భంగా కాంగ్రెస్, జనసంఘ్‌లు మంచినీళ్ళప్రాయంగా ఖర్చుచేసిన డబ్బు, నూనె ధరలకు మూలమెక్కడ వున్నదో తెలుసుకోవాలనే కుతూహలాన్నీ విద్యార్థుల్లో రేకెత్తించింది, అక్కడి ఆర్థిక వ్యవస్థ.

దీనికితోడు చిమన్‌భాయ్ పటేల్ కాలేజ్‌లను తమ రాజకీయ ప్రయోజనాలకు పావులుగా వాడుకోవాలనిచేసిన ప్రయత్నాలను కూడ విద్యార్థులు పసికట్టారు. అరవై కాలేజ్‌లను తన గుప్పిట్లో పెట్టుకొని అన్ని పదవుల్లోనూ తన చెమ్చాలను పెట్టాలని చేసిన ప్రయత్నమే విద్యార్థుల్లో మాత్రమే కాకుండా, లెక్చరర్లు, ప్రొఫెసర్లలో కూడ ఆగ్రహాన్ని రగిలించింది. విద్యార్థులు ఏర్పాటు చేసిన 'నవనిర్మాణ సమితి' గుజరాత్‌లో గొప్ప పోరాట చరిత్రను సృష్టించింది, ప్రభుత్వాన్ని దించేసింది.

'ఆకలితో చావడంకన్న పోరాటంలో చావడంమేలు' అన్న మార్క్సిస్ట్-లెనినిస్ట్ సూత్రాన్ని అనివార్యంగా ప్రజలు స్వీకరించే చారిత్రక పాఠాలు నేర్పుతున్న యిందిరా శోషనిజాన్ని నిజంగా అభినందించాల్సిందే.

# సాయుధపోరాట ఎర్రజెండా చిరకాలం వర్ధిల్లుగాక!

['జంటనగరాల కుట్రకేసు' సందర్భంగా హైదరాబాదు ఆరవ మెజిస్ట్రేట్ కోర్టులో మార్క్సిస్ట్-లెనినిస్ట్ పార్టీ నాయకుడు కామ్రేడ్ కె. జి. సత్యమూర్తి చేసిన ప్రకటన.]

చుక్కలంటుతున్న ధరలు, చీకటిలా నాలుగుచెరగులా వ్యాపిస్తున్న కరువు, యువతరం మూల్గులను పీల్చేస్తున్న నిరుద్యోగం- అన్ని రంగాల్లోనూ ఏర్పడ్డ ఆర్థిక, రాజకీయ సంక్షోభం- భారత దేశం యివ్వాళ సాయుధ పోరాటాన్ని కోరుతున్నదనే విషయానికి స్పష్టమైన సూచన. విప్లవకారులమైన మేము యీ అవసరాన్ని నెరవేరుస్తున్నం.

మేం, విప్లవకారులం మా ఉద్దేశాలను ఎప్పుడూ దాచం. తుపాకిని దృఢంగా పట్టి, ప్రజలమీద ఆధారపడి, మేం నిశ్చయంగా సుందరమైన నూతన భారతదేశాన్ని నిర్మిస్తాం- అక్కడ భయాలు, బాధలుండవు, పేదరికంవుండదు; స్వార్థంవుండదు.

భూస్వాముల, దళారీ బూర్జువాల, అమెరికా రష్యా సామ్రాజ్యవాదుల దోపిడీకి గురియై రోగపీడితమైన యీ దేశ ఆర్థిక రాజకీయ వ్యవస్థకు మా విప్లవం శస్త్రచికిత్స.

వివేకంవున్న వాడెవ్వడూ శస్త్రచికిత్స నేరమని కాని, సర్జన్ నేరస్తుడని గానీ అనడానికి సాహసించడు.

మేం, విప్లవకారులం, రాజకీయాధికారం తుపాకి గొట్టం ద్వారా సిద్ధిస్తుందని విశ్వసిస్తాం. మాకు బులెట్‌లోనే విశ్వాసం బ్యాలెట్‌లోకాదు.

– ప్రస్తుతం గెరిల్లా యుద్ధం మా ప్రధాన పోరాట రూపం.
– ప్రజాసైన్యాన్ని నిర్మించడం మా ప్రధాన కర్తవ్యం.
– వ్యవసాయ విప్లవం మా ఉద్యమానికి యిరుసు.
– వర్గశత్రు నిర్మూలన గెరిల్లా యుద్ధానికి ప్రారంభం.

గెరిల్లా పద్ధతిలో వర్గశత్రువులను ఖతంచేసే రైతు గెరిల్లా దళాలనుంచి క్రమక్రమంగా మేం ప్రజాసైన్యాన్ని నిర్మించుకుంటాం.

ప్రజాసైన్యం లేకుండా, విప్లవ స్థావరాలు (Base areas) లేకుండా వ్యవసాయ విప్లవం లేదని మాకు తెలుసు. ఈ మూడూ ఒకదానినుంచి ఒకటి విడదీయరానివి.

మేం, తెల్లభయానికి వ్యతిరేకంగా ఎర్రభయాన్ని సృష్టించే మా విధానాన్ని కొనసాగిస్తాం. క్రూరులైన భూస్వాములు గ్రామాల్లో నివసిస్తూ దుర్మార్గమైన దోపిడీని కొనసాగించడాన్ని మేం అనుమతించం. విశాలమైన గ్రామీణప్రాంతాల్లో క్రమక్రమంగా మేం విప్లవ రైతాంగ రాజకీయాధికారాన్ని నిర్మిస్తాం.

మా ఉద్యమంలో కుట్ర ఏదీలేదు. మేము ఏం చేసామో అది చెప్తున్నాం ఏం చెప్తున్నామో అది చేస్తున్నాం. విప్లవం కుట్రకాదు. విప్లవకారుడు కుట్రదారుడుకాదు. విప్లవకారుడు నూతన ప్రపంచానికి వైతాళికుడు.

ఈ దుష్ట ప్రభుత్వం మాకు వ్యతిరేకంగా బనాయించిన హత్యానేరాలను చూసి విప్లవకారులమైన మేము భయపడం. ప్రజలకోసం ఎట్లా పోరాడాలో, ప్రజలకోసం ఎట్లా ప్రాణత్యాగం చేయాలో మాకు తెలుసు.

ప్రేమ మరణాన్ని కూడ ఖాతరుచేయదు. సామాన్య మానవునిపట్ల మాకున్న ప్రగాఢమైన ప్రేమ మాకు మరణాన్ని సవాల్‌చేసే శక్తినిచ్చింది. మా పెదవులపై చిరునవ్వులతో మేం ఉరికంబాలెక్కగలం.

మా అపజయాలు తాత్కాలికమైనవి. మేం చిన్నచిన్న పోరాటాల్లో నష్టపడొచ్చు. కాని యుద్ధం మాత్రం గెలిచితీరుతాం. మేం మా తుపాకి మందు నెప్పుడూ పొడిగా వుంచుతాం.

We keep our gun powder dry.

మావో ఆలోచన వెలుగులో, ఉక్కులాంటి సుశిక్షితమైన విప్లవాచరణతో, మేం పోరాటరంగంలో మా రకరకాల ఆయుధాలను ఇంకా పదునుపెట్టుకుంటాం.

సాయుధపోరాటాన్ని ప్రారంభించడానికీ, కొనసాగించడానికీ యే కామ్రేడ్ జీవితమైతే శంఖారావమయిందో ఆ ప్రియతమ నాయకుడు అమరుడు చారుమజుందార్ మాకు అందించిన సాయుధపోరాట ఎర్రజెండాను ముందుకు తీసుకపోవడానికి మేం కృతనిశ్చయులమైవున్నాం.

భారత ప్రజలు ఆయననొక ఉత్తమ ద్రష్టగా ఎల్లప్పుడూ గుర్తుచేసుకొంటారు. ఆయన వాళ్ల విప్లవ స్వప్నాలకు ఆచరణ పాఠాలు నేర్పిపోయాడు.

మేం ఒంటరిగా లేం. ప్రజలు మాకు కవచం. మేం ప్రజలచేతిలోఖడ్గం.

ఈ ప్రపంచ విప్లవయుగంలో— సామ్రాజ్యవాదం మొత్తంగా పతనమై సామ్యవాదానికి అంతిమ విజయం లభించే యుగంలో ఈదశాబ్దం నాదేశానికి విముక్తిదశాబ్దమై తీరుతుంది. ఈ భూమిమీద యేశక్తీ మమ్మలను ఓడించలేదు.

విజయం మాది!

సాయుధపోరాట ఎర్రజెండా చిరకాలం వర్ధిల్లుగాక!

ఇంక్విలాబ్ జిందాబాద్!

కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ (మార్క్సిస్ట్-లెనినిస్ట్) జిందాబాద్!

మా ప్రియతమ అమరవీరులకు జోహార్లు!

ది. 21—2—'74

విప్లవ విద్యార్థులు, వరంగల్.

[మీమీ ప్రాంతాల్లో సృజన కొనుక్కోలేని ప్రజల కొరకు యీ ప్రకటనను కరపత్రాలుగా వేసి పంచి సాయుధ పోరాట ఎర్రజెండాను బలపరచండి.]

# ఎడిటర్ అనేవాడు

కొడవటిగంటి కుటుంబరావు

ప్రతి పత్రిక్కీ ఎడిటర్ అనేవాడు ఒకడుంటాడు. కొద్ది వంటింటి పత్రికలు మినహాయిస్తే, ఎడిటర్ జీతగాడు అయిఉంటాడు. వంటింటి పత్రికల ఎడిటర్లు ప్రొప్రయిటర్లే గనక వారిగొడవ ఇతరులకు పట్టదు. జీతగాడైన ఎడిటర్లగొడవే కొంతమందికైనా పట్టుతుంది. అనేకమంది ఎడిటరు జీతగాళ్ల పేరు పత్రికలో ఎక్కడా కనిపించదు. అయినా వాళ్లే ఎడిటర్లు. ఎడిటరుపేరు గుద్దుకునే ఆయనకు ఎడిటింగు ఏమీ చేతకాకపోవచ్చు కూడా. అయినా పేరు అచ్చుగుద్దుకున్నందుకు, పత్రిక చదివేవాళ్ల తిట్లూ, దీవనలూ అతగాడు భరించాలి. అసలు ఎడిటరు వాటికి అతీతుడు. అందుచేత పేరువేసుకున్న ఎడిటరు ఊరూపేరూలేని ఎడిటరుమీద చాలా జులుం చేస్తాడు. జులుం చలాయించటానికి చాలా తేలికైన సూత్రం ఏమిటంటే పాఠకుల దీవనలన్నీ పేరుగల ఎడిటరు భరిస్తాడు, తిట్లు అసలు ఎడిటరుకు బట్వాడా అవుతాయి.

ఒకప్పుడు ఈ తిట్లూ దీవనలూ చాలా సీరియస్ విషయంగా ఉండేది. ఏ పత్రికకూ వెయ్యి కాపీల ప్రచారంలేని రోజుల్లో పదిమంది మెచ్చుకున్నా లోకమంతా లేచి నిలబడి కరతాళధ్వనులు చేసినంత గొప్పగా ఉండేది. తిట్లయినా అదే ప్రమాణంలో ఉండేవి. ఇప్పుడు రోజులు మారాయి. ఏ పత్రికను ఎన్ని లక్షలమంది చదువుతారో ఎవరికీ తెలియదు. ఈమందిమీద ఎవడన్నా మెచ్చుకుంటూ రాసినా, తిడుతూ రాసినా "వాడికి తెలీదులే!" అని సరిపెట్టుకోవచ్చు. "వాడు మన టిపికల్ రీడర్ కాడులే!" అనుకోవచ్చు. అయినా ఇతర పాసిబిలిటీస్ లేకపోలేదు. తిడుతూ వచ్చిన ఉత్తరాలను ఎడిటర్ అయినవాడు సప్రెస్‌చెయ్యొచ్చు. మెచ్చుకుంటూ వచ్చే ఉత్తరాలు విధిగా అసలువాడికి అందుతాయి. వాటినిచూసి అసలువాడు పొంగిపోతాడా? పోడు. ఎడిటర్ పని చేస్తున్నవాడు ఎవరిచేతైనా రాయించాదేమో.

ఈ పరిస్థితి రెండు రకాల పరిణామాలకు దారితీస్తుంది.

ఒకటి: జీతగాడైన ఎడిటరుమీద ఎడిటరునని చెప్పుకునేవాడు హమేషా నిఘా ఉంచటం. అంటే వారిద్దరిమధ్యా ఒకవిధమైన కోల్డ్ వార్ ఉంటుంది. రెండు: పాఠకులనుంచి వచ్చే తిట్లూ, దీవనలూ పత్రిక మనుగడకు ముఖ్యం కాకపోవటం. మేధావులకింద జమ అయిన వాళ్ల తిట్టటమో, దీవించటమో చేస్తే? లాభంలేదు, సార్.

వాళ్లు ఇవాళ ఏ పత్రిక పాఠకలోకానికీ ప్రతినిధులుకారు; వాళ్ల అభిప్రాయాలకోసం పత్రిక నడిపితే చిప్పచేతికొచ్చేస్తుంది. సినిమాలు విమర్శకులకోసం తీసినట్టే! కొంప గుండమే! (కమ్యూనిస్టులకు మేధావులంటే చిన్నచూపు అని ప్రతీతి. అది పెట్టుబడిదారీ విషయంలో అక్షరాలా నిజం. మేధను అమ్ముకున్నవాడైతే అంత పరవాలేదు గాని, సొంతాన మేధ ఉపయోగించేవాడు పెట్టుబడిదారీకి గర్భశత్రువు)

రాజకీయాలలో అయేది, బిజినెస్‌లో అయేది, కోల్డ్‌వార్ ప్రతిష్ఠంభనకు దారి తీస్తుంది గాని పురోగమనానికి దారితీయదు. తనకూ, ప్రొప్రయిటరుకూ మధ్య ఉండే మూగ యుద్ధం దుష్ఫలితాలనుంచి బయటపడాలంటే ఎడిటింగ్‌చేస్తున్నవాడు ముందు తన మేధావిత్వాన్ని తీసి అవతలపెట్టాలి. తాను పత్రికను నడపటంలో సమర్థుడైన కారణం చేతనే తనకు ఉద్యోగం ఇచ్చిఉండవచ్చు. కాని తాను పత్రిక ఎట్లానడపాలో తనకన్న తక్కువ తెలిసిన వాళ్లనుంచి నేర్చుకోవాలి. (ఎక్కువ తెలిసిన వాళ్లయితే ఇంకోర్ని పెట్టుకోనే పెట్టుకోరుగా!)

నిన్నగాక మొన్న కన్ను తెరిచినవారికి మన సాంస్కృతిక రంగంలో ఉన్న ఈ "తల్లకిందులు" ఆశ్చర్యం కలిగించవచ్చు. కాని ఇది అనుక్షణమూ జరుగుతున్నది. ఎవడికి దేన్ని గురించి ఎవడికన్న ఎక్కువ తెలుసునన్న ప్రశ్నలేనేలేదు. జీతం పుచ్చుకునేవాడు ఇచ్చేవాడికి లోకువ. సినిమా ప్రొడ్యూసర్లు ప్రసిద్ధ రచయితలనూ, కళాకారులనూ బోలెడంత డబ్బుపోసి ఎంగేజ్‌చేసి, వాళ్లకు ఎట్లా రాయాలో, ఎట్లా పాటలు కట్టాలో, ఎట్లా ఆర్ట్‌వర్క్ చెయ్యాలో చెబుతారు.

ఇదంతా బిజినెస్ లెమ్మంటారేమో. ఎంతమాత్రం కాదు, బాబూజీ. ఇది ప్యూర్ సంస్కృతి. ఒక ఘరానా మనిషి ఒక సుప్రసిద్ధ నర్తకిని పెళ్లాడి, "ఇకనుంచి నువు నృత్యాలు మానెయ్యాలి!" అంటాడు. ఒక రచయిత్రిని ఒక అరచయిత పెళ్లాడి— ఆవిడ రచనలుచూసి ముగ్ధుడై మరీపెళ్లాడి— పెళ్లాడిన మరుక్షణంనుంచీ ఆవిడ కలాన్ని పామును చూసినట్టు చూస్తాడు. ఇందులో బిజినెస్ గొడవ ఏముందో? చెప్పానుగద, ఇదొక సంస్కృతి. దీన్ని తీర్చిదిద్దిన వాళ్లు బిజినెస్‌మెన్ అయితే కావచ్చు. కాని ఇది సంఘం నరనరానా ఎక్కిపోయింది. ఇది కోల్డ్‌వార్ సంస్కృతి అందాం.

మన ఎడిటర్‌ను దాటి చాలా దూరం వచ్చేశాం. రెండోపాయింటు: దూషణ భూషణలు పత్రికలను అంటవు. మరేది అంటుతుంది? వాటికి గూడా ముఖ్యమైనది ఏదో ఉంటుందిగద? అవును, ఉంటుంది. అది స్థూలంగా సర్క్యులేషన్; సూక్ష్మంగా రాజకీయాలు. కేవల రాజకీయ పత్రికల విషయంలో రెంటికీ అవినాభావ సంబంధం ఉన్నది. సాంస్కృతిక పత్రికల విషయంలో రాజకీయం తెరచాటుగా ఉంటుంది.

చాలాకాలం క్రితం నాకు బాగా తెలిసినవాడొకడు ఒక వారపత్రిక "చూస్తూ" ఉండేవాడు. అతను వారం వారం ఒక చిన్న బాక్స్ కట్టి అందులో కొన్ని విషయాలు వేసేవాడు. వాటినిగురించి "ఎడిటరు"గారికి ఏదో రిపోర్టు వెళ్ళినట్టుంది. జీతగాణ్ణి పిలిచి, "ఈ విశేషాలు ఏ కమ్యూనిస్టు పత్రికలోనుంచి వేస్తున్నావు?" అని అడిగాడు.

"మన ఆఫీసుకు కమ్యూనిస్టు పత్రికలు రావండీ. 'న్యూస్ వీక్' లో నుంచి వేస్తున్నాను" అన్నాడు జీతగాడు.

జీతం ఇచ్చే ఆయన ఒక క్షణం తెల్లబోయి, "అలాగా? ఏమైనా ఆ ఫీచరు మానెయ్యి" అన్నాడు. మరేనని మానేశాడు జీతగాడు.

కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేక దేశాలకన్న కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకత ప్రదర్శించటంలో ఒక సంస్కృతి లేదంటారా? తప్పకుండా ఉంది. వియత్నాంలో అమెరికా చేసిన యుద్ధానికి విరుద్ధంగా అమెరికనులే ప్రదర్శనలు చేస్తూంటే మన మహానాయకులు, స్వాతంత్ర్య పోరాటపు అతిరథులు ఆ యుద్ధాన్ని మెచ్చుకోవటంలో ఒక సంస్కృతి లేకుండా ఉంటుందాండీ?

యస్సార్ : ఈ సంస్కృతిలో రాజకీయాలే ఉంటాయి. విద్యార్థులకు రాజకీయాలు ఉండరాదనండి- పోలీసులకూ, ప్రభుత్వోద్యోగులకూ, నిరుద్యోగులకూ రాజకియాలు పనికిరావనండి- కాని దయచేసి సంస్కృతి విషయంలో రాజకీయాలు పనికి రావని అనకండి. ఈనాటి మన సంస్కృతికి ఒక రూపం ఇచ్చేది రాజకీయాలేగదండీ! అందుకేగదా, ప్రాజెక్టుకు శంకుస్థాపన చెయ్యటం దగ్గర్నించీ పాడి గేదెను ఆవిష్కరించటం వరకూ ప్రతిదానికీ మంచి అంతస్థుగల రాజకీయవాదిని ఆహ్వానిస్తాం. అంతర్జాతీయ కేన్సరు నిపుణుల మహాసభను ప్రారంభించటానికి ఎవర్ని పిలుస్తారు? కేన్సరుతో బాధపడుతున్నవాళ్లనా? కేన్సరు కేసులు చికిత్సచేస్తున్నవాళ్లనా? కానేకాదు. ఏ దేశపు అధ్యక్షుణ్ణో, ప్రధానమంత్రినో పిలుస్తారు.

చిన్న సర్కిల్స్‌లో పరిభ్రమించేవాళ్లం సంస్కృతి అంటే డబ్బు అనుకుంటాం. ఎందుకంటే ఎక్కువ డబ్బున్నవాడు తక్కువ డబ్బున్నవాళ్లను అయస్కాంతంలాగా, కృష్ణుడు గోపికలను లాగా ఆకర్షించటం చూస్తూఉంటాం. కాని ఇంకా పైకిపోతే అసలు విషయం రాజకీయాలని తెలిసిపోతుంది. రాజకీయ హోదా ఎదట డబ్బు చేతులు పిసుక్కోవటం మనం రోజూ చూసేదృశ్యం కాదు. అందుకేగదా రాజకీయంగా పెరగటానికి లక్షలు లక్షలు కుమ్మరించేది. మరీ పైకిపోతే రాజకీయాలకూ డబ్బుకూ అవినాభావ సంబంధం కనబడుతుంది. రాబడిపన్ను వందల్లోనూ, వేలల్లోనూ ఎగ్గొట్టేవాడు జైలుకు

పోతాడు. కోట్లల్లో ఎగ్గొట్టేవాడు మరింతగొప్పగా పర్మిట్లూ, లైసెన్సులూ సంపాదిస్తాడు. అమెరికా "వీపీ" (వైస్ ప్రెసిడెంట్) అగ్న్యూ రాజకీయంగా చాలా గొప్పవాడు గనక బయటపడ్డాడుగాని మామూలు మనిషైతే పదిహేనేళ్లు జైల్లోకూర్చునేవాట్ట ? ఆలెవెల్‌లో వాణ్ణి ఎవరూ ఏమీ చెయ్యలేరు.

ఈ గొడవలో మళ్లీ మన ఎడిటరు ఎటో జారుకున్నాడు. అతగాణ్ణి జీతం ఇచ్చేవాడు వెయ్యికళ్లతో కనిపెట్టి ఉండాలనుకున్నామా, లేదా ? అందులో తొమ్మిది వందల తొంభైతొమ్మిది కళ్లు అతగాడి రాజకీయాలను హమేషా అన్వేషిస్తూ ఉండాలి.

అదేమిటంటే ? రాజకీయాలు సంస్కృతికి ప్రాణంగద ! కాని రాజకీయాల్లో చాలా రంగులున్నాయి. మత రాజకీయాలు ఫరవాలేదు. వాటిని ప్రత్యక్షంగా తిట్టినా పరోక్షంగా ప్రోత్సహించవచ్చు. కులతత్వ రాజకీయాలను గట్టిగా తిట్టరాదుకూడా. కులతత్వాలు మానండి అని ప్రజలకు— అనగా మతం కూడు పెట్టని వాళ్లకు— గొంతులు చించుకుని చెప్పవచ్చు; ఆమాటే కులతత్వం రాజకీయవాదులతో అంటే ఎలెక్షన్లలో డిపాజిట్లు పోగొట్టుకోవలసి రావచ్చు. ఎర్రగిల్లు రాజకీయాలు చాలా ఉపయోగం కూడానూ. "ప్రజలకోసం !" అని అరిచేవాళ్లు చేతికందే దూరంలో ఉండటంవల్ల లాభమేగాని నష్టంలేదు. స్థూలంగా చెప్పుకోవాలంటే ఎన్నికల రాజకీయాలన్నీ సహించ దగినవే. ఎన్నికలలో ఏమాత్రం నమ్మకంలేని బద్మాష్ రాజకీయాలను కనిపెట్టిఉండాలి.

మన జీతగాడు (అనగా ఎడిటరు) ఏ రాజకీయాలను దొడ్డిదారిన ప్రవేశపెడుతున్నదీ శ్రద్ధగా గమనిస్తూ ఉండాలి. సాధారణంగా జీతం డబ్బులకోసం వాడు అన్ని రాజకీయాలూ వదిలేసుకుంటాడనుకొండి; వాడిలెవెల్‌లో డబ్బుకీ, రాజకీయాలకూ పొంతన ఉండి చస్తుందా ? చావదు ! అయినా చెప్పలేం. దూదిలో నిప్పులాగా వాడిలో చాలా ఏళ్ల అనంతరం కూడా రాజకీయాలు సొరకాలుతూ ఉండొచ్చు. లేదూ, వాడు కళా, కాకరకాయా అనే దృష్టితో రాగూడని రాజకీయాలను పత్రికలోకి రానియ్యొచ్చు (ఒక్కోసారి పనికిమాలిన రాజకీయాలు మరింత కళాన్వితరూపంలో రచనలలో దూరటం కద్దు. కవితా కన్య కమ్యూనిస్టులను వరిస్తున్నందుకు ఒకప్పుడు సురవరం ప్రతాపరెడ్డి గారు ఆశ్చర్యం వెలిబుచ్చారు.) జీతగాడికి కళా, కందపద్యమూ లేకుండా కడిగెయ్యటం కూడా మంచిదే.

దొడ్డిదారిన పత్రికలోకి రాజకీయాలు రాకుండా ఎలా చూడటం. అసలు ఎడిటరు జీతగాడు లేకుండా పత్రిక నడపాలంటే మనది వంటింటిపత్రిక కాదాయె. ఈ జీతగాడు మనని ఏమార్చి ఏదోవేసి ప్రాణంమీదికి తీసుకురావచ్చు. ఎందుకు దీన్ని వేళాపయ్యా

అంటే, రచన బాగుంది, సార్! మంచి ఆర్టు, సార్! ఇటువంటివి వెయ్యొద్దని మీరు చెప్పలేదుగా, సార్? అనొచ్చు. అందుచేత మనం వాడికి గైడ్‌లైన్స్ ఇవ్వాలి. ఇది అన్నంత తేలిక అనుకునేరు. చాలా డిఫికల్ట్, మోస్ట్ కాంప్లికేటెడ్. అనగా, ఎలా చెప్పాలో మనకు చచ్చినా తెలీదు.

అందుకని మనం కొన్ని సులువుమార్గాలు అవలంబించాలి. "ఇదుగో, అబ్బాయ్! నువు ఏ రచనలోనూ విప్లవం అనేమాట రానివ్వకు. వెనకటికి బ్రిటిషువాళ్లు స్వరాజ్యం అన్నమాటను నిషేధించారు చూడూ! వాళ్లేం వెర్రివాళ్లా? సూర్యుడు అస్తమించని సామ్రాజ్యాన్ని ఏలారు ఏమిటనుకున్నావేమిటోను! శ్రీకాకుళం, వరంగల్లు, విశాఖపట్నం ప్రాంతాలనుంచి ఎవడేం రాసినా వెయ్యకంతే! మనకు రచనలను కరువా? నెల నెలా బండీడు వ్యాసాలు అవతలపారేస్తున్నావే, అందులో ఏదివేసినా పత్రిక నిండిపోతుందిగద. అదే అనొద్దు. పాఠకులకేం తెలుసు, వెధవలు! ఏది అచ్చెయ్యి గాక చదివేస్తారు! వాళ్లకి బుర్రలుంటే మనం ఈ పత్రిక నడపగలమా? పత్రిక గెటప్; ఎడ్వర్టయిజు మెంట్లూ— ఇవే ముఖ్యం. నీ కళా, గోంగూరపచ్చడీ వొట్టి దండుగ! వ్యాసం మరీ బాగాలేకపోతే మంచి కార్టూన్ తగిలించు. నీకు లిస్టు తయారుచేసిస్తాను. మారుపేరుతో రాసినా వాళ్ల రచనలు వెయ్యకు. చీనా, మావో, మశానమూ మనకొద్దు. అమెరికా, రష్యాలకు విరుద్ధంగా ఏదీ వెయ్యకు. ఎందుకొచ్చిన గొడవ. వియత్నాంమీద ఆ పద్యం వేసుండవలసిందికాదు. వాళ్లు గెలిస్తే మనపత్రిక్కి ఏంవొరిగింది. వాళ్లు ఓడితే మనకేం తరిగింది?..." ఇలా మనం జీతగాడికి బోధించాలి. మన బాధలు వాడి తలకెక్కేట్టు చూడాలి.

ఇదంతా సంస్కృతి కాదనుకుంటే మీరు దొడ్డిదారినున్నారు. ఇదే ఈనాటి మన సంస్కృతి. దానికి నిదర్శనం మనం ఆదర్శ ఎడిటరనుకునేవాడు.

కథలు:

# నాకో పిస్తోల్ కావాలి!

చైనీస్ మూలం: వాంగ్ షి చెన్
స్వేచ్ఛానువాదం: చలసాని ప్రసాదరావు

మా ఊరి పార్టీ కార్యదర్శి కామ్రేడ్ చాంగ్ ఓ మొండి ఘటం. ఇప్పటికే ఒక టికి పదిసార్లడిగాను "నాకో పిస్తోల్ కావాలీ!" అని. కానీ, నాకన్నా రెట్టింపు ఎత్తున్న కామ్రేడ్ చాంగ్ నా నెత్తిన ఓ చిన్న మొట్టికాయవేసి నవ్వేసేవాడు.

"అరే, బాబూ! నిన్నూ, నీ బాలదళాన్నీ చూస్తేనే ఇటు చైనా దయ్యాలూ, అటు జపాన్ భూతాలూ కూడా తోకలు ముడుచుకుని ఉడాయిస్తాయ్. ఇంక నీకు పిస్తోల్ కూడా ఎందుకు? అయినా కొంచెం ఓపికపట్టు నాయనా! మన ఎర్రసైన్యానికే సరిగా తుపాకుల్లేవు!" అంటూ దాటవేసేవాడాయన.

నాకు వళ్లు మండుకువచ్చేది. కాస్తోకూస్తో ఏడుపూ వచ్చేది. నిజమే. కానీ, ఈ ఒక్క విషయంలో మినహాయిస్తే కామ్రేడ్ చాంగ్ చాలా చాలా మంచివాడు. అందుకని నేనాయన్నేమీ అనలేకపోయేవాడిని.

జపాన్ ప్రతిఘటనాయుద్ధం జరుగుతూన్న రోజులవి. మా ఊరి నానుకునే ఉన్న పట్నం జపాన్ సైన్యాలకు బలమైన కేంద్రం. దాన్ని ఎదుర్కొనేందుకు ఎయిత్ రూట్ ఆర్మీ మా గ్రామ పరిసరాల్లో గప్‌చుప్‌గా దిగి ప్రతిఘటనా శిబిరాల్నేర్పాటు చేసుకొంది. సమయంకోసం కాచుకునున్న ఎయిత్‌రూట్ ఆర్మీ జాడలూ, వారి యుద్ధ సన్నాహాలూ బయటపడకుండా గ్రామాన్ని కాపలా కాస్తుండటం మా బాలవీరుల దళం పని. నేను దానికి నాయకుణ్ణి.

నా వయసు పద్నాలుగేళ్లు. అయితే మాత్రం ఏం చెప్పండి. ఎంతైనా నేను నా దళానికి నాయకుడిని గదా! నాకో పిస్తోల్ ఉండవద్దా! చిన్నప్పట్నించీ మాకంద రికీ ఇష్టమైన ఆట కొయ్య పిస్తోళ్లతో యుద్ధం చేయటం. ఆ తర్వాత అసలు యుద్ధమే మా ఊరిదాకా వచ్చేసరికి ఎన్నెన్నో రకాల పిస్తోళ్లు, తుపాకులు చూశాం. మా పరిసరాలే ఓ పెద్ద యుద్ధరంగం. తుపాకీ చప్పుళ్లతో మా చెవులు దిమ్మెత్తిపోతుండేవి.

మా దళం తీరిక సమయాల్లో అడవుల్లోగానీ, పొలాల్లోనో, మైదానోల్లోనో గానీ తిరిగేటపుడు అందరూ జొన్నకంకులకోసం, తీపి దుంపలకోసం, నీటి దోసకాయలకోసం ఓ కన్నేసి ఉంచితే నేనుమాత్రం రెండుకళ్లతోనూ ఎవరేనా పారేసుకున్న పిస్తోల్ ఏదేనా దొరుకుతుందేమోనని చూసేవాణ్ణి.

దగ్గర్లో ఏదేనా యుద్ధం ఉంటే మన కామ్రేడ్స్ తమకు నష్టాలులేకుండా శత్రువును నాశనం చేయటం ఎలాగా అని ఆలోచించేవారు. నేనుమాత్రం ఓ పిస్తోల్ సంపాదించగల ఛాన్సులేమిటా ? అని చూసేవాణ్ణి. ఈ కోరిక అలా పెరిగి పెరిగి దాదాపు పిచ్చెక్కినట్లుండేది.

షాంటుంగ్ రాష్ట్ర పర్వతసానువుల్లో ఉంది మా గ్రామం. పట్టణానికీ మాకూ మధ్య ఓ ఏరూ, చిన్న కొండ గుట్టలూ ఉన్నాయి. అటు జపాన్ సేనలూ, ఇటు మా ఎయిత్‌రూట్ ఆర్మీ ఒకర్నొకరు మట్టుపెట్టేందుకు ఎత్తులు వేసుకుంటూ అదనుకోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. రాత్రింబవళ్లు కాపలాకాసే మా బాలదళం అనుమతిలేకుండా గానీ, కన్నుగప్పిగానీ పిట్టలు కూడా మా గ్రామంవైపుకు వచ్చే వీలులేదు. అయినా మాకెవరికీ ఆత్మరక్షణకన్నా ఆయుధాల్లేవు. దళ నాయకుడిని నాకే పిస్తోల్ లేదు.

మా ఎర్రసేన కమాండర్ సున్‌కు నీలం రంగులో మెరిసిపోయే కొత్త పిస్తోల్ ఒకటి ఉంది. ఆయన నన్ను అభిమానంగానే చూసేవాడుగానీ ఆ పిస్తోల్‌ను అంతకన్నా ప్రేమగా చూసుకునేవాడు. తీరికగా ఉన్నప్పుడల్లా దానిని శుభ్రంచేసుకుంటూ కూర్చునేవాడు. దగ్గరకు చేరిన నాకు అదెలా పనిచేస్తుందో, ఏ భాగం ఏమిటో వివరించి చెప్పేవాడు. దాంతో పిస్తోల్ కోసం నా తపన రెట్టింపయ్యేది. నాకూ ఒ పిస్తోల్ ఇవ్వకుండా నన్నూ, మా బాలదళాన్నీ నిర్లక్ష్యంచేస్తున్నాడని కామ్రేడ్ చాంగ్‌మీద కోపం ముంచుకు వచ్చేది.

ఆరోజు కూడా మామూలుగా మా మట్టిబుర్రగాడితో కలిసి కాపలా ఏర్పాట్లన్నీ తనిఖీచేసి తిరిగి మా మామూలు చోటుకుచేరి ఎవరికీ కనపడకుండా ఓ చెట్టెక్కి కూర్చున్నాం. మట్టిబుర్రగాడు నా క్లాసుమేటు. నేనో కమాండర్నీ, తాను అంగరక్షకుడూ అన్నట్లుగా పోజులుకొడుతూ అథార్టీ చేస్తుంటాడు వాడు.

అప్పుడే పొగమంచు కొద్దికొద్దిగా విచ్చిపోతోంది. ఆ పొగమంచుకావల, కొండ గుట్టల వెనక జపాన్ సేనల ఉక్కులాంటి రక్షణస్థావరం ఉంది. మాకు సరిగ్గా ఏడు 'లీ'ల దూరంలోనే ఉందది.

"చూడూ !" అంటూ మట్టిబుర్ర వ్రేలెత్తి చూపుతూ హెచ్చరించేడు.

దూరాన్న పొగమంచులోంచి ఓ నల్లని ఆకారం కదలివస్తోంది. బాగా దగ్గర కొచ్చాక తేలింది; వాడు మా వయసుకుర్రాడే. నాకన్నా ఓ రెండేళ్ల పెద్దవాడుకావచ్చు, మా ఊరివాడు మాత్రం కాదు. చెట్టు కిందికి వచ్చేదాకా ఆగి గభాల్న వాడి ముందుకు దూకేం. అదిరిపోయేడు వాడు.

వాడి వేషం చాలా డాబుగా ఉంది. అప్పుడే స్నానంచేసి వస్తున్నాడేమో— ఖరీదయిన సబ్బు వాసన కొడుతున్నాడు. బుగ్గన ఓ పెద్ద పుట్టుమచ్చ. దాన్నిండా దట్టంగా లేచిన వెంట్రుకలూ వాడి మొహాన్ని అందవిహీనంగా చేశాయ్.

"ఎవర్నువ్వు? నీ గుర్తింపుకార్డు ఏదీ?" అనడిగేను.

"అవును! ఏదీ? చూపించు!" గద్దించేడు మట్టిబుర్ర.

వాడు మాట్లాడకుండా చాలా నిర్లక్ష్యంగా జేబులోంచి పాసుతీసేడు. అదంతా సక్రమంగానే ఉంది. మా పొరుగూరి పార్టీ గవర్నమెంటు ఇచ్చిన పాస్ అది.

అయితే, నాకో అనుమానం వేసింది. ఆ పాస్ మంచి ఖరీదయిన కాగితంమీద రాసి ఉంది. మేం అసలే కాగితం కరువుతో చస్తున్నాం. ముతక కాగితాలకే గతి లేకుండా ఉంది. మరి మా ప్రక్క గ్రామ పార్టీ కమిటీకి ఇంతమంచి కాగితాలెక్కడివి? కరువుకాలంలో మామూలు పాసుకు వాళ్లింత ఖరీదయిన కాగితం ఎలా వాడుతున్నారు? మాకు మామూలు సబ్బులకే గతిలేకుండా ఉంటే ఈ కుర్రాడు హైక్లాస్ సబ్బు కంపుకొడుతున్నాడేమిటి?

నా అనుమానం కనుపడనివ్వకుండా "నీకు పాటలు వచ్చా?" అనడిగాను.

జవాబుగా వాడో పాట పాడేడు.

"పద! మా గ్రామ పార్టీ ఆఫీసుకు పోదాం!" అన్నాన్నేను.

"ఎందుకూ?" అనడిగేడు వాడు తత్తరపడుతూ!

"మిఠాయీ తింటానికి!" అని నవ్వేసేడు మట్టిబుర్ర. "ఓర్నాయనా! నువ్వు మా కమాండర్‌గారి బుట్టలో బోర్లాపడ్డావు! నీవు పాడిన దగుల్బాజీ పాటల్లాంటివి మా పార్టీ గ్రామాల్లో గాడిదలు కూడా పాడవు. కనుక నీవు నీ పాస్‌లో ఉన్నట్టుగా లి చియా గ్రామంనుండి వస్తున్నావనేది పచ్చి అబద్ధం! ఇది దొంగ పాసు. మా పార్టీ వాళ్లిచ్చిందిమాత్రం కాదు!" అన్నాడు ధీమాగా.

ఆ కుర్రాడు గతుక్కుమన్నాడు. గిర్రున వెనక్కుతిరిగి కాలికొద్దీ పరుగెత్తసాగేడు.

మట్టిబుర్ర ముక్కు చిట్లగొట్టాలన్నంత కోపం వచ్చింది నాకు. "షటప్" అని గద్దించి ఆ కుర్రాడి వెంటపడ్డాను.

అప్పటికే వాడు చాలా దూరం పారిపోయేడు. నేను దగ్గరవుతున్నాననుకుంటూండగా వాడు హఠాత్తుగా ఆగి వెనక్కుతిరిగి జేబులోంచి పిస్తోల్ తీసేడు. రెండు షాట్లతో చతికిలపడ్డాను. నా టోపీ ఓ గుండుతోపాటు ఎగిరెళ్లి దూరాన పడింది. మట్టిబుర్ర నేలకర్చుకున్నాడు.

క్షణంలో వాడు గుట్టలచాటున మాయమయ్యేడు. మట్టిబుర్ర ఏడుపు మొహంతో నా టోపీ తెచ్చిచ్చేడు. సరిగ్గా దానికి మధ్యగా వాడి పిస్తోల్ షాట్ చేసిన రంధ్రం నన్ను వెక్కిరిస్తున్నట్లుగా ఉంది.

"ఔరా! రాస్కెల్! ఎంత బాగా గురిచూసి పేల్చావురా!" అని మెచ్చుకోకుండా ఉండలేకపోయాను.

విజిల్ వేశేను. మా బాలదళాల ముఖ్యులంతా ప్రోగయ్యేరు.

## 2

"కామ్రేడ్ చాంగ్! మేమొక గూఢచారిని పట్టుకున్నాం!" అని రిపోర్ట్ చేసేను.

కాంగ్ మీద పడుకుని పుస్తకం చదువుకుంటూన్న వాడల్లా చటుక్కునలేచి ఇటు తిరిగేడు చాంగ్!

"వాణ్ణిలా లోపలికి తీసుకురండి" అన్నాడు.

"వాడు పారిపోయేడు!"

"అవును! వాడు పారిపోయేడు!" తనుకూడా వల్లించేడు మట్టిబుర్ర.

"ఎందుకు పారిపోనిచ్చారు?"

"వాడిదగ్గర పిస్తోలుంది. నా దగ్గర లేదుగనుక!"

"అవును! మావద్ద చేతులూ, కాళ్లూ తప్ప మరేంలేవు!" అన్నాడు మట్టిబుర్ర.

జరిగిందంతా ఓపిగ్గా విని చాంగ్ ముసిముసిగా నవ్వేడు. నన్ను పిలిచి ప్రక్కన కూర్చోబెట్టుకుని ప్రేమగా తలనిమిరేడు.

"కామ్రేడ్ చాంగ్! మావద్దనే గనుక ఓ పిస్తోల్ ఉంటే వాడలా పారిపోగలిగేవాడేనా?" అనడిగేడు చట్టిముక్కు. మా అందర్లోకీ కాస్త నోరున్నవాడు చట్టిముక్కే. అది వాడి ముద్దుపేరు.

"అవును! మాక్కూడా ఆయుధాలు కావాలి!" అన్నారు నా వెంట వచ్చిన వారందరూ ఏకగ్రీవంగా.

చాంగ్ నావంక చూసి నవ్వేడు. "మంచి ప్లానుమీదే వచ్చినట్లున్నావ్ ! మీ దళాల వాళ్లందరినీ సపోర్టు తెచ్చుకున్నావ్ !" అన్నాడు.

ఎంతైనా చాంగ్ తెలివైనవాడు. నా ప్లాను పసికట్టేశాడు. అందరం కలసి అడిగితే పార్టీవాళ్లు కాదనలేరని మా ఆలోచన. అందుకు ఈ సంఘటన ఓ మంచిఅవకాశం.

"అందరం రాలేదు. కొందరమే వచ్చాం !" అన్నానేన్నేను.

కానీ, కామ్రేడ్ చాంగ్ మొండిఘటం. నిదానంగా పైపు వెలిగించి రెండుమూడు గుక్కలు పీల్చి ప్రారంభించేడు. "నిజమే ! గ్రామాన్ని కాపలా కాసేటపుడు మీవద్ద ఆయుధాలుంటే ఆపని ఇంకా బాగా చేయగలరు. ఎవర్నయినా పిస్తోల్‌చూపి ఆపుచేసి పట్టుకోగలరు." చాంగ్ కొంచెం ఆగేడు. "అయినా మీకు నేను ఆయుధాలివ్వలేను !"

"ఎందుకు ఇవ్వలేరు ! మేం పిల్లగాళ్లమని నిర్లక్ష్యం ! అంతేగా ?" అన్నానేన్ను ఉక్రోషంతో.

చాంగ్ కోపగించుకోలేదు. "ఇవ్వాలంటే ముందు నా దగ్గర ఆయుధాలంటూ ఉండాలిగదా !" అన్నాడు.

"కానీ, మీరు సైనికులకు సప్లయి చేస్తుంటారు గదా !"

"నిజమే ! కానీ, మన ఎర్రసైనికులకు ఆయుధాలు మీకన్నా ఎక్కువ అవసరం. ముందు వారి అవసరాలు తీర్చటం మన బాధ్యత. అయినా ఇప్పటికీ మన ఆర్మీకంతటికీ ఆయుధాలు సమకూర్చలేక పోయాం" అన్నాడు చాంగ్ బాధగా.

మేమెవరం నోరు మెదపలేకపోయాం. కొంచెం ఆగి చాంగ్ నన్ను చూస్తూ అన్నాడు "నీకు కమాండర్ సున్ తెలుసుగదా ! అంత ముఖ్యమైనవాడికే ఆయుధం లేదు !"

"అబద్ధం !" అని అరిచేను. "కామ్రేడ్ సున్‌కు సరికొత్త పిస్తోల్ ఉంది !"

చాంగ్ నవ్వేడు. నాచేతిని నిమురుతూ "నిజమే ! కానీ కమాండర్ సున్ నిన్ననే తన పిస్తోల్‌ను మన స్కౌట్ దళాల లీడర్ కామ్రేడ్ లీకి బహూకరించేడు." అన్నాడు నిదానంగా.

కామ్రేడ్ లీ చాలా సాహసుడు. చేతిలో కర్రముక్క కూడా లేకుండా పులితో పోరాడగలడంటారు. ఊళ్లో అందరికీ అతనంటే ప్రేమ, గౌరవం. అతనికో పనికిరాని పిస్తోల్ ఉంది. విరిగిన నాలుగు రకాల పిస్తోళ్ళ భాగాలతో చేసిన అతుకులబొంత అది. అది పేలేరకంకాదని అందరికీ తెలుసు.

చాంగ్ వివరించేడు. నిన్న కమాండర్ షున్ శ్యాట్ల స్థావరాలను తనిఖీచేస్తూ లీని, అతని అతుకులబొంత పిస్తోలునూచూసి "నాకు ఇప్పుడప్పుడే దీని అవసరం రాదు. నీవు చేసేపనికి నీ దగ్గర ఎప్పుడూ ఓ ఆయుధం ఉండటం అవసరం" అనిచెప్పి, లీ వద్దంటున్నా వినకుండా తన పిస్తోల్ అతని చెట్టుకు తగిలించాడట.

"ఇప్పుడు చెప్పండి. మన మిలిటరీ కమాండర్‌కే లేనిది మీకు ఎలా పిస్తోళ్లు సంపాయించి పెట్టగలను !" అనడిగేడు చాంగ్.

నేను స్తబ్ధుడనయేను. మా వాళ్ళ తలలు వాలిపోయాయ్.

# 3

ఊరిబయట అందరం పోగయ్యేం. "మనం చాంగ్‌ను చాలా విసిగించాం !" అంది ఉమాన్.

ఉమాన్ నావయసుదే. మా గ్రామసాంస్కృతిక దళనాయకురాలు. జిల్లా పాటల పోటీల్లో బహుమతులు గెల్చుకున్న ఘటికురాలు.

"మనం కామ్రేడ్ చాంగ్‌ను యింకెన్నడూ విసిగించగూడదు !" అన్నాడు చట్టి ముక్క.

"మన పిస్తోళ్లు మనమే చేసుకోవాలి !" అన్నాన్నేను.

"అవును ! చేసుకోవాలి !" అన్నాడు మట్టిబుర్ర.

అకస్మాత్తుగా ఉమాన్ లేచి నా ప్రక్కకొచ్చి కూర్చుని, అసలే పెద్దవైన కళ్ళను మరింత పెద్దవిచేసి, రహస్యం చెపుతున్నదాన్లా "పిస్తోల్‌దొరికే చోటొకటి నాకు తెలుసు !" అంది.

"ఇంకేం ! వెళ్ళి పట్రా !" అన్నాడు మట్టిబుర్ర.

"నువ్వూరుకో" అని గద్దించి "చెప్పు ఉమాన్" అనడిగేను.

"పట్నంలో మా అవ్వ ఉంటోంది తెలుసుగదా !" అంది ఉమాన్. "వాళ్ళ ఎదురింట్లోనే ఓ దగుల్బాజీ ఉన్నాడు !"

"పట్నంలోనా ? జపాన్‌వాళ్ళ ఉక్కుకోటలోనా ?"

"అవును ! వాడు వాళ్ళకు దుబాసీగా పనిచేస్తున్నాడు. వాడి కొడుకో వెర్రి వెధవ. జపాన్ సైనికుల్లా బట్టలు కుట్టించుకుని, నడుముకో కొత్త పిస్తోల్ తగిలించుకుని వీధులంట తిరుగుతూంటాడు. ఓసారి నేను మా అవ్వదగ్గరకు వెళ్ళినపుడు నావెంట

పడ్డాడు. బక్కగా, పీనుగులా ఉంటాడు రాస్కెల్. మొహాన యింత పెద్ద పుట్టు మచ్చ వాడూనూ!"అంటూ అభినయపూర్వకంగా చెప్పుకొచ్చింది ఉమాన్.

నేను దిగ్గునలేచి కూర్చున్నాను. పొద్దున్న పారిపోయినవాడి మొహంమీది మచ్చ గుర్తుకొచ్చింది. "వాడికి ఎన్నేళ్లుంటాయి?" అనడిగేను.

"సరిగ్గా నీ అంతే ఉంటాడు."అంది ఉమాన్.

"వాడే వీడు!" అనరిచేను. సంగతి అర్థమయిపోయిందందరికీ!

"వాడి పని పట్టాలి! ఆ పిస్తోల్ గుంజుకు రావాలి!"అన్నారందరూ ఏకగ్రీవంగా.

"పదండి!"అన్నాడు మట్టిబుర్రి.

"ఎక్కడికీ?" ప్రశ్నించేడు చట్టిముక్కు.

"పట్నానికి! పిస్తోల్ గుంజుకురావటానికి!"అన్నాడు మట్టిబుర్రి.

"పట్నంలోనూ, పట్నానికెళ్ళేదారుల్లోనూ చచ్చినంతమంది జపాన్ సైనికులున్నారు. వాళ్లు ఆపి "ఎక్కడికి? ఎందుకు? ఎవరు నువ్వు? అంటే ఏమంటావు?" అనడిగింది ఉమాన్.

మట్టిబుర్రి తెల్లమొహం వేశేడు.

చట్టిముక్కు అందుకున్నాడు. "ఓస్! మనవాడికి ఆమాత్రం తెలీదనుకున్నారా! 'మీ దుబాసీగాడి కొడుకు గాడి నడ్డి విరగదన్ని వాడి పిస్తోల్ లాక్కోటానికి వెళ్తున్నాం సార్!' అని చెప్పగలడు"

అందరూ నవ్వేరు. మట్టిబుర్రికూడా నవ్వేడు.

ఉమాన్ అందుకుంది. "ఏదిఏమైనా మనం పట్నంపోవాలంటే మాత్రం ఇవాళే మంచిరోజు. ఇవాళ సంతరోజుగదా! ఊరంతా జనంతో సందడిగా ఉంటుంది. మన ల్నెవరూ పరిశీలనగా చూడరు. కాపలాకాసే జపాన్ సైనికులుకూడా పట్టించుకోరు" అంది.

ప్లాను తయారయింది.

## 4

నాచేతిలో ఓ ఖాళీ నూనెసీసా, చట్టిముక్కు నెత్తిన ఓ ఖాళీబుట్ట, మట్టిబుర్రి చంకలో ఓ సంచీతో పట్నంలో అడుగుపెట్టేం.

మమ్మల్ని ఆటకాయించినవాడులేడు. ఎవడేనా పోలీసుగానీ, జపాన్ సైనికుడుగానీ అల్లంతదూరాన కనపడగానే నేను ఖాళీ సీసా ఊపుకుంటూ, రెండో చేతిలో చిల్లర

డబ్బాలు మోగించుకుంటూ మావాళ్లతో కబుర్లు మొదలెట్టేవాడిని. వాళ్లూ అంతే. మా చేతుల్లోనివి అమోఘంగా పనిచేసేయి.

"మనం నాటకాలు బాగా ఆడగలిగేట్టున్నాం! మనూరెళ్లగానే ప్రాక్టీస్ మొద లెట్టాలి! ఉమాన్ దళానికి పోటీ పెట్టాలి" అన్నాడు మట్టిబుర్ర.

"అలాగే! మక్కెలు విరగదిన్నించుకోకుండా మళ్ళీ ఊరికిచేరాక!" అన్నాడు చట్టిముక్కు.

ఊరంతా అకావిడిగా, జనసమ్మర్ధంగావుంది. ఎక్కడా ఖాళీలేకుండా రోడ్లనిండా సంతదుకాణాలే. అమ్మేవాళ్లూ, కొనేవాళ్లూ వాళ్ళ వాళ్ళబేరాల్లో ఉంటే జపాన్ సైనికు లేమో వాళ్ళక్కావాల్సినవి అదరించి, బెదరించి గుంజుకోవటంలో తీరికలేకుండాఉన్నారు. మా పని హాయిగావుంది.

మేమలా పుట్టుమచ్చగాడి ఇంటికేసి పోతూండగా అకస్మాత్‌గా చట్టిముక్కు గొణిగేడు. "వాడేనా వీడు?" అని.

అవును, వాడే! ఎవరూలేని ఆ పక్కసందులో ఎవరో పళ్ల అమ్ముకునేకుర్రాడిని పిస్తోల్‌చూపి బెదరిస్తున్నాడు. ఆపిస్తోల్ అచ్చంగా కమాండర్ సున్ పిస్తోల్లాగేవుంది. దానికన్నా కొత్తగా మెరిసిపోతోంది. ఈ రాస్కెల్ ప్రొద్దున్న దీనితోనే నా టోపీకి కన్నంచేశేడు.

వాడాపిస్తోల్ కుర్రాడికి గురిచేసి "ఎయత్‌రూట్ ఆర్మీ మకాం ఎక్కడుందో చెపుతావా? లేక కాల్చిపారేయమన్నావా?"అని బెదరిస్తున్నాడు.

"ఊ! త్వరగా!"అని హెచ్చరించేను. మట్టిబుర్రని సందుమొగలో కాపలా ఉంచి మేమిద్దరం ముందుకువెళ్ళేం "నాకు తెలుసు! నేను చెప్తా!" అంటూ చట్టి ముక్కువాడిముందుకు వెళ్లేడు. నేను పక్కకుచేరి ముందూ వెనకా చూడకుండా చేతి లోని ఖాళీసీసాతో బలమంతా ఉపయోగించి వాడినెత్తిన ఒక్కటిచ్చుకున్నాను.

వాడు దెబ్బతో చదికిలబడ్డాడు. సీసా ముక్కలయ్యింది. ఐనా వాడు పిస్తోల్ వదలకుండా రెండుసార్లు పేల్చేడు. అవి గురితప్ప బ్రిదికిపోయేం. అంత దెబ్బలిని కూడా వాడు మొండిగా పెనుగులాడసాగేడు. పిస్తోల్ నాకు గురిపెట్టాలని శక్తి కొద్దీ ప్రియత్నిస్తున్నాడు.

ఇంతలో మట్టిబుర్ర ఈలవేశేడు. సమయం మించిపోతోంది.

ఇహ లాభంలేదని బలమంతా కేంద్రీకరించి వాడిమీదపడ్డాను. పిస్తోల్ గుంజు కున్నాను. నాలుగు బాది ఊరిబయటకు పరుగుదీశేను.

మట్టిబుర్రా, చట్టిముక్కూ అనుసరించేరు.

# 5

మమ్మల్నోని చిన్న జపాన్ అశ్వికదళం తరుముతోందని గుర్తించేసరికి మేము పట్నం శివార్లలో గుట్టలు దాటి వాగు ఒడ్డుకు చేరుకున్నాం. దాని కవతల చిన్న అడవి. ఆ అవతల పొలాలు, మైదానాలు. ఆపైన మా ఊరు.

ముందూ వెనకా చూడకుండా వాగులో దూకేశాం. అడవికి చేరి అడ్డదారిన కాలికొద్దీ పరుగెత్తసాగేం. గుర్రపుడెక్కల చప్పుడు దగ్గరవుతోంది. వారిలో ఓ ముగ్గురు అశ్వికులు మాకు అరఫర్లాంగులోకే వచ్చేశారు. మా కాళ్లు తేలిపోతున్నాయ్. తడిసిన బట్టల బరువు సరిగా పరుగెత్తనీయటంలేదు.

వెనుకనుండి అశ్వికులు కేకలేస్తున్నారు. "ఆగండి ! లేకుంటే కాల్చేస్తాం."

మాపని అయిపోయిందనుకున్నాను. అకస్మాత్తుగా నా చెవుల్ని దూసుకుంటూ రెండు పిస్తోల్ షాట్స్ వెళ్లాయి. అశ్వికుల్లో ఇద్దరు కూలిపోయేరు. మూడోవాడు వెనక్కు తిరిగి పారిపోయేడు.

సంభ్రమాశ్చర్యాలతో ఇటు తిరిగిన మాకెదురుగా కామ్రేడ్ లీ నిలబడి ఉన్నాడు.

సరిగా అదేక్షణంలో దగ్గర్లోని పొలాల్లోంచి కామ్రేడ్ చాంగ్ పరుగెత్తుకొచ్చేడు; ఏమిటంటూ ఆత్రుతతో ప్రశ్నించేడు.

మట్టబుర్ర జరిగిందంతా వర్ణించేడు.

చాంగ్ ఆశ్చర్యపోయేడు. నాకు గర్వం ముంచుకొచ్చింది. పిస్తోల్ పైకితీసి చాంగ్ చేతిలో ఉంచేను.

"మొత్తంమీద సంపాదించుకున్నారన్నమాట" అంటూ చాంగ్ దానిని లీకి చూడమని అందించేడు.

లీ తదేకంగా చూశేడు. అతని చేయి వణకటాన్ని గమనించేను.

"నేను కొంచెం ఆలస్యంఅయిపోయేను" అన్నాడు లీ, పిస్తోల్ను నాకు అందిస్తూ.

పిస్తోల్ని కోటులోపల దాచేశేను. "ఏమిటి, ఆలస్యం అయింది ?" అనడిగేడు చట్టిముక్కు.

లీ నిట్టూర్చేడు "ఈ పిస్తోల్ సంగతి మా స్కౌట్లకు నిన్ననే తెలిసింది. నేనిప్పుడు దీనికోసమే పట్నంవెళ్లి వస్తున్నాను. కానీ, నాకన్నా ముందే మీరు పని పూర్తి చేశేరు !" అన్నాడు.

నాకొంచెం అధైర్యంవేసింది. నా పిస్తోల్ కావాలంటాడేమో ! కుర్రకుంకవు, నీకెందుకని పోట్లాడుతాడేమో !

"ఈమాత్రం పాత పిస్తోల్‌కోసం మీరు బాధపడటం ఏమిటి కామ్రేడ్" అని డబాయించబోయేను.

కామ్రేడ్ లీ అర్థంచేసుకున్నట్లున్నాడు. "చూడూ! ఈ పిస్తోల్ నాదిగాదు, మన కమాండర్ సున్‌ది." అంటూ తన పిస్తోల్ చూపించేడు. "నిన్న నాకిది వద్దం టున్నా వినకుండా ఇచ్చేశేడు. ఇప్పుడాయనకు ఆయుధంలేదు. వట్టి బెల్టుతో ఆయన్ని చూడలేకుండా ఉన్నాను. అందుకే దీన్ని సంపాదించి ఆయనకు బహూకరించాలని ప్లాన్ వేశేను" అన్నాడు లీ.

"మరయితే కామ్రేడ్ సున్ తనది మీకు ఎందుకు ఇచ్చివేశేడు" అనడిగేడు చట్టిముక్కు.

లీ వెంటనే మాట్లాడలేదు. "ఎందుకంటే, ఆయన చాలా గొప్పవాడు! స్వార్థం ఎరగనివాడు. సమిష్టి అవసరం తెలిసినవాడు! ఎవరికేమికావాలో ఆయనకు బాగా తెలుసు!" అన్నాడు లీ.

## 6

" 'సమిష్టి అవసరాలు' అంటే ఏమిటీ?" అనడిగేడు మట్టిబుర్ర, మేం ఇళ్ళకు చేరబోతుండగా.

" 'స్వార్థం' అంటే ఏమిటి?" అనడిగేడు చట్టిముక్కు.

నేనేదో డబాయించి వాళ్ల నోళ్లు మూయించేను. సరాసరి ఉమాన్ దగ్గరకెళ్లి పిస్తోల్ చూపించి జరిగిందంతా చెప్పేను.

"మంచి శాస్తి అయింది పిండారీ వెధవకు" అని సంతోషించింది ఉమాన్. ఓ వెల్వెట్ గుడ్డముక్క ఇచ్చి పిస్తోల్ శుభ్రంచేసుకోటానికి ఉంచుకోమంది.

భోజనంచేసి నా మామూలు కాపలాచోటుకు చేరేసరికి అక్కడ మట్టిబుర్ర రెడీగా ఉన్నాడు. అప్పటికే మా ఘనకార్యం మా బాలదళాలన్నింటికి తెలిసిపోయినట్లుంది. ఒక్కొక్కరే వచ్చి క్రొత్త చుటాన్ని చూసినట్లు పిస్తోల్ చూసి, తాకి, అటూ ఇటూ, త్రిప్పిచూసి వెళ్తున్నారు.

మరి కాస్సేపట్లో కామ్రేడ్ చాంగ్, లీ, కమాండర్ సూన్‌లుకూడా వచ్చేరు నాకొంచెం బెదురుపుట్టింది, నా పిస్తోల్‌కోసమే వచ్చారేమోనని, లేకుంటే ఎన్నడూ లేనిది ముగ్గురూ కలిసి ఇలా ఎందుకొస్తారు?

కమాండర్ సున్ వచ్చీరాగానే నాకు షేక్‌హ్యాండిచ్చేడు. "మీ బాలదళాలు మన సైన్యానికి ఎంతో సాయంచేస్తున్నయ్. సరే, ఇప్పుడు మీరు కాపలా పోస్టులన్నీ ఎత్తే

యాలి. కొత్త డ్యూటీలు అప్పగిస్తాం. ముందు మీరు వెళ్ళి పొలాల్లో రైతులకు సాయంచేస్తున్న మన సైనికుల్నందర్నీ వచ్చేయమని చెప్పండి. మహిళా దళాలతో వంటలు త్వరగా కానివ్వమని చెప్పండి!"అన్నాడు.

అంతవరకూ పిస్తోల్ సరదాలో మా చుట్టు ప్రక్కల జరుగుతున్నదే సరిగా గమనించలేదు. సైనికులంతా స్థావరాల్నుంచి బయటికి వచ్చేస్తున్నారు. చెట్లఆకులు, కొమ్మలు తుంచి టోపీలకు, భుజాలకు తగిలించుకుంటున్నారు. కందకాలు తవ్వు కుంటూ, మెషిన్‌గన్లు సరిచేసుకుంటున్నారు.

"ఇదంతా ఏమిటి కమాండర్?" అనడిగేను.

కామ్రేడ్ సున్ చిలిపిగాచూసి, కొంటెగా నవ్వేడు.

"ప్రొద్దున్న మీరు ముగ్గురూ జపాన్ సింహం గుహలోకి వెళ్ళి దాని మీసాలు పీకి తోక ఊడబీక్కువచ్చేరు. అదేమన్నా చిన్న పరాభవమా? వాళ్లు తప్పకుండా మీ గ్రామంమీద దాడిచేస్తారు. మరి మనం సిద్ధంగా ఉండవద్దా!"అన్నాడు.

## 7

కమాండర్ సున్ నాకన్నా ఎనిమిదేళ్ళ పెద్దవాడు. కానీ, ఎన్నోరెట్లు తెలివీ, దూరదృష్టీ గలవాడని నాకు ఆ సాయంత్రమే రుజువయిపోయింది.

సరిగా మా ఎర్రసైన్యం సర్వసన్నద్ధం అయే సమయానికి దూరంగా గుట్టలమీద జపాన్ సైనిక దళాలు ప్రత్యక్షమయ్యేయి. వారికి దారి చూపుతూ తలకు, చేతికి కట్లతో పుట్టుమచ్చగాడు ముందున్నాడు.

కమాండర్ సున్ ఎత్తులు వేయటంలో అఖండుడు. జపాన్ సైనికులు సరాసరి సున్ పన్నిన వ్యూహంలోకే వచ్చేశారు. ఒక్కసారిగా తుపాకులు పేలాయ్. కొన్ని డజన్లమంది జపాన్ సైనికులు కూలిపోయేరు. వాళ్ళ పొజిషన్ ఏమీ బాగుండలేదు. అయినా మొండిగా ముందుకు వస్తున్నారు. మా దళం మరొకటి వాళ్ళని వెనుక నుంచి ముట్టడించింది. తుపాకులు, మెషిన్‌గన్లు, హ్యాండ్‌గ్రెనేడ్లు నిర్విరామంగా పేలిపో తున్నాయ్.

యుద్ధాన్ని అంత దగ్గర్నుండి చూడటానికి నాకిదే మొదలు. కమాండర్ సున్, లీ లు చకచకా ఆర్డర్లు వేస్తూ జపాన్ సైన్యాన్ని వెనక్కు నెట్టాలని చూస్తున్నారు కానీ, వాళ్లు మొండిగా పోరాడుతున్నారు. నేను సున్‌కు కాస్త దూరంలోనే వెనుకగా ఉన్నాను. మా దళసభ్యులు నాతోపాటే గుట్టల్ని అడ్డంచేసుకుని బోర్లాపడుకుని యుద్ధం చూస్తున్నారు.

అకస్మాత్తుగా ఏదో చప్పుడయి వెనక్కి తిరిగి చూశేను. అటునుండి దొంగలా ఒక జపాన్ దళం ముందుకు చొచ్చుకువస్తూంది. అప్పుడు అర్థంఅయింది. పొజిషన్ బాగాలేకున్నా ముందున్న జపాన్ దళాలు తెగించి ఎందుకు పోరాడుతున్నాయో. ఇలా మా దృష్టి మళ్లించి వెనకనుండి దెబ్బతీయాలని ముందే ప్లానువేసుకున్నారన్నమాట.

నేను గట్టిగా అరిచేను "కమాండర్ సున్!"

సున్ వెనుదిరిగి జపాన్ సైన్యాన్ని చూస్తూనే బెల్టుమీదికి చేయిపోనిచ్చేడు. అక్కడ పిస్తోల్‌లేకపోవటంతో ఆయన మొహం పాలిపోయింది. అదృష్టవశాత్తు కామ్రేడ్ చాంగ్ ఇదిచూసి పిస్తోల్ అటు గురిపెట్టాడు. మరుక్షణం ఇద్దరు జపాన్ ఆఫీసర్లు చచ్చిపడ్డారు. ఇంతలో కామ్రేడ్ లీ నాయకత్వాన స్క్వాడుదళంవచ్చి ఆ మూకల్ని ఎదుర్కొన్నది.

యుద్ధం హోరాహోరీగా ఉంది. నాకు బాగా దగ్గర్లోనే చిన్నగుట్టల్ని అడ్డంచేసుకుని కొందరు జపాన్ సైనికులు ముందుకువచ్చేస్తున్నారు. వాళ్లను ఎవరూ గమనించినట్లులేరు. నాకు కాళ్లు వణకటం మొదలెట్టాయి.

అకస్మాత్తుగా మట్టిబుర్రి నా భుజం తట్టేడు. "ఫైర్!"

"ఏమిటి? ఏమిటీ?"

వాడు నాకోటు క్రిందకేసి చూపించేడు.

నాకు ఈ అడావిడిలో నాదగ్గరో పిస్తోల్ ఉందనే సంగతే గుర్తుకురాలేదింత వరకూ. వెంటనే పిస్తోల్‌తీసి నాకు దగ్గరవుతూన్న జపాన్ సైనికులవేపు గురిచూసి కాల్చేను. కానీ, అలవాటులేక ఒక్క గుండూ అనుకున్నవేపు పోలేదు. సరిగదా అంత వరకూ నా ఉనికిని గమనించని జపాన్ సైనికులు నన్ను గుర్తించి, నాపైకి కాల్పులు జరుపుతూ ముందుకు రాసాగేరు.

నా పని కత్తెరలో ఇరుక్కున్నట్లయ్యింది. తూటాలు దండగకావటం తప్ప నా షాట్ ఒక్కటీ పనికిరావటంలేదు. వాళ్లేమో మీదిమీదికి వచ్చేస్తున్నారు.

ఇంతలో కమాండర్ సున్ అటు వచ్చేడు. ఖాళీగాఉన్న ఆయన చేతుల్ని చూస్తూనే దిగ్గున వెళ్ళి నా పిస్తోల్ని ఆయనచేతిలో ఉంచేను. ఆయన మొహం వికసించింది. నన్ను చుట్టుముట్టాలని చూస్తున్నవారిలో సగంమందిని క్షణాల్లో కూల్చేశేడు. మిగిలిన వాళ్లు వెనకడుగువేశేరు.

కమాండర్ సున్ విజృంభించేడు.

# 8

జపాన్ మూకలు తోకలు ముడిచేశాముకు మా ఎర్రసైన్యంలో ఒక్కరూ నష్ట పడలేదు. భోజనాలు కానిచ్చి ఇంకా పెద్ద యుద్ధానికి వారు సిద్ధంకాసాగేరు.

నేను మా బాల దళాలన్నింటిని పోగుజేసి ఎవరి పనులు వారికి చెప్పి, అందర్నీ తీసుకుని ఏవో ప్లానులు వేసుకుంటూ చర్చించుకుంటూన్న కామ్రేడ్స్ చాంగ్, లీ, సున్‌ల వద్దకు వెళ్ళేను.

సున్ మమ్మల్ని చూస్తూనే లేచి పిస్తోల్ పైకితీసి జేబురుమాలుతో శుభ్రంగా తుడిచి నా చేతిలో ఉంచేడు.

"థాంక్యూ, కామ్రేడ్ !" అని షేక్‌హ్యాండిచ్చేడు. చాంగ్, లీలు ముసి ముసి నవ్వుల్తో మావంక చూస్తున్నారు.

నేనూ, నా బృందం అటెన్షన్‌లో నిలబడి శాల్యూట్ చేశాం. నేను ఉమాన్ ఇచ్చిన వెల్వెట్‌గుడ్డ తీసి మెరిసే నీలం పిస్తోల్‌ను అందులో ఉంచి రెండుచేతుల్తోనూ ఎత్తి కమాండర్ సున్‌కు అందించేను.

"మా వాంగ్చియాగ్రామ బాలవీరుల తరఫున మీకీబహుమతిని అందజేస్తున్నాను. దయచేసి స్వీకరించండి." అన్నాను.

అసలే ఆశ్చర్యపోయి చూస్తూన్న సున్ తనచెవుల్నే నమ్మలేకపోయినట్లున్నాడు. చాంగ్, లీ లు లేచి ఇటువచ్చేరు.

"అవును ! ఎయిత్‌రూట్ ఆర్మీకి మా బాలదళాలకన్నా ఎక్కువగా ఆయుధాల అవసరం ఉంది. దయచేసి దీనిని స్వీకరించండి." అన్నాన్నేను.

కమాండర్ సున్ తటపటాయించేడు. "కానీ, మీరిది చాలా సాహసంచూపి, ప్రాణాలకు తెగించి సాధించుకొచ్చేరు !" అన్నాడు

"నిజమే ! కానీ ఆ పని మా సరదాకోసం గాదు. మనందరి అవసరం కోసం చేశాం !" అన్నాడు చట్టిముక్కు.

కంపిస్తున్న హస్తాలతో పిస్తోల్ అందుకున్నాడు కామ్రేడ్ సున్.

"మాకు పిస్తోల్ కావాలని మళ్లీ ఎన్నడూ అడగం కామ్రేడ్ చాంగ్!" అన్నాడు మట్టిబుర్ర.

చాంగ్ నవ్వేడు! "మేమే మిమ్మల్ని అడుగుతాంలేవోయ్" అన్నాడాయన.

కమాండర్ సున్ మా దళ సభ్యులందరికీ పేరుపేరునా షేక్‌హ్యాండిచ్చేడు. "ఎయిత్ రూట్ ఆర్మీతరఫున ఈ మరపురాని, విలువైన బహుమతిని అందుకుంటు న్నాను కామ్రేడ్స్" అంటూ లీ వైపుకు తిరిగి సంజ్ఞచేసేడు.

కామ్రేడ్ లీ ముందుకువచ్చి తన పటకాలో వ్రేలాడుతూన్న హ్యాండ్ గ్రెనేడ్ తీశేడు.

"వాంగ్చియా గ్రామ బాలవీరులకు ఇది ఎయిత్‌రూట్ ఆర్మీ కానుక" అంటూ నా చేతుల్లో ఉంచేడు.

హర్షధ్వానాలతో ఆ పరిసరాలు మార్మోగిపోయేయి.

ఆ తర్వాత నేను కామ్రేడ్ చాంగ్‌తో పిస్తోల్‌కోసం ఎన్నడూ పోట్లాడలేదు.

నాకిప్పుడు పిస్తోల్ లేదు. నిజమే!

కానీ, నాదొక పిస్తోల్ ఉంది.

అది నాకన్నా బలమైన, నేర్పైనచేతుల్లో ఉంది.

## జీవితంలో ఆదర్శాలు

చైనీస్ మూలం : లియుయాంగ్
హువాటుంగ్

తెలుగు : ఎ. ఆర్.

ఉషోదయం అవుతున్నది. పార్టీకమిటీ కొరకు రిపోర్టు తయారుచేస్తూ టేబిల్ మీదికి వంగి రాసుకుంటున్న కమిస్సార్ చాంగ్ ముఖం మీదికి కిటికీనుండి ఉషోదయపు గులాబికాంతి ప్రసరిస్తోంది. అతను లేచి, ఒళ్ళు విరచుకొని కిటికీ పూర్తిగా తెరిచి, ఉదయపు చల్లని గాలిని గాఢంగాపీల్చుకున్నాడు. ఒక అమ్మాయి స్పష్టమైన కంఠంతో పాట విన్పిస్తోంది.

"అడవి లిలీపూలు వికసిస్తున్నయ్
జ్వాలవోలె ఎర ఎర్రగ
చేర్మన్ మావో నడుపుతున్నాడు
దేశ విముక్తికై మనలను."

చాంగ్ యీ శానిటోరియంకు వచ్చిన రెండునెలల్లోనూ యీ పాట చాలాసార్లు విన్పించింది. విన్పించిన ప్రతిసారీ అతనికి తను యువకునిగా వున్నకాలం గుర్తొచ్చేది. చిరునవ్వుతో తను యిపుడు రాసిన రిపోర్టు చూచుకున్నాడు. విప్లవఆదర్శాలతో యువతీ యువకులను ఎలా విజ్ఞాన ఉత్తేజితులను గావించాలో అనే విషయంగా కొన్ని ప్రతిపాదనలు చేశాడతను యీ రిపోర్టులో.

చాలా పోరాటాల్లో తగిలిన గాయాలు అతని ఆరోగ్యాన్ని దెబ్బతీసినయ్. ఆరోగ్యం ఎలావున్నా అతనికున్న సహనశక్తిని తన సహచరులు ఎప్పుడు కొనియాడు

తుండేవారు. అతని ఆరోగ్యం అంతగా బాగోక యితరకామ్రేడ్స్ అతన్ని విశ్రాంతి తీసుకొమ్మని అడిగినపుడల్లా అతను తరచూ యిలా అనేవాడు "అగ్నివర్షానికి గురైన ఎవరైనా దాని బాధలను మోయకతప్పదు. దాన్నంతగట్టిగా పట్టించుకోవటంఎందుకు." ఈమధ్య కమిస్సార్‌చాంగ్ తన పటాలాన్ని ఎక్సర్‌సైజ్ కోసం బయటకు తీసికెళ్లాడు; అతని పొట్టలోని పుండ్లు మళ్ళీ బాధచేశినవ్. పార్టీకమిటీ చాంగ్‌ను వత్తిడిచేసి ఒప్పించి శానిటోరియంకు పంపించింది. అయినా అతని మనసంతా పనిమీదనే. బద్ధకంగాకూచో బుద్ధికాదు. శానిటోరియంలో చేరిన మర్నాడు ఉదయం మూడవ అంతస్తులో అతనున్న హాలుకిటికీదగ్గర నిలబడితే అతనికి యీ పాటే ఒక అమ్మాయి పాడుతుండటం విన్పించింది. ఇది ఉత్తర షెన్సీరాష్ట్రంలోవున్న జానపదగేయం. జపాను ప్రతిఘటనలో వుండింది. చేర్మన్ మావోయెడల ప్రజలకున్న ప్రేమను ప్రతిబింబించుతూ, సైనికుల విప్లవోత్సాహాన్ని యినుమడింపజేసే గేయంయిది. చాంగ్‌కు యింకోరకంగా వ్యక్తిగతంగాకూడా ప్రాముఖ్యతగల గేయం. యుద్ధం సంవత్సరాలలో కార్యాచరణకు పురిగొల్పే పిలుపుగా, చైనా విముక్తికై పోరాడేందుకు శక్తి కల్గించేదిగా వుండేది యీ గేయం తనకు. విముక్తి అనంతరం యీగేయం విన్పిస్తే పాత పోరాటరోజులు జ్ఞాపకానికొస్తూ కొత్త వుత్సాహాన్ని రేకెత్తించేదిగా వుంటున్నది. ఈదఫా అతనికి, పాడిన అమ్మాయియొక్క స్పష్టమైన చక్కనిగొంతు బాగా నచ్చింది. ఆమె పాడినతీరు అతనికి తన పాతరోజుల్లోని ఒక సైనిక బాలికను గుర్తుకు తెస్తుంది. బూడిదరంగు రెడార్మీ దుస్తుల్లోవుండే ఆ అమ్మాయి విగ్రహం కళ్ళకు కట్టినట్లు కన్పించుతోంది. చాలా సంవత్సరాలు గతించినా యీ విగ్రహం, తన కళ్ళలో మెసలే యీ చిత్రపటం పూర్వపు స్పష్టతను, తనను కదల్చగల్గేశక్తిని ఏమీ కోల్పోలేదు.

దూరపు మేఘాలపై తనదృష్టి పడుతుండగా, అతనిమనసు ఆ పూర్వపు మరపురాని యుద్ధరోజులవైపు, ఎర్రి లిలీలు వికసించే ఉత్తరషెన్సీమైదానాలవైపు మళ్లింది

1936 వేసవికాలం. 15 ఏళ్ళ కుర్రివాడు. భూస్వామి సాయుధముఠా దౌర్జన్యాలనుంచి తప్పించుకొనేకోసం పారిపోయాడు. ఎర్రి లిలీపూలు పూచే కొండలమీద 30 మైళ్లు పరిగెత్తిపోయి ఎర్రిసైన్యంలో చేరాడు. అతను చిన్నవాడుకాబట్టి యుద్ధరంగపు వెనుకతట్టున పనిచేసే మెడికల్ ఆర్డర్లీగా నియమించారు. మెడికల్ ఆర్డర్లీ అంటే పోరాటంలో దెబ్బతిన్నవారికి గాయాలు కడగటం వగైరాపని. అతని దళానికి లీ-మింగ్ అనే ఆమె నాయకురాలు. ఆమెకు 17 ఏళ్లు. ఆమెదీ ఆ జిల్లాయే. ఆమె తండ్రి రహస్యపార్టీ కార్యక్రమంలో పాల్గొనేవాడు. రెడార్మీ షెన్సీరాష్ట్రం చేరాక

తండ్రి, బిడ్డలు సైన్యంలోచేరారు ఆ ప్రాంతంలో మైళ్ళపొడవునా గుట్టల్లో కొండల్లో వసంత ఋతువులో అడవి లిలీపూలు పూస్తుంటయ్. 'అడవి లిలీపూలు వికసిస్తున్నయ్ జ్వాలగా ఎర్రి ఎర్రిగా' అనేగేయం అక్కడ చాలా ప్రచారంగల గేయం. ఈ అమ్మాయికి యీ జానపదగేయం చాలాయిష్టం. అది తన ప్రాంతపు గేయం కాబట్టి అనికాదు యిష్టం, అడవిలిలీపుష్పాలు తన యువభావనకు నచ్చుతూ తనను విప్లవ ఆదర్శాలతో ఉత్సాహపరచుతయ్ కాబట్టి యిష్టం. ఆమె పాడుతూంటే విన్నవారెవరైనా ఆ అమ్మాయి పసితనపు నవత్వం, ఆమె తన హృదయాన్నంతా ఆగేయంలోనింపిపాడటం మర్చిపోలేరు. గెరిల్లాదళాలలో కలసి వెళ్ళినపుడు సైనికులకోసం ఆమె పాడేది; గ్రామస్థులకోసం నిర్వహించే సాంస్కృతిక ప్రదర్శనాల్లో పాల్గొనేది. గాయాలతో హాస్పిటల్లోవున్నవారికోసమూ యీ గేయం పాడి వినిపించేది. గెరిల్లా కామ్రేడ్సుకూ, స్థానికరైతులకూ ఆమెపాట ఉత్సాహజనకంగానూ యుద్ధపిలుపుగానూ వుండేది. చాంగ్ మీద యీ పాటవల్లనేకాక యింకో ముఖ్యకారణంవల్లకూడా ఆమె ప్రభావం బాగా పడింది. అదేమంటే కమ్యూనిస్టు యువసంఘ సభ్యునిగా చాంగ్‌ను ఆమే సిఫార్సుచేసి చేర్పించింది. అతని ఆలోచనా విధానాన్ని సరిచేసుకోవటానికి తరచూ సహాయపడుతుండేది.

"మీరు మందుతీసుకొనే వేళయింది కమిసార్,!"

చాంగ్ ప్రక్కకు తిరిగిచూచాడు. హ్సియావో-ఫాంగ్ వచ్చివుంది ఆమె యిచ్చిన మందుతీసుకుంటూ అడిగాడు "ఇప్పుడు ఆపాట పాడిందెవరు?"

"ఇంకెవరై వుంటారు? చౌయున్ యున్, ఆమెకు యాక్ట్రెస్ (నటి) కావాలనుంది." అంటూ తనకది అంత ఆమోదంకాదన్నసూచన ధ్వనించేట్టు పెదాలను నొక్కుకుంది. "ఆమె కొన్నినెలలు సైన్యంతోవుంది, అయినా ఎప్పుడూ నాటకదళంలో చేరాలనే కలలుగంటూ వుంటుంది."

"నువు విమర్శ ధోరణిగా అంటున్నట్లుంది?"

"ఆమెబాగానే పనిచేస్తుంది, కాని తనపనంటె ఆమెకుతృప్తి లేదు."

"ఆమె యువసంఘ సభ్యురాలా?"

"లేదు, చేరటానికి దరఖాస్తు యిచ్చింది కాని ఆమె తనకున్న అసాధ్యమైన ఆ 'ఆదర్శాన్ని' వదులుకుంటేతప్ప సభ్యురాలుకాలేదు."

కొంతసేపు ఆలోచించి చాంగ్ యిలా అన్నాడు "హ్సియావో-ఫాంగ్, యువసంఘ సెక్షన్‌నాయకురాలివి గాబట్టి నువు ఆమెకు యింకొంత ఎక్కువగా సాయపడాలి".

హ్సియావో-ఫాంగ్ కనుబొమలు పైకిలేపి, అడిగింది. "కమిసార్, మీరు నిన్ననే వచ్చారు యిక్కడకు, నేను యువసంఘానికి సెక్షన్ నాయకురాలనని మీకెలా తెలుసు?"

"మీ కార్యకలాపాల్లో పాల్గొనాలని నాకువుందిగాబట్టి యీ విషయం కావాలని తెలుసుకున్నాను."

"నిజంగా! ఆశ్చర్యకరమైన విషయం"

ఆ మధ్యాహ్నం యున్‌యున్, హ్సియావో-ఫాంగ్‌లు డిస్పెన్సరీలో దూదిబంతులుచేస్తూన్నపుడు వారి దగ్గరకు చాంగ్‌వెళ్ళాడు. మొదట యున్‌యున్ సిగ్గుపడింది. కమిసార్ సాత్వికుడు అని గ్రహించాక సంకోచం కొంతపోయి మామూలుఅయింది. ఆ పనిలో అతనుకూడా సాయపడుతూ ఆ అమ్మాయిని కొంత పరిశీలించాడు. యున్‌యున్ పెద్దకళ్ళలో అమాయకత్వం పసితనం కన్పిస్తుంది. ఆమె గొంతు లిమింగ్‌ను జ్ఞప్తికితెస్తున్నా యితరవిధాల లిమింగ్‌కూ యీమెకూ చాలా భేదాలున్నయ్. లిమింగ్ బక్కగావుండేది; తను వేసుకొనే రెడార్మిడెస్ తనకిమించినదయి, వదులుగా వుండేది; యున్‌యున్ ఆరోగ్యంతో వెలుగుతోంది, మంచి సరికొత్త యూనిఫాంవేసుకొంది. లిమింగ్ పరిణతిపొందిన, అనుభవంగల ఆమె. యున్‌యున్ యింకా పచ్చని పసితనంలోవుంది. చాంగ్ అనుకొన్నాడు "నవచైనాలో జన్మించింది. యీమె ఎంత అదృష్టవంతురాలు!"

"నీవయసెంత యున్‌యున్?" చాంగ్ అడిగాడు

తనచూపు పనిమీదనేవుంచి ఆమె జవాబిచ్చింది. '17 ఏళ్ళు'.

"నువు యువసంఘ సభ్యత్వంకోసం దరఖాస్తు పెట్టావని విన్నాను, నిజమేనా?"

"ఔను, కాని నేను అందుకు యింకాతగను"

ఆమె భావ ప్రకటనను పరిశీలించి చాంగ్ అన్నాడు. "ఔను, కమ్యూనిస్టు యువసంఘ సభ్యత్వంపొందటం యువకుల జీవితాల్లో పెద్ద విషయం. 37 ఏళ్ళక్రితం నేను యువసంఘ సభ్యత్వం ఎలాపొందానో నాకింకా గుర్తువుంది."

"37 ఏళ్ళక్రితమా?" ఇద్దరమ్మాయిలూ చూచారు.

"నేను ముసలివాణ్ణయినా ఆరోజుల మంచిజ్ఞాపకాలు నేనింకా అట్టేపెట్టుకున్నాను" చిరునవ్వుతూ అన్నాడు చాంగ్.

యున్ యున్ ఏమిటో చెప్పబోతుండగా బయటనుంచి విన్పించిన సంగీతం ఆమెను అటు మళ్ళించింది. శానిటోరియంకు ప్రక్కన సాంస్కృతిక దళకార్యాలయం

వుంది. అక్కడ ప్రతిరోజూ జరిగే రిహార్సలులోని పాటలు యిక్కడికివినిపించుతవ్, నృత్యమూ నటన ఆ వ్యక్తులూ కూడా కన్పించుతారు.

సంగీతం విన్నాక యిక యున్‌యున్ నిలకడగా కూచోటం కష్టమైపోయింది. కమీసార్‌వంక ఒక దృష్టిసారించి, నెమ్మదిగా ఒక స్టూలును కిటికీదగ్గరకు తీసికెళ్ళి కూచుని శ్రద్ధగావినటం మొదలుపెట్టింది. యాంత్రికంగా కుడిచేత్తో ఒక పుల్లను, ఎడమచేత్తో దూదినితీసుకొని దూదిబంతిచుట్టి శ్రద్ధలేకండానే దాన్ని టేబిల్‌మీదికి విసిరింది. ఆమె కదలికలలో వేగం తగ్గిపోయింది, మధ్యమధ్యలో ఆగిపోతుందికూడా. సంగీతంమీద అంత ధ్యాసపడింది ఆమెకు.

'యున్‌యున్' హ్సియావో-ఫాంగ్ నిశితంగా పిలిచింది.

యున్‌యున్ కదలిచూస్తుండగా ఆమె యున్‌యున్‌చేశిన దూదిచుట్టలను ముందుకుతోస్తూ అన్నది "చూడు, ఏమిటనియిది" టేబిల్‌మీద దూదిచుట్టల ప్రోగులు మూడున్నవ్. హ్సియావో-ఫాంగ్, కమీసార్‌చేసిన రెండూ నీటుగా మంచిగావున్నవ్, యున్‌యున్‌చేశిన ప్రోగులు మంచిగాలేవు. ఆమె మొదటచేసినవి మంచిగనేవున్నవ్, సంగీతంవచ్చినంక చేసినవి రకరకాల సైజుల్లో ఎటుబడితేఅటూ చేసినట్టున్నవి. చాంగ్ వాటన్నిటినీ ఏరి గుదిగాకూర్చి, చిరునవ్వు నవ్వుతూ ప్రశ్నించాడు" నీమనసు వేరే విషయంమీదవున్నదా యున్‌యున్?"

యున్‌యున్ సమాధానం యిచ్చేలోగానే హ్సియావోఫాంగ్ అందుకున్నది "ఆమెకు తన పనిమీద మనసులేదు, సంగీతం వినటంలోనే నిమగ్నమైంది"

యున్‌యున్‌వైపు తిరస్కారంగాచూస్తూ "నువు ఆలోచించగలిగిందంతా నీ 'ఆదర్శం' గురించేగా!"

యున్‌యున్ పెదవికొరుక్కొని ఎదురుచెప్పింది "మనకు అందరకూ ఆదర్శాలుంటవ్, కాదా?"

చాంగ్ ఒకరితర్వాత ఒకర్ని యిద్దర్నిచూచి, దూదివుండలవైపుచూస్తూ సాలోచనగా "నిజమే, మనందరకూ జీవితంలో ఆదర్శం వుండాలి, లేకపోతే విప్లవం కోసం ఎలా పనిచేయగలం!"

కొన్నిరోజులతర్వాత ఒక ఉదయం బకెటూ, చీపురూ తీసుకుని లెట్రిన్ కడగటానికని వెళ్ళింది యున్‌యున్. తలుపు తెరవగానే ఆమె ఆశ్చర్యపడింది. ముసలి కమిసార్‌చాంగ్ లెట్రిన్ గట్టిగా తోముతున్నాడు, ఆ కష్టానికి అతని ముఖంనిండా

చెమటబట్టింది. ఈ దృశ్యానికి యున్‌యున్ చలించిపోయింది. అతనిదగ్గర్నించి చీపురు గుంజుకొంది. "నేను చేస్తాను కమీసార్ యిది నా పనే."

"మంచిది" అని చాంగ్ కడిగేది తీసుకొని "ఇద్దరం కలసిచేదాము లేమ్మా" అన్నాడు.

"లేదు, మీరు పేషెంటు, అలసిపోగూడదు."

"ఏంకాదు, ఈ వ్యాయామం నాకు మంచిదే."

చాంగ్ నేలను కడుగుతూ నెమ్మదిగా అన్నాడు "ఈ లెట్రిన్ చాలారోజులనించి కడిగినట్లు లేదుకదా!"

యున్‌యున్‌కు జవాబేమీలేదు.

చాంగ్‌క్రిందకూచుని ఒక పగులులోని మన్ను తుడుస్తూ అన్నాడు.

"జీవితంలో నీ ఆదర్శం నర్స్‌గావుండటంకాదు. యాక్టర్‌కావటం ఔనుకదూ?"

అతనిమాటల్లోని శాంతపద్ధతితో ఉత్సాహపడి యున్‌యున్ మెల్లగాఅన్నది'ఔను'

అతనికళ్ల మెరుస్తున్నయ్. అన్నాడు "నిజం, మనందరకూ మన మన ఆదర్శా లుంటయ్. కాని లెట్రిన్‌లు కడగటం ఎవరి ఆదర్శం? ఎవరికీ యీ ఆదర్శం లేక పోతే, యీ పని ఎవరుచేస్తారు?"

యున్‌యున్ నిశ్శబ్దంగా తలాడించింది.

కడగటం ముగిశాక చాంగ్ చేతులు కడుక్కొని అన్నాడు "యున్‌యున్, నీ పనంతా అయాక ఒకసారి నా రూమ్‌కు రామ్మా."

కమిసార్ రూమ్‌కు యున్‌యున్ వెళ్ళినపుడు అతను కళ్ళకు జోడుపెట్టుకొని ఉత్తరం చదువుతున్నాడు; ఆమెనుచూడగానే "రామ్మా! ఈ ఉత్తరంచదువు, ఇది నాబిడ్డరాశింది, ఆమె ఈశాన్యప్రాంతంలో పనిచేస్తోంది. నీ సమస్యవంటిదానితోనే ఆమె క్రిందమీదవుతోంది."అని ఉత్తరం ఆమె చేతికిచ్చి, ఒకపేరాచూపించి 'యిది చదువు' అన్నాడు.

యున్‌యున్ ఒకసారి చాంగ్‌వైపుచూచి చదవటం మొదలుపెట్టింది.

"...నాన్నా, నీకు తెలుసు, ట్రాక్టర్ డ్రైవర్‌నయి పెద్దపెద్ద భూఖండాలు దున్నటం నా ఆదర్శంఅని. మంచు అడవుల్లో నిలువైన బూట్లువేసుకొని ఎలక్ట్రిక్ రంపం చేతబట్టి చెట్లుపడేసేపని చేయాల్సొస్తుందని నేను కలలోకూడా అనుకోలేదు. ఆ నా పాతపగటికలలు జీవితంలోని నిజమైన ఆదర్శంకాదని, యిక్కడ రెండేళ్లన్నాక

యిప్పుడు నాకు తెలిసింది. నాకిపుడు నాపనంటే యిష్టం. ఈ చెట్లు పడగొట్టేపనిలో నేను సోషలిస్టు నిర్మాణానికై నావంతు కర్తవ్యం నిర్వహించుతున్నానని గర్వపడుతున్నాను."

"ఆమెతోనువు ఏకీభవించుతావా ? యున్‌యున్" అడిగాడు చాంగ్.

"కమిసార్ ! మీ ఉద్దేశం ప్రకారం ఎవరికీ జీవితంలో ప్రత్యేకఆదర్శాలుఉండనక్ఖర్లేదనికదా ?"

"కాదు, అలా కాదు. సంగతేమిటంటే— నీ ఆదర్శం ఏమిటి ? నేను ఎర్ర సైన్యంలో చేరినపుడు మొదట్లో నీలాగా మెడికల్ ఆర్డర్లీని. నాకూ అది యిష్టంవుండేది కాదు. తుపాకీ పట్టుకొని యుద్ధంలోకి పోవాలని వుండేది. నీకు యిపుడనిపిస్తున్నట్లే అనిపించేది. నీలాగానే నేనూ అపుడు యువసంఘంలో సభ్యత్వం అడిగాను. తర్వాత పార్టీబోధనలు విని, యువసంఘ సహకారంతో నేను తెలుసుకొన్న దేమంటే— విప్లవం కోసం చేయాల్సిన పనులు చాలావుంటయ్; నాటకరంగంపని, నర్స్‌పని, లెట్రిన్‌లు శుభ్రించేయటం, సైన్యాన్ని నడపటం వగైరా ఇవన్నీ చేయాల్సినవీ, జరగాల్సినవే అందరమూ ఎవరికివారు బాగా నచ్చినపనే చేయాలంటే ఏమవుతుంది ? శ్రమవిభజన అవసరంకాదా? విప్లవంకొరకు పనిచేయటమంటే విప్లవం ఎవరికిచ్చినపని వారుచేయటం. మన మన వ్యక్తిగత యిష్టాయిష్టాలకంటే విప్లవావసరాలకు ప్రాధాన్యతనివ్వాలి. అది కదా సరైనపద్ధతి".

యున్‌యున్ యీ విషయాన్ని యీ రకంగా ఎపుడూ ఆలోచించలేదు. అందుకని చాంగ్ మాట్లాడిన ఈ మాటలువిన్నాక జవాబివ్వటం తెలియలేదు. కొంత నిశ్శబ్దం తర్వాత చాంగ్ లేచినిలచి అనునయంగా "యున్‌యున్, మావో రచనలను యింకాబాగా అధ్యయనంచేయి. యువకులు జీవితాల్లో ఏ ఆదర్శాలతో వుండాలో యింకాబాగా బోధపడుతుందినీకు."

యున్‌యున్ వెళ్ళాక చాంగ్‌కు తనగతం, కామ్రేడ్ లీమింగ్, యువసంఘంలో తాను సభ్యత్వంపొందటం జ్ఞాపకానికొచ్చినయ్. చాలా సంవత్సరాలుగా యువసంఘ కార్యకలాపాల ప్రాధాన్యతను ఆలోచిస్తున్నాడు. ఇపుడు ఆరోగ్యంకొరకు శానిటోరియంకు వచ్చాక యువసంఘ శాఖకు కొంత సహాయపడాలనుకున్నాడు. యున్‌యున్‌కున్న సమస్యను చూచినంక ఆమెవంటి, హ్సియావోఫాంగ్‌వంటి, తన స్వంత కుమార్తెవంటి వయసు యువజనులగురించి అతనికి ఆలోచన ప్రారంభమైంది. అడవి లిలీల జీవితంతో తొణికిసలాడుతూ నవనవంగావున్న వీరే విప్లవంయొక్క భవిష్యదాశ. వీరు

తమ అగ్నిని నిలుపుకొంటారా? ఎరుపువంటి ఉడుకు ఉత్సాహాన్ని నిలుపుకొంటారా? ఈ యువకులందరికూ తమ తమ ఆదర్శాలున్నట్. కాని యీ ఆదర్శాలు పాతతరం వారు వీరినుండి ఆశించుతున్నవేనా? ఇక్కడ కొన్ని యువసంఘ సమావేశాలకు హాజరయాక అతనికి కల్గిన అభిప్రాయం ప్రకారం- యున్‌యున్‌తరం వారిముందు తరం వారి ఆశలను వమ్ముచేయదు ఇంకింతమంచిగా విప్లవంకోసం కృషిచేస్తారు.

'యున్‌యున్ మారిపోయింది'. రెండునెలలతర్వాత హిసియావోఫాంగ్ యీ సంతోషవార్తను అందరకూ అందిస్తోంది.

నిజంగానే యున్‌యున్ మారింది. రెండునెలల కాలంలోనూ యున్‌యున్ రాజకీయ అధ్యయనం తీవ్రంచేయటమేగాక, నర్స్‌పనిలోకూడా ఆరితేరింది. ఆర్భాటం లేకండా, కావాలనే ఆలోచనపూర్వకంగా పనులన్నీ చేస్తోంది. రోగులవద్దకు ఆహారం తీసికెళ్ళటం, పరిచర్యలుచేయటం, లెట్రిన్‌లుకడగటం యివన్నీ యిష్టపూర్వకంగా జాగ్రత్తగాచేస్తోంది. యువసంఘ శాఖాకమిటీ ఆమెవిషయం చర్చించి, దరఖాస్తు పెట్టుకొమ్మనీ హిసియావోఫాంగ్ సిఫారసు చేస్తుందనీ చెప్పారు.

కాని, ఆమెలో పూర్వపు చలాకీతనం కొంత తగ్గిందని చాంగ్‌కు అనిపించింది. ఆమె పాటలుపాడి చాలారోజులయింది. ఒకపాటపాడమని రోగులుఅడిగితే ఆమె అంటుంది. "నేను పాడటంమానేశాను. నేను నా పనిమీదనే కేంద్రీకరించి బాగాపనిచేయాలి".

యున్ యున్ యువసంఘ సభ్యత్వంకోసం అప్లికేషన్ రాస్తుండగా ఆమెను ప్రచారదళంలో నటి (యాక్ట్రెస్) గా ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసినట్లు కబురు వచ్చింది. ఆమె పోవటానికి ఖచ్చితంగా నిరాకరించింది. "ట్రాన్స్‌ఫర్ నాకిష్టంలేదు. నాటకరంగం మీదికి పోవాలనే ఆలోచనే విరమించుకున్నాను. నా జీవితమంతా నర్స్‌వృత్తికే వినియోగించాలని పార్టీ యిచ్చిన యీ పనిని బాగా నిర్వహించాలని నిర్ణయించుకున్నాను."

"నువు వెళ్ళాలి యున్ యున్" అంది హిసియావోఫాంగ్. "నీకు పాడటం యిష్టం. చక్కని గొంతువుంది. నాటకరంగానికి తగిపోతావు."

"హిసియావో ఫాంగ్, ఇన్నిరోజులూ నువు అక్కవలె నాకు సాయపడుతున్నావు. నా ఆలోచనలు ఎలా వున్నవో నీకు తెలిసేవుండాలి. నటికావాలి అనే అనవసరపు కోరికతో నేను నా పనిని అలక్ష్యం చేశాను. కాని యిపుడు మీరంతా— పార్టీ, యువసంఘం, కమిసార్‌చాంగ్, నువ్వు, యితరకామ్రేడ్సు- యిచ్చిన మంచిసలహావల్ల, విప్లవకారులు విప్లవానికే ప్రథమ ప్రాముఖ్యతనివ్వాలనే సత్యాన్ని అవగాహన చేసు

కున్నాను. ఇందులో నేను మానసిక ఘర్షణకులోనయాను కాని చివరకు విప్లవ ప్రయోజనాలతో పోటీపడే నా కోర్కెను నటికావాలనే నా కోర్కెను అధిగమించాను. ఇపుడు నాకు ఒక్క కోరికనేవుంది— కష్టపడి పనిచేసి మంచినర్సుగా తయారవటం. ఈ విషయంలో కమిసార్ చాంగ్ నాకు అండగావుంటారని నేననుకుంటాను."

"లేదు, అతనట్లా బలపరచడు"అని, పై యిద్దరి సంభాషణనూ నిశ్శబ్దంగావాళ్ళ గమనించకుండా వచ్చి వినిన చాంగ్ అన్నాడు. మృదువుగానే అయినా నిశ్చయంగా అతను చెప్పాడు "విప్లవకారుని ఆదర్శం ఏ వృత్తిని ఎన్నుకోవాలనే ప్రశ్నకాదు. నటి కావచ్చు, నర్సుకావచ్చు. అది అయాక యిక ఉన్నత ఆదర్శం లేదన్నట్లేనా ? నీవు నర్సుగా స్థిరపడదాము అని వచ్చిన నిర్ణయం, ఆ నిర్ణయానికి వచ్చిన పద్ధతి తీరు చాలా గొప్పగావుంది, నిజమే, కాని యిదే జీవితంలో నీ ఆదర్శంగా అయిపోగూడదు. పార్టీ నిన్ను యింకోపనికోసం అడిగినపుడు దాన్ని నీవు ధైర్యంగా ఒప్పుకోవాలి. అసలు నీవు నిర్ణయించుకోవాల్సిన సమస్యఏమిటంటే— యువసంఘ సభ్యునికి జీవితంలో ఆదర్శంగా ఏమిటి ?అనేది."

యున్ యున్ యీ విషయం ఆలోచించటం మొదలుపెట్టింది. హిసియావో ఫాంగ్‌కు తన అభిప్రాయాలనే చాంగ్ విశదీకరించాడు అనిపించింది.

అమ్మాయి భుజం నిమురుతూ చాంగ్ అన్నాడు "హిసియావో ఫాంగూ నీవూ కలసి నా రూముకురండి. వచ్చేపుడు నువురాసిన అప్లికేషన్‌ఫారం తీసుకురామరి !"

చాంగ్ డ్రాయర్‌నుండి ఒక నోట్‌బుక్‌తీశాడు. ఆ బుక్‌లోనుంచి ఒక కాగితం బయటకుతీశాడు. అది పాతబడి, రంగు మాసిపోయివుంది. యున్ యున్ హిసియావో ఫాంగ్ దానిమీదికి వంగి పైనున్న మాటలు చదివారు 'యువ సంఘ సభ్యత్వ దరఖాస్తు'. అప్లికేషన్ కాగితం నాలుగు అంచులకూ అడవి లిలీపూల బోర్డరువుంది. కాగితంమీద రక్తపుమరకలు వున్నయ్.

చాంగ్ "నిన్న యున్ యున్‌కు అప్లికేషన్‌ఫారం యిచ్చినపుడు 37 ఏళ్ళనాడు నేను రాసిన అప్లికేషన్ జ్ఞాపకం వచ్చింది."

"రక్తంమరకలేమిటి ?"అడిగారిద్దరూ.

"నన్ను సిఫారసుచేసిన లిమింగ్ రక్తం అది. అప్పుడు ఆమెకు సరిగాయిప్పటి మీ వయస్సే." యున్ యున్ పైపుతిరిగి "ఆమెకు యిష్టమైనపాట 'అడవి లిలీపూలు వికసిస్తున్నయ్, ఎర్రగా జ్వాలవలె'అనేపాట. నాకంటె ఆమె రెండేళ్లమాత్రమే పెద్ద. కాని విప్లవంగురించి చాలా మంచి అవగాహనవుంది. మా యువసంఘంలో నిర్మాణం

బాధ్యతఆమెది." యీ మాటలు అన్నాక కొంచెం ఆగి మళ్ళీ దృఢంగా యిట్లా అన్నాడు. "ఆమే నాకు, తన ఆచరణతో, ఉదాహరణతో విప్లవంలో చేరినమొదట్లో నిజమైన విప్లవ ఆదర్శం అంటే ఏమిటో బోధించింది" అమ్మాయిలిద్దరూ అతిశ్రద్ధగా వింటున్నారు. కమిసార్ చెబుతున్న కథతో, యుద్ధం పోరాటంలకాలానికి వాళ్ళకు ఏమీ తెలియని జీవితవిధానపు రోజులకు వాళ్ళమనసులు ప్రయాణంచేసినవి.

"ఎర్రసైన్యంలోచేరిన మొదట్లో నాకు మెడికల్ఆర్డర్లీగా వుండటం యిష్టంవుండేదికాదు. శత్రువుచేతుల్లో నా కుటుంబసభ్యులందరూ చనిపోయారు. నేనొక్కణ్ణేతప్పించుకున్నాను. అందుకని తుపాకి చేతబట్టుకొని పగతీర్చుకోవాలనుకొనేవాడిని. సైన్యంలో నాకు కామ్రేడ్స్ చదవటం, రాయటం నేర్పినపుడు. 'ఆదర్శం'అనేమాట నేర్చుకోగానే సైనికుడనై పోరాడటమే నా ఆదర్శం అనుకున్నాను. పోరాటరంగానికి పంపమనిమాటిమాటికీ అడిగేవాడిని. కాని నాయకత్వం అంగీకరించలేదు. మా దళనాయకురాలు లీమింగ్ 'నీస్థానం యిక్కడ'అనేది. నేను నిరాశపడిపోయేవాడిని. క్షతగాత్రులయిన కామ్రేడ్స్ రంగంనుండి కొనిరాబడినప్పుడు యీ నిరాశ మరీ ఎక్కువయేది."

"లీమింగ్ మనసునూ హృదయాన్ని పూర్తిగా నర్స్‌పనిలో లగ్నంచేసేది. ఆపరేషన్లు, రోగులకు శ్రద్ధగా సేవచేయటం, పనులేగాక నాబోటి కొత్తవాళ్ళను సరైన పద్ధతిలో తర్ఫీదుచేయటంకూడా చూచుకొనేది. అయినా పని ఎక్కువైపోయినట్లు ఎప్పుడూ అనేదికాదు. ఒక్కనిముషం తీరిక దొరికినా మాకోసమని పాటలుపాడేది.

"ఆమె పద్ధతిచూస్తే నాకూ పనిలోబాగా సహాయపడాలనిపించి పనిచేసేవాడిని. క్రమంగా పనియెడల నా దృక్పథం మార్పుచెందింది. అపుడు యువసంఘశాఖలో నన్ను సభ్యునిగా తీసుకొన్నారు.

"లీమింగ్ నాతోటి అప్లికేషన్ రాయించుతుండగానే యుద్ధరంగానికి పోవాల్సివచ్చింది, కొండదగ్గర లోయవద్ద మా స్థానం, ఆకొండవెనక యుద్ధం జరుగుతోంది. తుపాకీకాల్పులు మాకు విన్పిస్తున్నవి, గుళ్లకూడా మాదగ్గరవరకూ వచ్చిపడుతున్నవి. పోరాటంలోకి ఉరకాలని నాకు బాగా యిదిగావుంది,"

"పోరాటం సాగుతూనేవుంది, మా ప్రాథమికచికిత్స దళం దగ్గరకు ఒకక్షతగాత్రుడయిన కామ్రేడ్‌ను తీసుకొచ్చారు. ఛాతిలో బాగా గాయమయి ఆయన స్పృహకోల్పోయాడు. లీమింగ్ గాయాన్ని కడుగుతూంటే అతను మూలిగాడు. మూలిగేసరికి కరెంటుషాకు తగిలినట్లు లిమింగ్ ఒక్కసారిగా చేయిని వెనక్కిగుంజుకున్నది. కన్నీళ్లు మొదలైనవి ఆమెకు, ఏడుస్తూనే కట్టుకట్టింది. కట్టుకట్టినంక అతను మెల్లగా కళ్ల

తెరిచాడు. అతని ముఖం బాధతో నిండివుంది. అయినా ఒక్క చిన్న ధ్వనికూడా చేయలేదు.

"గాయపడిన కామ్రేడ్‌మీద దృష్టినిలిపి వుంచుతూనే లీమింగ్ నన్ను దగ్గరకు లాగి "రాబోయే మన విజయోత్సవంకొరకు పాటపాడతాం కామ్రేడ్స్" అన్నది"

"నేను పాడే మూడ్‌లో లేను. పక్కకుతిరిగాను. లీమింగ్ స్పష్టమైన కంఠ ధ్వని నినదించింది." "అడవి లిలీపూలు వికసిస్తున్నయ్, ఎర్రఎర్రగా జ్వాలవలె." "నేను ఆమెవంక చూచాను. ఆమె కళ్ళనిండా నీళ్ళు, ముఖంమాత్రం తేజోవంతంగా వుంది. ఆరోజు చాలామందికి గాయాలయినయ్ కాని ఛాతిలో తీవ్రగాయంఅయిన కామ్రేడ్ చనిపోయాడు– ఆ పాట విన్నాక వచ్చిన చిరునవ్వు ముఖంమీద తాండవ మాడుతూనే చనిపోయాడు."

"లీమింగ్ కన్నీళ్ళు చనిపోయిన కామ్రేడ్ ముఖంమీదపడినయ్. వెంటనే నేను అతని తుపాకీని లాగికొని కొండమీదికి వురుకుతున్నాను. మా కామ్రేడ్స్ మరణానికి పగతీర్చుకోవటం అనేదొకటే నాభావం. లీమింగ్ నావెంట పరుగెత్తి గట్టిగాపిలిచింది. "ఆగు. వెనక్కిరా!"అని.

"నేను పోరాటంలో చేరాలి"

"ఆమె లోయదగ్గరకు చూపిస్తూ "ఇదీ నీస్థానం" అన్నది. "నేను కన్నీళ్ళు తుడుచుకుంటూ నావ్యతిరేకత కనపర్చాను".

"నర్స్‌గావుండటం నాకెపుడూ యిష్టంలేదు. నేనుపోరాడాలి".

"పెదాలు వణకుతూ లీమింగ్ అన్నది "కామ్రేడ్ చాంగ్, యువ కమ్యూనిస్టు ఆదర్శం......" ఆమె ముగించకముందే ఒక తుపాకీగుండు వచ్చింది, ఒక్క క్షణంలో ఆమె నన్ను వెనక్కు నెట్టింది, ఆ గుండు ప్రేలింది, నేను లేచి చూచేటప్పటికి లీమింగ్ రక్తపుమడుగులో పడివుంది, ఆమెకు రొమ్ములో ప్రమాదకరమైన గాయంఅయింది."

"పోరాటంఅయాక ఆమెను దగ్గర్లోని హాస్పిటల్‌కు తీసికెళ్ళారు. స్ట్రెచర్‌మీద పడుకొని తన జేబునుండి నా అప్లికేషన్ బయటకుతీసి "ఇదిగో యిది తీసుకో, శాఖకు యివ్వుదీన్ని"అన్నది. "నిన్ను సిఫారసుచేస్తూ నీవు ఏమికావాలని ఆశిస్తున్నానో రాశాను ......జ్ఞాపకంపెట్టుకో! మన ఉత్తమ ఆదర్శాన్ని సాధించటానికి మనపనంతా".

హాస్పిటల్‌లోనే ఆమె పార్టీలో సభ్యురాలుగా జేర్చుకోబడింది. నేను అపుడు యువసంఘ సభ్యుడయాను. ఈ ఫారం ఆమె రక్తంలో మరకయింది. అదినేను దగ్గ రుంచుకోవాలని తీసుకుని, యింకోటి రాసియిచ్చాను."

ఇద్దరమ్మాయిలు ంక శ్రద్ధగాచూస్తూ చాంగ్ కొనసాగించాడు.

"37 ఏళ్ళు గడిచినవ్. కాని లీమింగ్ నాకు బోధించిందాన్ని నేను మరచి పోలేదు. ఆమె రకరకాలపనులు చేసింది- పాడటం, నర్సింగ్, కార్యకర్తగా పనిచేయ టం- ఇవన్నీచేసింది. కాని జీవితంలో ఆమె ఆదర్శం ఏమిటి?" అంటూ తన అప్లికే షన్‌ఫారం తీసి చూపించాడు. దానిమీద లీమింగ్ యిలారాసింది.

'కమ్యూనిజం ఆశయంకోసం జీవితాంతం పోరాడటం అనే ఉన్నత ఆదర్శాన్ని జీవిత ఆదర్శంగా పెట్టుకుంటాడు కామ్రేడ్ చాంగ్ అని ఆశించుతాను'

కంఠధ్వని పెంచుతూ చాంగ్ యిలాముగించాడు "ఇదీ లీమింగ్ ఆదర్శం యిదీ యువ కమ్యూనిస్టు ఆదర్శం, ప్రతి కమ్యూనిస్టు, యువసంఘంలోని ప్రతి సభ్యుడు జీవి తంలో ఆదర్శంగా పెట్టుకోవాల్సింది యిదీ. మనంచేస్తున్న పనినుంచీ, పార్టీ మనకిచ్చిన పనిచేస్తూ, ఆ మహోన్నతలక్ష్యందిక్కుగా, ఏనాడూ తడబడకుండా మనం ఒక్కొక్క అడుగూ నిలకడగా ముందుకేయాలి".

చాంగ్ ముగించేసరికి యున్‌యున్ కన్నీళ్ళు తుడుచుకొంటోంది. తన అప్లికే షన్ టేబిల్‌మీదపరచి యిలారాసింది. "నేను కమ్యూనిజం ఆశయంకోసం. పోరాడటం నా జీవితంలో ఆదర్శం".

తర్వాత ఆ అమ్మాయిలిద్దరూ రూమ్‌నుంచి వెళ్ళిపోయారు. ఈ రెండు నెలలూ యువసంఘశాఖతో సంబంధంపెట్టుకొనివుండటంతో చాంగ్‌కు కొన్ని ఆలోచనలు కలి గాయి. సైన్యంలో యువకులు, యువసంఘ సభ్యులూ జీవిత ఆదర్శాలవిషయంలో చేయాల్సిన ఆలోచనలు, కలిగించుకోవాల్సిన విజ్ఞానంవిషయంలో పార్టీ ఎలా సహాయ పడాలో సూచనలిస్తూ పార్టీ కమిటీకి మెమోరాండం రాసి పంపటానికి నిర్ణయించు కొన్నాడు.

బయట సూర్యుడు ఉదయించాడు. పూల సుగంధాన్ని గాలి గదిలోకి మోసు కొచ్చింది. పూర్తిచేసిన మెమోరాండాన్ని చాంగ్ చేతబట్టుకొని ఆఫీసుకు బయలు దేరాడు.

**"పెట్టుబడిదారీ సమాజంలో సజీవమైన మానవశ్రమ నిర్జీవమైన శ్రమ మొత్తాన్ని- అంటే పెట్టుబడిని- వృద్ధిచేయడాని కొక సాధనంగా ఉపయోగ పడుతోంది."**

**— మార్క్సు, ఎంగెల్సు**

# దళిత పాంథర్లకు త్రీ చీర్స్

సాగర్

ఈ మధ్య సెంట్రల్ బొంబాయినుంచి లోక్‌సభకి జరిగిన ఉపఎన్నికలో ఎన్నికలు బహిష్కరించమని ప్రజలకి పిలుపు యిచ్చినవారు దళితపాంథర్లు. అది విజయవంతమైంది.

ఈ ఉపఎన్నికలలో పోలయిన ఓట్లు నూటికి 38 మాత్రమే. 1971 ఎన్నికల్లో అక్కడ దాదాపు నూటికి 65 దాకా పోలయినాయి.

శివసేన, రిపబ్లికన్ పార్టీలోని రెండుగ్రూపులు కలిసి కాంగ్రెసు అభ్యర్థిని బలపరిచేయి సి.పి.ఐ.ని సి.పి.ఎం. బలపరిచింది. జనసంఘ్, హిందూమహాసభలకు వేరువేరు అభ్యర్థులున్నారు. రాజకీయాల్లో అధికారానిదే పైచేయి. ప్రజలనాడిని సరిగ్గా పసిగట్టింది దళిత పాంథర్లే. ధరల పెరుగుదలవల్ల, తిండిలేకపోవడంవల్ల బాధపడుతున్న ప్రజలకి, బాలట్ బాక్స్ భ్రమలు వదిలిన ప్రజలకి సరైన ప్రతినిధులుగా నిలిచేరు దళితపాంథర్లు.

"బాలట్ మీకిచ్చేది బులెట్", అన్న పాంథర్ల పిలుపు ఎన్నికలముందు యుద్ధనినాదమై మారుమోగింది.

ఎన్నికల్ని బహిష్కరించమని విప్లవకర పిలుపు నివ్వడానికి దళిత పాంథర్లు పోలీసు జులుంని ఎదుర్కోవాల్సివచ్చింది. పోలీసులు, సవర్ణ హిందూ మతోన్మాదులు దోపిడీ ప్రయోజనాల్ని రక్షించడానికి కలిసి పనిచేసారు.

ఓరాత్రి చాల్లవద్ద దళిత పాంథర్ల మీటింగుకి అంతరాయం కల్గించారు. వాళ్ళ పెండాల్‌ని తగలబెట్టేరు. వాళ్ళమీద రాళ్లురువ్వేరు. దీని తర్వాత వాళ్ళ చాల్ల మీద దాడులు జరిగాయి. పోలీసులు పక్షపాతంతో ప్రవర్తించారు. పోలీసు దుర్మార్గానికి వ్యతిరేకంగా పాంథర్లు ఊరేగింపు జరిపితే పోలీసులు వాళ్లని అడ్డగించి నిర్దాక్షిణ్యంగా కొట్టారు. కొందరిని జుట్టుపట్టిలాగి, తుపాకీ మడమలతో కొట్టారు.

నిరాయుధులై వున్న పాంథర్లమీద లాఠీలతో పోలీసులు, సోడాబుడ్లతోనూ, రాళ్ళతోనూ సవర్ణ హిందూ మతోన్మాదులు దాడి జరిపారు.

దళిత పాంథర్లని వందలకొద్దీ అరెస్టు చేశారు, గాయపరిచారు. భగవత్ రామ్‌జీజాదవ్ అనే అతను వీరమరణం చెందాడు. వోర్లీ (బొంబాయి)లో వీధుల్లో

దళిత రక్తం ప్రవహించింది. ఎన్నికల తర్వాతకూడా ఈ రాక్షసత్వం విచ్చలవిడిగా సాగింది.

1972 లో స్వాతంత్ర్య రజతోత్సవాన్ని దళిత పాంథర్లు చీకటిదినం(బ్లాక్ డే)గా జరిపినప్పుడు ఆ దళిత పాంథర్లే అణచబడిన (దళిత) మహారాష్ట్ర హరిజన యువకుల ఉజ్వల ఉద్యమంగా రూపొందుతారని ఎవరూ ఊహించలేకపోయారు. ఆ ఉద్యమం ప్రతినిధులు ప్రయోక్తలు చాలామంది తమ సాహిత్య కార్యకలాపాలద్వారా ప్రముఖులయ్యారు. దళిత యువకులను సమీకరించడానికి, ఇప్పుడు విర్రవీగుతున్న సంఘం మీద యుద్ధం ప్రకటించడానికి వాళ్లు రాజకీయాల్లోకి దూకారు. దళిత రచయితలే దళిత పాంథర్లని సృష్టించారు.

పాలకపార్టీ కుటిలత్వం, షెడ్యూల్ కులాల నాయకుల పచ్చి అవకాశవాదధోరణి వామపక్ష రాజకీయ పార్టీలనబడేవాటి దివాళాకోరుతనం, కులతత్వాన్ని బద్దలుకొట్టలేని పిరికితనం; వీటన్నిటినీమించి "26 ఏళ్ల స్వాతంత్ర్యం"యిచ్చిన అనుభవం దళితజాతులను ఆగ్రహపూరితులనుచేసింది. వాళ్లు వీటన్నిటిలోంచి కొత్తమార్గాన్ని వెతుకుతున్నారు.

సవర్ణ హిందువులు అంటరానివాళ్ళపై సాగిస్తున్న అత్యాచారాల్ని గాధలుగా విని ఆందోళనచెందారు. ఓ పల్లెలో అంటరాని ఆడదానికి మానభంగంజరిపి సవర్ణ హిందూనేరస్తుడు, తలెత్తుకొనిపోయాడు. ఊరి బావిదగ్గరకు ఇద్దరు అంటరాని ఆడవాళ్లు వచ్చినందుకు వాళ్ల బట్టలు ఊడపీకారు. స్థానిక ఎన్నికల్లో కామందుకి ఎదురునుంచున్న సాహసానికి ఓ అంటరాని యువకుణ్ణి సజీవ దహనంచేశారు. ఇలా ఒకసారికాదు, రెండుసార్లుకాదు; ఇలాంటి అత్యాచారాలు అనేకమార్లు జరగటంతో వాళ్లు ఎదురుతిరగక తప్పలేదు. పైకి ఎన్నిమాటలుచెప్పినా అంటరానివాడు అంటరానివాడిగానే మిగిలిపోయాడన్నది వాళ్ళు గ్రహించినసత్యం.

ఈ కొత్తశక్తిని అర్థంచేసుకోవడానికి వాళ్ళ (దళితుల) సాహిత్యం, వాళ్ల కవితలు, వాళ్ల కథలు, వాళ్ల నవలలు, పాలసీప్రకటనలు చదవాల్సిన అవసరం ఎంతయినా వుంది.

దళిత సాహిత్యం అణచబడిన వర్గాలబాధలకి, వారి తీవ్ర నిరసనకి. సమగ్ర విప్లవానికి వాళ్ళిచ్చిన పిలుపుకీ స్పష్టమైన చిత్రణ.

నామ్‌దేవ్ దషాల్ అనే దళితపాంథర్ కవి ఇలా అంటాడు. "గాలిలోకి విసిరి వేయబడ్డ మనిషిలాగ నేను రోడ్డుపక్క గడ్డీగాదంతిని బతికేను."

అతడు బాధగా ఇలా అంటాడు: "నేను తలలేని ఎలుక మొండాన్ని, నామీద గోపురాలు లేస్తున్నాయి." మరో పాంథర్ కవి, జె. వి. పోవర్ విప్లవానికి పిలుపు యిస్తున్నాడు. "ఆ బిగించిన పిడికిళ్ళు ఇప్పుడు తెరుచుకోవు. తరుముకొస్తున్న విప్లవం నీకోసం ఆగబోదు. మేము చాలా సహించాం. యిప్పుడిక సహించేదిలేదు." నారాయణ సర్వేకి కారల్ మార్క్స 'తండ్రి' లాంటివాడు. "నా మొదటి సమ్మెలో నేను మార్క్సని గుర్తించాను. అతనే మన మార్క్స్. మన తండ్రి జర్మనీలో పుట్టాడు." తమ లక్ష్యప్రకటన (మానిఫెస్టో)లో దళిత పాంథర్లు తమను తాము వినరించుకునే ప్రయత్నం చేశారు. నిమ్నకులాలు, తెగలు, బౌద్ధమతం స్వీకరించిన వాళ్ళు, మాత్రమేకాదు, కార్మికులు భూమిలేని వ్యవసాయకార్మికులు, సన్నకారు రైతులు కూడా దళితులేనని వాళ్ళు నిర్వచించుకున్నారు. హిందూ వర్ణవ్యవస్థను నిర్మూలించే విప్లవ పార్టీలు, నిజమైన వామపక్షపార్టీలు తమ స్నేహితులు. పదవి, హోదా, ధనం, భూస్వాములు పెట్టుబడిదారులు, వడ్డీ వ్యాపారస్తులు, వారి తొత్తులు, కులతత్వాల్లో కూరుకుపోయిన పార్టీలు, ఈ ప్రయోజనాలన్నిటిని కాపాడుతూ సమర్థించే ప్రభుత్వం వాళ్ల శత్రువులు.

పాంథర్ల ప్రణాళిక తమ మనసుల్ని తేటతెల్లం చేస్తుంది. "దళితుల విముక్తి పోరాటం సమగ్రమైన విప్లవం కోరుకుంటుంది. పాక్షికంగా మార్పు అసాధ్యం. అది మాకు వద్దు. మాకు సమగ్ర విప్లవాత్మకమైన మార్పు కావాలి. మొదట మాకు జరుగుతున్న సాంఘిక అన్యాయాలని ఎదిరించడంతో తృప్తిపడినా తర్వాత ఆర్థిక, రాజకీయ, సాంస్కృతిక రంగాల్లో అధికారాన్ని మేమే చేపట్టాలి. మేము ఇంక ఎంత మాత్రం లొంగివుండం. మాకు బ్రాహ్మల్లో స్థానం వద్దు. దేశాన్నంతా మేమే పరిపాలించాలి. మాకు వ్యక్తులపై ద్వేషం లేదు. మా కసి అంతా ఈ వ్యవస్థపైనే. హృదయ పరివర్తనగాని, ఉదారమయిన విద్యా విధానంగాని అన్యాయాన్ని, దోపిడీని రూపుమాపలేవు. విప్లవ ప్రజానీకంలో చైతన్యం రగిలించి వాళ్ళని కూడగడతాం. విప్లవ జ్వాల ఈ విస్తృతమైన ప్రజాపోరాటాలనించే రాజుకుంటుంది. ఎన్నికలద్వారా సత్యాగ్రహాలద్వారా, రాయితీలద్వారా సాంఘిక వ్యవస్థ విప్లవీకరించబడదు. మాసాంఘిక విప్లవాలోచన యీ నేలలో మొలకెత్తి, ప్రజల మనసుల్లో పెరిగి చివరకి తపనతో జ్వలిస్తున్న వుక్కులా మెరపులా ఆచరణలోకివస్తుంది."

దళిత సాహిత్యం, దళిత ఉద్యమం అంబేద్కర్, మార్క్సల సమ్మేళనం. వాళ్ళకి సాంఘిక దోపిడికి ఆర్థికం మూలమనే చైతన్యాన్ని కల్గించింది మార్క్సజమే

అన్నదాంట్లో సందేహంలేదు. భూమిలేని పేదరైతే యీ దేశంలో అంటరానివాడని వాళ్ళకి తెలుసు

మనకి ఇష్టంవున్నా లేకున్నా, దళిత పాంథర్లు రానున్నకాలంలో మహారాష్ట్ర రాజకీయ కీకారణ్యంలో పేలడానికి సిద్ధంగావున్న డైనమైట్లు. ఇండియాలో పీడితులందరి నెత్తిమీదా కులం,జాతి అన్న తేడా లేకుండా నాలుగు కొండలు మోపివున్నాయి- సోవియట్ సోషల్ సామ్రాజ్యవాదం, అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదం, భూస్వామ్య విధానం, దళారీ బూర్జువావర్గం. దళితులమీద మరో కొండ అదనంగా వుంది. అదే సాంఘిక దురన్యాయం, సాంఘిక దోపిడి.

దళిత పాంథర్లు తొందరలోనే తమ అనుభవంద్వారానే నేర్చుకుంటారు-సాంఘిక పీడనమీద వాళ్ళ పోరాటం మనదేశంలో జరుగుతున్న సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక, భూస్వామ్య వ్యతిరేక సాయుధ పోరాటానికి చాలా దగ్గరగా ముడిపడివున్నదని, "తుపాకి గొట్టం నుంచే రాజ్యాధికారం సిద్ధిస్తుంది" అన్న మావో సూక్తిలోని శాస్త్రీయ సత్యాన్ని వాళ్లు చాలా తొందరగానే గ్రహిస్తారు. వాళ్ల సమగ్ర విప్లవమనే స్వప్నాలకు స్పష్టమైన వ్యక్తీకరణను వాళ్లు త్వరలోనే వెతుక్కోవాల్సివుంటుంది. అమెరికాలోని బ్లాక్ పాంథర్ల ఉద్యమంలోని బలాన్నీ బలహీనతలను ఎంత ఎక్కువ తెలుసుకుంటే అంత ఎక్కువగా వాళ్ళ చాన్లలోంచి బైటికివచ్చి తమ విప్లవవర్గ సోదరులతో చేతులు కలుపుతారు.

విప్లవ పరిస్థితుల్లో "పాతపద్ధతిలో జీవనం సాగించడం అసాధ్యమని అణచబడిన వర్గాలు గుర్తించి, మార్పు కావాలన్నప్పుడు; దోపిడీదార్లు ధనస్వాములు పాతపద్ధతిలో అధికారం చలాయించలేనప్పుడు" సాంఘిక ఆర్థిక సమస్యలపై సాగే మిలిటెంట్ పోరాటాలకు సాయుధ విప్లవ ప్రధానమార్గానికి మధ్య చైనాగోడవుండదు. ఈ పోరాటాలు పాలక వర్గాన్ని బాధిస్తాయి, కలవరపరుస్తాయి.

దేశవ్యాప్తంగావున్న విప్లవకారులందరూ పోరాడే దళిత పాంథర్లకి మనస్ఫూర్తిగా తమ స్నేహ హస్తం అందిస్తారు.

దళిత పాంథర్లకు త్రీ ఛీర్స్ !

పాంథర్ల కోరిక న్యాయమైనదే. అందుకే వాళ్లు వంటరివాళ్లుకాదు.

# కరచాలనం!

"నిజం"

దళితజన హృదయాగ్ని
గోళాలు రగిలాయి
ఆ నిప్పు కీగాలి
తోడుకావాలి
వెనకడుగు వెయ్యకండీ
ఈదారివిడిచి వేరవ్వకండీ

నడివీధిలో సిగ్గు
నగ్నమై ఈడ్వగా
భూస్వామి హింసలకు
ఘోరుమనె ,వొకచెల్లి

ఆకలై వొక జొన్న
పొత్తి నోటనుబెట్ట
బుగతోడి దెబ్బలకు
కనుమూసె నొకతల్లి

దాహమై 'పెద్దింటి'
చలమనీటిని తాగ
కడజాతి మైలయని
కాల్చారు తమ్ముళ్లను

ఇంతకంటే ఘోర
మింకెందు వుంటాది?
ఈపాడు బతుకులిక
ఉండి చేసేదేమి?

కడుపులో కరకరలు
కంటిలో చీకట్లు

కండకా? గుండెకా?
ఎందుకీ చాకిరులు

మనమున్న లేకున్న
మనసుతులు మనవళ్ళు
కారాదు బానిసలు
కారాదు కంబార్లు
కారాదు కారాదు
అంటరానీ వారు

దశదిశల గర్జనలు
మారు మోగాలి
పాడు ప్రభుతకు
చెల్లు చీటిరాయాలి

కార్మికుడు కర్షకుడు
ఈ నేల నేలాలి
కులమతాలకు గోరి
కూలోడె కట్టాలి

తూర్పు కనుమలలోన
పెనుగాలి వీచింది
పెనుజ్వాల రగిలింది
రారండి చేరండి
పెనువాగు కదిలింది
కలవండి కలిసిరండీ
వెనుకడుగు వెయ్యకండీ
ఈదారి విడిచి వేరవ్వకండీ

[ అంకితం : దళితపాంథర్లకు కరచాలనంతో ]

## మాట్లాడే మైనా

శివసాగర్

మాట్లాడే మైనా
కసాయి పిడికిట్లో చిన్నది
సప్త సముద్రాలు దాటి వచ్చే
విప్లవ వీరుని కలగన్నది.

మాట్లాడే మైనా
రూసీ పంజరంలో వున్నది

ఏ ఒప్పందం ఫలితం
తనకీ బందీఖానా అన్నది
ఏ 'మహాతల్లి' పుణ్యమో!
తన ఆక్రోశం వినమన్నది.

మాట్లాడే మైనా
రామా రామా రామో
రామ రూసీ పంజరంలో వున్నది.

[హిజ్ హైనెస్ లార్డ్ బ్రెజ్నేవ్ దొరగారికి అలహాబాద్ మహారాణిగారు ఒక మాట్లాడే మైనాను కానుకగా ఇచ్చారుట. అది 'రామా! రామా!' అంటున్నదట.]

## దోపిడీ కాదు

రక్తగాయకుడు

నడిగూడెంలో ఏలినవారు దయగలవారై
ప్రజలకోసం (!) బ్యాంకును స్థాపించార్ట
ఆ బ్యాంకు మొన్న దోపిడీచేయబడిందని
అవకాశవాణీ, వ్యాపార పత్రికలు కలసి
తమ నోటిని పదిరెట్లుచేసి చెప్తున్నాయి
నవసమాజ నిర్ణేతలను దోపిడీదార్లుగా
చిత్రించారు దోపిడీ దార్లు.

అది దోపిడీ కాదు
ప్రజల గుండెల మంటలతో
ఆ గుండెల బాధల్లో మొలచిన ప్రోనోట్లని
దహించివేసే వ్యూహం

అది దోపిడీ కాదు.

# కామ్రేడ్ రాజు

నిరంజన్

[ నాజర్ పాడే 'చందమామా రైతా!' పాట వరుస ]

| | | |
|---|---|---|
| వీరుడై తానొరిగాడమ్మా | చందమామా | రాజు |
| అమరజీవియై నిలిచాడమ్మా | „ | „ |
| బాలకృష్ణకు వేరొక పేరూ | „ | „ |
| ముద్దుగ 'రాజ'ని పిలుచుకొందురూ | „ | „ |
| టెక్కలీ తాలోకాలోనా | „ | „ |
| రిట్టపాడూ గ్రామమందునా | „ | „ |
| జగ్గయ్య, అమ్మన్నలకూ | „ | „ |
| ముద్దులకొడుకూ మూడవవాడూ | „ | „ |
| అన్నదమ్ములు ఐదుగురమ్మా | „ | „ |
| మధ్యముడు మన రాజేనమ్మా | „ | „ |
| చెడు ఎరుగని బాలుడమ్మా | „ | „ |
| వూరందరకందుకె ప్రేమా | „ | „ |
| చిన్ననాటి తెలివితేటలే | „ | „ |
| ఉన్నత చదువుకు ఉసిగొలిపాయి | „ | „ |
| స్వంతకృషితో చదువులు చదివె | „ | „ |
| ఉపాధ్యాయుల మన్ననలందెను | „ | „ |
| బహు చక్కని రూపురేఖలే | „ | „ |
| బంగారు మేనిఛాయలే | „ | „ |
| చిరునగవులు చిందే మోముతో | „ | „ |
| అందరినీ మురిపించాడే | „ | „ |
| ఇరువదిరెండేళ్ళకు మునుపే | „ | „ |
| ఇంజనీరు అయ్యాడమ్మా | „ | „ |

| | | |
|---|---|---|
| చదువులతోపాటు తాను | ,, | ,, |
| మార్క్సిజమూ బాగుగ చదివే | ,, | ,, |
| ఈ బూర్జువ చదువులలో | ,, | ,, |
| చదువులకూ విలువేలేదనీ | ,, | ,, |
| ఉద్యోగం వదిలాడమ్మా | ,, | వీరుడై |
| కోట్లాదిగా పేదలు ఉన్న | ,, | రాజు |
| దేశానికి సేవలుచేయ | ,, | ,, |
| మార్క్సిస్టు-లెనినిస్టుగా తానూ | ,, | ,, |
| విప్లవంలో దుమికాడమ్మా | ,, | వీరుడై |
| పంచాదిని అనుసరించెనే | ,, | రాజు |
| పాణిగ్రాహి వారసుడయ్యే | ,, | ,, |
| ఆంధ్రా బెంగాలులకు వారధి | ,, | ,, |
| ఒరిస్సా బీహారులకు వంతెన | ,, | ,, |
| పాలకవర్గం కావలి కుక్కలు | ,, | ,, |
| ఒరియా, బెంగాలీ, హిందీ | ,, | ,, |
| భాషలన్నీ బాగుగనేర్చె | ,, | ,, |
| వివిధ భాషాశాస్త్రాలన్నీ | ,, | ,, |
| విసుగులేక తిరిగాడమ్మా | ,, | ,, |
| చారుబాబుకు ప్రియతమ శిష్యుడు | ,, | ,, |
| కేంద్రపార్టీ కొరియరు తానూ | ,, | వీరుడై |
| కష్టాలకు వెనుకడుగేయడు | ,, | రాజు |
| శత్రువుకూ అదరడు బెదరడు | ,, | ,, |
| సమయానికి చక్కని ఊహలు | ,, | ,, |
| సమయస్ఫూర్తికి నిలయం తానే | ,, | ,, |
| బరువు బాధ్యతలన్నీ మోసీ | ,, | ,, |
| మంచి కామ్రేడయ్యాడమ్మా | ,, | ,, |

| | | |
|---|---|---|
| నవభారత విద్యార్థులకూ | ,, | ,, |
| కాంతిరేఖఐ వెలిగాడమ్మా | ,, | వీరుడై |
| పాలకవర్గం ప్రక్కబల్లెమై | ,, | రాజు |
| తన కార్యం సాగించాడు | ,, | ,, |
| రాజుపేరుకు గడగడలాడిన | ,, | ,, |
| రాక్షసపాలన రాజ్యమందు | ,, | ,, |
| పాలకవర్గం కావలికుక్కలు | ,, | ,, |
| పట్టపగలే కాపేశాయో | ,, | ,, |
| పార్వతీపురం పనిమీదెళితే | ,, | ,, |
| ద్రోహి కంటికె కనిపించాడే | ,, | ,, |
| పోలీసులు దరికిచేరితే | ,, | ,, |
| ముష్టియుద్ధం గట్టిగజేసే | ,, | ,, |
| మొదటపట్టిన కూలి జవానుసు | ,, | ,, |
| పళ్ళురాలగ తన్నాడమ్మా | ,, | ,, |
| పదిమంది పట్టుకున్నరే | ,, | ,, |
| శత్రుకేంపుకు నెట్టుకెళ్ళిరే | ,, | ,, |
| చెప్పరాని చిత్రహింసలూ | ,, | ,, |
| కడవరకూ అనుభవించెనే | ,, | ,, |
| విప్లవానికీ విలువను ఇచ్చి | ,, | ,, |
| ఘోరహింసల నెదిరించాడే | ,, | వీరుడై |
| పట్టు విడవని రాజునుచూచీ | ,, | శత్రువు |
| చెట్టునగట్టి కాల్చారమ్మా | ,, | ,, |
| జంకు గొంకూ ఏమీలేకా | ,, | రాజు |
| విప్లవాన్నే కీర్తించాడు | ,, | ,, |
| అయ్యో... చందమామా... | ,, | ,, |
| రాలిపోయెనొక వెలుగు చుక్క | ,, | ,, |

ముద్దుముద్దుగా నిలిచెను మాహృదయం " "
బీద సాద ప్రజలకు వెలుగు " "
యువలోకం కరదీపికతానే " "
సత్యానికి సహచరుడమ్మా " "
కైలాసం అనుచరుడమ్మా " "
అదిగదిగో గగనమందునా " "
తన ఘనతను నిలుపుకొన్నడూ " "
ఈ దేశం మారాలంటూ " "
సాయుధమై కదిలాడమ్మా " "
జనతంత్ర రాజ్యంకోసం " "
తన ప్రాణం అర్పించాడు " వీరుడై
ఆ వీరుని ఆశయాలు " రాజు
మా అందరి కర్తవ్యాలూ " "
వృథాకాదు మనరాజు త్యాగమూ " "
పండునులే విప్లవపంటా " "
విప్లవాంజలి ఘటియించి మేము " "
ఆ వీరుని అనుసరింతుమూ " "
మా పొందలి బాలకృష్ణ " "
అతడే మా గెరిల్ల వీరుడు " "
బాలరాజు మా ముద్దులపేరు " "
రాజంటే మా విప్లవవీరుడు " "
పేదలపాలిటి ఆశాజ్యోతీ " "
అది ఆరని విప్లవజ్యోతీ " "
చందమామా రాజు
వీరుడై తానొరిగాడమ్మా " "

## గెరిల్లాలకు పాట

కమ్యూనిస్టు సైనికులం
పీడితజన పిడికిళ్ళం
నవభారత దూతలం
ప్రజల ముద్దు బిడ్డలం

ఎర్రసేన యోధులం
నీటిలోని చేపలం
సమరంలో సింహాలం
శత్రువులకు మృత్యువులం

మా లక్ష్యం జనలక్ష్యం
మా గమ్యం జనగమ్యం
మా యుద్ధం జనయుద్ధం
అయినందున అజేయులం

దాడిలోన చొరవ
యుద్ధంలో సాహసం
పథకంలో చాతుర్యం
పట్టువిడుపు ఎత్తుగడలు
ఉగ్గుతోనె అభ్యాసం.

ఆయుధాల కోసం
శత్రువుపై దూకుతాం
రైఫిళ్ళకు సరఫరాకు
శత్రువె మాకాధారం.

ఉన్నచోట తినబోము
తిన్నచోట పడుకోము
వడివడిగా కదులుతాం
రహస్యమే గెరిల్లాకు
సగం బలం సగం జయం

బలహీనంగా వుండే
శత్రుస్థాన మెంచుతాం
మెరుపులాగ ఒక్కుమ్మడి
పిడుగుదెబ్బ తీస్తాం.

శక్తంతా కూడగట్టి
శత్రువుతో తలపడతాం
విడివిడిగా చెదిరిపోయి
ప్రజలమధ్య పనిచేస్తాం.

పోరు కోసమే మేము
పోరాటం చేయం
ప్రజలను మేల్కొల్పుతాం
ఉత్పత్తిలో పాల్గొంటాం
ఎర్రరాజ్య నిర్మాణం
మా తక్షణ కర్తవ్యం.

మా జాడలు తెలియనీము
శత్రుజాడ పసిగడతాం
శక్తుంటే మెరుపుదాడి
లేకుంటే లేదు దాడి
వోడిపోవు దాడి తగదు
జయంరాని పోరులేదు.

శత్రువు విరుచుకపడితే
వెనుకడుగే వేస్తాం
ఆదమరచి విశ్రమిస్తే
కకావికలు చేస్తాం
అలసిపోతే దాడిచేసి

పారజూస్తె తరిమికొట్టి
సమూలంగా సంహరించి
ప్రజాయుద్ధ శక్తి యుక్తి
వాడికి చవి చూపుతాం.

శత్రువులకు తలవంచం
త్యాగాలకు వెనుదీయం
మహోన్నతం మా లక్ష్యం
అమరులు మాకాదర్శం.

కమ్యూనిస్టు సైనికులం
పీడితజన పిడికిళ్ళం
ఎర్రసేన యోధులం
ప్రజల ముద్దు బిడ్డలం

ఆశయాల ఆకాశం
కనువిచ్చిన తారలం
మాసియాంగు వారసులం
ఎర్రెర్రని సిపాయిలం.

## హెచ్చరిక!

ఏర్పడిందొహో! ఏర్పడింది!
అగ్నిగుండం ఏర్పడింది
బంగాళా తీరంలో అగ్నిగుండం ఏర్పడింది
చితాగ్నికుండం ఏర్పడింది

తూర్పుగాలులు వీస్తున్నాయ్
పెనుమంటలు లేస్తున్నాయ్
భారత ఉపఖండానికే అగ్నితుఫాన్ ప్రమాదం
అప్పుడే అది బంగ్లాదేశ తీరాలను ఢీకొంది
సుందరవన చిత్తడిలో భారీయుద్ధాలు
జరుగు సూచనలే కానవచ్చె

హోరెత్తిన పద్మానది పోటెత్తిన మధుమతి
దోపిడి విషవృక్షాలను క్రోధంతో పడగొట్టును.

గ్రామాలను ముంచెత్తే పెనుతుఫాను నాందికి
హుగ్లీ పలికిన గీతిక పద్మాపెదవుల చిందెను
బీర్భూమ్‌లో మాయమైన పెనుతుఫాను వీచికలు
రాజషాహి, నౌఖాలి ఖుల్నాలను తాకెను
ఢాకా కలకత్తాలను గ్రామాలే చుట్టనుండె
అందుకే ఈ హెచ్చరిక- పెనుతుఫాన్ హెచ్చరిక

భూస్వాములు ! కామందులు !
చేతనయితే కాచుకోండి !
రూబుల్ రెహమాన్ ! డాలర్ రాయ్‌లు
చేవవుంటే కాచుకోండి !

తూర్పుగాలి వీచింది
పెనుతుఫాన్ లేచింది
అగ్నితుఫాన్ వస్తోంది
ఇదే ఇదే హెచ్చరిక
పదే పదే హెచ్చరిక

ఏర్పడిందొహో అగ్నిగుండం
రానున్నదహో అగ్నితుఫాన్.

---

Statement about ownership and other particulars about newspaper

SRJANA

| | | |
|---|---|---|
| 1. | Place of publication | Warangal 506001 |
| 2. | Periodicity of its publication | Monthly |
| 3. | Printer's Name | P. Hemalatha |
| | Nationality | Indian |
| | Address | Hanamkonda, Warangal 506001 |
| 4. | Publisher's Name | P. Hemalatha |
| | Nationality | Indian |
| | Address | (Same as above) |
| 5. | Editor's Name | P. Hemalatha |
| | Nationality | Indian |
| | Address | (Same as above) |
| 6. | Names and addresses of individuals who own the newspaper and partners or shareholders holding more than one percent of the total capital. | |

I, P. Hemalatha hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

Sd/- P. Hemalatha
*Publisher.*

చారిత్రక పత్రం :

# విప్లవమంటే....?

[కోర్టులో భగత్‌సింగ్ వాఙ్మూలం]

అనువాదం : ముడార్ వేణు

మా అర్థంలో విప్లవమంటే యిప్పుడు అన్యాయ చట్రింలో బిగించబడ్డ పరిస్థితులు మారాలి. వస్తూత్పత్తికి కారకులైన కార్మికులు సమాజంలో కీలకమైన వ్యక్తులుగా వుండికూడా వారిశ్రమ ఫలితాన్ని యజమానులు దోపిడీ చేయడమేకాక ప్రాథమిక హక్కులుకూడా వారికందకుండా చేస్తున్నారు.

ప్రజలందరి ఆహారావసరాలు తీర్చడానికి శ్రమించి పంట పండించే రైతు తన భార్యాపిల్లలతో సహా ఆకలికి మాడే దౌర్భాగ్యస్థితి, ప్రపంచానికంతటికి గుడ్డల్ని అందించే సాలెవాడు తనపిల్లల్ని చిరుగులతో కప్పాల్సిన నికృష్టస్థితి, భవంతుల్ని నిర్మించి ఆధునికాలంకారాల్ని వాటిలో సమకూర్చే తాపీ, కమ్మరి, వడ్రంగి తాము నివసించేందుకు పూరి గుడిసెలుకూడా లేక సంసారాల్తో సహా మురికి గుంటలప్రక్క దొర్లాల్సిన హీనస్థితి ఏర్పడింది. ధనికులు, దోపిడీదార్లు సమాజాన్ని జలగల్లాపట్టి- లక్షలకు లక్షలు తమ విలాసాలకు యిష్టమొచ్చినట్టు ఖర్చుపెట్టుతున్నారు. దారుణమైన అసమానతలు, అవకాశాల్లో భేదాలు, తీవ్రపరిణామానికిదారి తీయక మానవు. ఈ ప్రస్తుత పరిస్థితులు యింకెంతోకాలం సాగవు. తమ సంపదలతో, వైభవాలతో కన్నుగానక - ఆనందంలో మునిగిపోయిన ఈ ధనిక వ్యవస్థ బద్దలు కాబోతున్న అగ్నిపర్వతపు లావాలో మునిగి తీరుతుంది.

ఈ నాగరికతా భవనాన్ని సరైన సమయంలో రక్షించని యెడల, తుత్తునియలు కాక మానదు. ఇప్పుడు పెద్దమార్పు అవసరం. సోషలిజం పంథాలో సంఘాన్ని పునర్నిర్మించ దలచిన ప్రతివారూ ఈ సత్యాన్ని తప్పక గుర్తించాలి. మనిషిని మనిషి దేశాన్ని దేశం దోపిడీ చేయడాన్ని అరికట్టనంతవరకు- నేడు ప్రజల్ని భయంలో ముంచుతున్న బాధలు, యుద్ధంలో దారుణ మారణాలు తప్పవు. నేడు ప్రతిదేశం చిలుక పలుకులుగా పలుకుతున్న యుద్ధ నివారణ, ప్రపంచ శాంతి అన్నీ ముసుగులో దాగిన బూటకాలు.

విప్లవమంటే ఈ పై అనర్థాలకు గురికాని, కార్మిక నియంతృత్వాన్ని అమోదించ గలిగిన వ్యవస్థను స్థాపించడం. సామ్రాజ్యవాదం నుండీ, ధనస్వామ్యం నుండీ, యుద్ధాల నుండీ ప్రపంచ దేశాలన్నీ రక్షింపబడాలి.

ఇదే మా సిద్ధాంతం. ఈ సిద్ధాంత ప్రేరణతోనే మేం తీవ్రంగా హెచ్చ రిస్తున్నాం.

ఒక వేళ ప్రస్తుత ప్రభుత్వం సహజంగా వుప్పొంగుతూపారే ఈ ప్రవాహాన్ని ఆపడానికి ప్రయత్నిస్తే ఆ అడ్డంకుల్ని తొలిగిసివేయడానికి శ్రామిక నియంతృత్వాన్ని స్థాపించడానికి, విప్లవ సిద్ధాంతాన్ని సాధించడానికి తిరుగులేని పోరాటం జరుపుతాం.

విప్లవం మానవుని జన్మ హక్కు. స్వాతంత్ర్యం ప్రతివ్యక్తికీ స్వంతహక్కు. నిజంగా సంఘాన్ని నిలపగలిగేది శ్రమశక్తి వొక్కటే. ప్రజా శ్రేయస్సే కార్యకర్తల అంతిమ లక్ష్యం కావాలి.

ఈ లక్ష్యాల కోసమూ, ఈ నమ్మకాలతోనూ ఎటువంటి బాధలైనా మే మాహ్వా నిస్తాం. ఈ పరమ పవిత్రమైన విప్లవ కార్యం కొరకే యువకులమైన మేము- సమిధలుగా మమ్ము మేము అర్పించుకొంటూ- ఈ మహత్తర కార్యక్రమంలో ఎటు వంటి త్యాగానికైనా సిద్ధంగావున్నాం రాబోయే విప్లవంకొరకు ఎదురుచూస్తున్నాం.

విప్లవం వర్ధిల్లాలి!

[ భగత్‌సింగ్‌ను కోర్టులో జడ్జి "విప్లవమంటే ఏమిటి?" అంటూ ప్రశ్నించాడు, దానికి భగత్‌సింగ్ యిచ్చిన జవాబు కోర్టు రికార్డునుండితీసి యథాతథంగా పంజాబ్ యూనివర్సిటీవారు ఇంగ్లీషులో ప్రచురించిన 'భగత్‌సింగ్' జీవిత చరిత్రలో వెలువ రించారు. దాని తెలుగు అనువాదమే పై వ్యాసం. —అనువాదకుడు ]

*

## నీ కులమేది?

యం.వి. రమణారెడ్డి

అణగారిన జనం కోసం
అసువులర్పించే కులం మాది

అవినీతి పాలకుల గుండెల్లో
అనుక్షణం నిదురించే మతం మాది

కష్టజీవుల రాజ్యాన్ని నెలకొల్పడానికి
కంకణం కట్టుకున్న గోత్రం మాది

దోపిడీ సింహాసనాన్ని
కార్చిచ్చై రగిల్చే ఘనత మాది

డబ్బుతో నిర్మించుకున్న అధికారాన్ని
డైనమైట్లతో కూల్చే వంశం మాది

ప్రభుత్వాలు ఉరితీస్తామన్నా
ప్రాదేయపడి ఎరుగని ప్రతిష్ఠ మాది

ప్రజాపీడకుల ఫిరంగి దెబ్బలకు
రొమ్మొడ్డి ఎదిరించే కీర్తి మాది

సంఘంలో అసమానతలు తొలగించి
సమసమాజం నిర్మించే కర్తవ్యం మాది.

రచయితలూ శ్రామికులూ ఏకం కండి

# ప్రజావ్యతిరేక ప్రభుత్వపు కుట్రల్ని భగ్నంచేయండి

[ ఆంధ్ర ప్రదేశ్, పంజాబ్, బెంగాల్ యింకా యితర రాష్ట్రాల్లో విప్లవ రచయితలపై జరుగుతున్న ప్రభుత్వ నిర్బంధకాండని ఖండిస్తూ దేశవ్యాప్తంగా ఎందరో మేధావులు, రచయితలు తమ అభిప్రాయాల్ని వెలిబుచ్చారు. 'జనవాద్' హిందీ పత్రికలో 15 నవంబర్ '73 నాడు ప్రకటింపబడ్డ ఒక విలేకరి వ్యాసానికి అనువాదం యీ కింద యిస్తున్నాం. ]

వలస రాజ్యాలు, అర్థవలస రాజ్యాలు లేక నయావలస రాజ్యాలు, యిలాంటి ప్రజావ్యతిరేక రాజ్యాలేవైనా 'ప్రజాస్వామ్యం' 'జనసంక్షేమం' ముసుగులో ప్రజల్ని నిరంతరం పీడిస్తూనే ఉంటాయి– బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదులు కూడా మనదేశాన్ని ప్రత్యక్షంగా పాలించే రోజుల్లో మన వెనుకబాటుతనాన్ని దూరంచేసి, మన జీవన స్థాయిని పెంచి మనల్ని ఉద్ధరించడానికే యిక్కడున్నామని అంటూ ఉండేవారు– 1947లో మనకు 'స్వాతంత్ర్యం' అనబడేది వచ్చింతర్వాత ఏర్పడ్డ ప్రభుత్వంకూడా ఇదే చెప్తుతూ మనల్ని నమ్మింప ప్రయత్నం చేస్తోంది– కాని యిలాంటి ప్రభుత్వాల జనవ్యతిరేక ధోరణి వీటి అనేక కుతంత్రాల్లో, కుళ్ళు చర్యల్లో అడుగడుగునా కనిపిస్తూనే ఉంటుంది.

తమకి వ్యతిరేకంగా ప్రజల్లో చైతన్యం వస్తున్నదని గమనించిన మరుక్షణం నుండే యీ ప్రజావ్యతిరేక ప్రభుత్వాలు అనేక నిర్బంధ చర్యలద్వారా ప్రజల్ని అణచేసే ప్రయత్నం చేస్తాయి– ఈ ప్రయత్నంలో భాగంగానే ఈ దగాకోరు ప్రభుత్వాల్నినడిపే వారు జనచైతన్యాన్ని పెంచే ప్రజారచయితల్ని, కళాకారుల్ని నిర్బంధచర్యలకి గురిచేస్తారు, జైళ్ళలో వేస్తారు, తుపాకి గుళ్ళకి ఎరచేస్తారు–

పంజాబ్‌లో ఇక్బాల్ మంగూవాల్, రవీంద్రసింహ్, బెంగాల్లో సరోజ్‌దత్తా, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో సుబ్బారావు పాణిగ్రాహి, వెంపటాపు సత్యనారాయణను తుపాకి గుళ్ళకి ఎరచేశారు– ఎందరిపైనో్న హత్యానేరాలు మోపి కేసులు పెట్టారు. గత మూడేళ్ళుగా ఎందరో జైళ్ళలో మగ్గుతున్నారు– సురేంద్ర అమర్‌జీత్‌చందన్, పాశ్, లాల్‌సింహ్‌దిల యింకా ఎందరో రచయితల్ని అనేక సంవత్సరాలు జైళ్ళలోపెట్టారు.

ఆంధ్రలోని నిఖిలేశ్వర్, జ్వాలాముఖి, చెరబండరాజుని పి.డి.ఆక్ట్‌కింద నిర్బంధించారు ఇవి ఇంతకుముందు జరిగిన కొన్ని ఉదాహరణలు మాత్రమే— మొన్న అక్టోబరులో మళ్ళీ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వరవరరావు, యం.టి. ఖాన్, చెరబండరాజును(రెండవసారి) అంతరంగిక భద్రతాచట్టం కింద నిర్బంధించారు. పంజాబ్‌లో ఒక రచయితల సమ్మేళనంలో పాల్గొనడానికి బిహార్ నుండి వెళ్ళిన అలోక్ ధన్వా, ఢిల్లీ నుండి వెళ్ళిన మృత్యుబోధ్‌ను కారణం చెప్పకుండానే నక్సలైట్ వ్యతిరేక పోలీసులకి (Anti Naxalite squad) అప్పగించి 20 గం.లు కస్టడీలో పెట్టారు. ఢిల్లీ ఆకాశవాణి కార్యాలయంలో పనిచేసే యిద్దరు రచయితల్ని కారణం వివరించకుండానే ఉద్యోగంలోంచి తీసివేసే నోటీసులు యిచ్చారు—

ప్రజారచయితల్ని అణచివేసే చర్యల్నిగూర్చి చెప్తూ ఒక పత్రికావిలేకరి, అత్యయిక పరిస్థితి, అంతరంగిక భద్రతాచట్టం, పాకిస్తాన్ బంగ్లాదేశ్‌ను గుర్తించే వరకూ, భారత-చైనా సరిహద్దు వివాదం భారతదేశానికి అనుకూలంగా పరిష్కారమయ్యే వరకూ అలాగే ఉంటాయేమో అని అభిప్రాయపడ్డాడు— ఇది చాలావరకు నిజమే అయినా ఆ తరువాతకూడా ఈ ప్రభుత్వంపైన పేర్కొన్న ప్రజావ్యతిరేక చట్టాలకి మారు రూపాల ఎన్నిటినో సృష్టించగలదు—

ప్రజా రచయితల్ని, కళాకారుల్ని ప్రజావ్యతిరేక ప్రభుత్వపు కుట్రలనుండి కాపాడేబాధ్యత ప్రజలదే— ప్రజలుమాత్రమే వారిని కాపాడగలరు— ప్రజారచయితలు శ్రామికజనంతో కలిసిపోయే పూర్తి ప్రయత్నంచేయాల్సి ఉంటుంది.

ప్రజా వ్యతిరేక ప్రభుత్వపు కుట్రల్ని ప్రజలే విఫలంచేయగలుగుతారు— ఐతే శ్రామిక జన నియంతృత్వస్థాపనద్వారానే యిది సంపూర్ణంగా సాధ్యమౌతుంది— ఇందుకోసం కార్మికులు కర్షకులు ఏకమై, సాయుధంగా అన్నివిధాల సంసిద్ధులై దృఢదీక్షతో ముందడుగువేయాల్సి ఉంటుంది— రచయితలు వీరికి చేదోడు వాదోడుగా పనిచేస్తూ ప్రభుత్వపు కుట్రలన్నీ భగ్నంచేస్తూపోవాలి— ఇది యీనాటి విప్లవయుగ అవశ్యకత— కాలం పిలుపు— శ్రామికులూ, రచయితలూ చేయి చేయి కలిపి నడవాల్సిన తరుణం.

(అను : లోచన్)

14-1-74 న విప్లవ రచయితల సంఘం జనరల్ బాడీ
కర్నూలులో ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించిన

# తీర్మానాలు

## విప్లవ రచయితల సంఘం - ఆంధ్రప్రదేశ్
## 1974 నూతన కార్యవర్గం

అధ్యక్షులు : శ్రీ శ్రీ

ఉపాధ్యక్షులు : కొడవటిగంటి కుటుంబరావు
రాచకొండ విశ్వనాథశాస్త్రి

ప్రధాన కార్యదర్శి : త్రిపురనేని మధుసూధనరావు

కార్యవర్గ సభ్యులు: 1. చెరబండరాజు, 2. భూషణం, 3. వరవరరావు, 4. గంగిరెడ్డి, 5. కె. వి. రమణారెడ్డి, 6. కిషన్‌రావు, 7. ఐ వి. సాంబశివరావు, 8. కాశీపతి, 9. యం.టి.ఖాన్, 10. చలసాని ప్రసాద్, 11. తారకం లేదా కె.ఎన్.రావు, 12. శ్యామసుందర్, 13. జీవన్, 14. రుద్ర జ్వాల, 15. శ్రీరాములు.

విప్లవ రచయితల సంఘం నాలుగో మహాసభలు కర్నూలు పి. ఎల్. నరసయ్యా నగర్‌లో జనవరి 13, 14 తేదీలలో జరిగాయి. 14 వ తేది సర్వసభ్య సమావేశం పై కార్యవర్గాన్ని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించింది. 'వివాలాశాంటియాగో' మున్నగు కవితలు రాసిన శివసాగర్‌కు విరసంలో గౌరవ సభ్యత్వమివ్వవలసిందిగా శ్రీశ్రీగారు సూచించగా జనరల్ బాడీ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించింది.

## 15-1-74 వ తేదీన నూతన కార్యవర్గ సమావేశం, కర్నూలు నిర్ణయాలు:

1. విరసం ప్రచురణ అమ్మకాలు ఆయా జిల్లాలలోని కార్యవర్గసభ్యులు, కన్వీనర్లు పూర్తి బాధ్యత తీసుకోవాలి.
2. మన సభ్యులు గ్రామాల్లోవుండే రచయితలతో, కళాకారులతో సంబంధాలు పెంచుకోవాలి.
3. సభ్యులు వారికి నైపుణ్యంవున్న కళాప్రక్రియలో నిరంతరం కృషిచేయాలి.
4. ప్రతి యూనిట్ సాంస్కృతిక దళాన్ని నిర్మించుకోవాలి.
5. 1974 దసరా సందర్భంలో వచ్చే సెలవురోజుల్లో విశాఖపట్నంలో విరసం విశాఖ యూనిట్ 'సాహిత్య పాఠశాల'ను నిర్వహిస్తుంది.

పాఠాలు : మాష్టర్లు

1. భారతదేశ చరిత్ర సంస్కృతి, సాహిత్యం- నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరరావు
2. భారత స్వాతంత్ర్య వుద్యమం (1857-1947) కె. వి. రమణారెడ్డి
3. తెలుగుదేశంలో సంఘ సంస్కరణోద్యమాలు- త్రిపురనేని మధుసూదనరావు
4. తెలుగుదేశ చరిత్ర, సంస్కృతి, సాహిత్యం- చలసాని ప్రసాద్
5. భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ (1947-74)- కాశీపతి

ఈ విషయాలమీద సభ్యులందరూ అధ్యయనంచేసి పాఠశాలలో పాల్గొనాలి.

1. పాలస్తీనా విముక్తిసంస్థను ఆ దేశ ప్రభుత్వంగా భారత ప్రభుత్వం గుర్తించాలి.

ప్రజాస్వామిక పాలస్తీనా నిర్మాణానికోసం వీరోచితంగా పోరాడుతున్న, 'ఫైదైన్' (పాలస్తీనా గెరిల్లాలు)కు విరసం నాలుగవ మహాసభ విప్లవాభినందనలనందిస్తోంది. ఇటీవలే జరిగిన ఒక అరబ్ రాజ్యాల సమావేశం పాలస్తీనా విమోచన సంస్థను ఆ దేశ ప్రజల ఏకైక ప్రతినిధిగా గుర్తించింది. అంతకుక్రితమే అలీనరాజ్య సమావేశంకూడా ఆ సంస్థను తదితర సభ్యరాజ్యాలన్ని పాలీస్తానా ప్రభుత్వంగా గుర్తించాలని తీర్మానించడం జరిగింది. దానిని అలాగుర్తించి దానితో సంపూర్ణ దౌత్య సంబంధాలను నెలకొల్పుకొనేలా భారత ప్రభుత్వంమీద ఒత్తిడి తీసుకరావాలని విరసం ప్రజలకు విజ్ఞప్తి చేస్తోంది.

2. దళిత్‌పాంథర్ల ఊరేగింపుపై పోలీసుల లాఠీచార్జ్‌ని ఖండిస్తున్నది.

మహారాష్ట్రనుండి పార్లమెంటుకు జరగనున్న ఒక ఉపఎన్నికలో ఎస్.ఎ. డాంగే కుమార్తె పోటీచేస్తోంది. ఈ ఉపఎన్నికలో పాల్గొనకూడదని ప్రజలకు విజ్ఞప్తి చేస్తూ దళిత సాహిత్యకారులలోని అతివాదులైన దళిత్ పాంథర్లు బొంబాయిలో జరిపిన ప్రదర్శనపై పోలీసులు లాఠీచార్జ్ చేసారు. పార్లమెంటరిజం భ్రమలను ఈమేరకైనా ప్రజల మనస్సులనుండి తుడిచిపెట్టే వైఖరిని అవలంబించినందుకు దళిత్‌పాంథర్లను విరసం నాల్గవ మహాసభ అభినందిస్తూ పోలీసుల దమనకాండను తీవ్రంగా ఖండిస్తోంది.

3. ప్రజల ఆకలికేకలు-పోలీసుల తూటాల జవాబులు.

దేశంలోని ఆహార సమస్యకు శాస్త్రీయ పరిష్కారమేదీ చూపలేని యీ దోపిడి వర్గ ప్రభుత్వం దాని నేతిబీరకాయసోషలిజాన్ని నగ్నంగాబయలుపెట్టుకొని తన దివాళాకోరుతనాన్ని ప్రదర్శిస్తోంది. దేశంమొత్తంగా అధికధరలకు ఆహారధాన్యాల కొరతకు వ్యతిరేకంగా సాగుతున్న ప్రజాస్వామిక పోరాటాన్ని దారుణంగా అణచివేస్తోంది

ఆకొన్నవారి కడుపులకు తూటాలతిండిమాత్రమే సమకూరుస్తున్న యీ ప్రభుత్వం కిరాతకత్వానికి పర్యాయపదమైంది. ప్రజల నిరసన ప్రదర్శనలపై ఇటీవల నాగపూర్‌లోను, అహమ్మదాబాదులోను, ఇంకా అనేకస్థలాలలో పోలీసుల తుపాకులకు పనిబెట్టినది. జనవరి 3న నాగపూర్‌లో ఒక మహాసభలో ఇందిరాగాంధీ ప్రసంగిస్తూండగా ఆవిడ నంగనాచి దొంగకబుర్లకు ప్రజలు రాళ్లతో కాళ్లజోళ్ళతో జవాబు చెప్పారు. ఇది ప్రజాహృదయాలు వెలువరిస్తూన్న విప్లవ లావాతరంగాలకు నిదర్శనం. పోలీసుల దమనకాండను విరసం నాల్గవ మహాసభ తీవ్రంగాఖండిస్తూ, ఆహారధాన్యాల దొంగనిల్వల్ని ప్రభుత్వ గిడ్డంగుల్నీ ప్రజలు బలప్రయోగంతోటి స్వాధీనంచేసుకోవడంలో మధ్యప్రదేశ్, గుజరాత్ ప్రజలు ప్రదర్శించిన చొరవను అభినందిస్తూ, ఈ మార్గాన్ని ఇతర ప్రజలు అనుసరించాలని విరసం ప్రజలను కోరుతోంది.

4. జాతీయ సమైక్యత- రాష్ట్రాల సరిహద్దు తగాదాలు:

గత పాతికేళ్లగా రావణాసురుడికాష్ఠంలా మండుతున్న అనేకరాష్ట్రాల సరిహద్దు తగాదాలను పరిష్కరించడంలో ఘోరవైఫల్యంపొందిన ఈ ప్రభుత్వం కర్ణాటక-మహారాష్ట్ర సరిహద్దు తగాదాలో ఇటీవల అనేకచోట్ల పోలీసుల తుపాకులకు పనిపెట్టడం, దీని పనికిమాలినతనానికి నిదర్శనం. ఒకవైపున జాతీయ సమైక్యతనుగురించి బాకాలు ఊదుతున్న ఈ ప్రభుత్వం ఆ సమైక్యతను సాధించడంలోమాత్రం విఫలమైంది. చీటికి మాటికి ప్రజలను తుపాకులకు ఆహుతిచేస్తోన్న ఈ ప్రభుత్వ దమనకాండను విరసం నాల్గవ మహాసభ తీవ్రంగా ఖండిస్తోంది.

5. విద్యార్థి పరిషత్తును ప్రతిఘటించండి.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మతపార్టీల భావాలను యువకులలో విద్యార్థులలో ప్రచారం చేస్తూన్న భారతీయ విద్యార్థిపరిషత్తు కార్యకలాపాలకు భూస్వామ్య బూర్జువా వర్గాల మద్దతులభిస్తూ అవి వ్యాప్తిచెందుతున్నాయి. కాంగ్రెస్ ముసుగులోఉన్న కులమతశక్తుల మద్దతుకూడా దీనికివుంది. దీనితో అది హత్యారాజకీయాలకుదిగి గత సంవత్సరము ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ ప్రాంగణములో జార్జిరెడ్డిని ఖూనిచేసింది. ఈ సంవత్సరం మళ్లీ అల్లర్లురేపి తత్ఫలితంగా విప్లవభావాలు, అభ్యుదయభావాలుగల అనేక విద్యార్థుల అరెస్టులకు అక్రమకేసులకు పోలీసువారికి అవకాశం కల్పించింది. అలాగే వరంగల్లులో విప్లవ రచయితల సంఘంమీదను దాని అభిమానులైన విద్యార్థులమీదను అది ద్వేషపూరితమైన ప్రచారాన్ని దౌర్జన్యపూరితమైనచర్యల్ని అవలంబిస్తూంది. ఈ విషతరంగాన్ని సకాలంలో అరికట్టేటందుకు దేశంలోని ప్రజాతంత్ర అభ్యుదయ విప్లవ కరశక్తులన్ని పూనుకోవలసిందిగా విరసం కర్నూలు మహాసభ విజ్ఞప్తిచేస్తోంది.

6. భారత-చైనా మిత్రమండలి వర్ధిల్లాలి.

భారత చైనా దేశాలమధ్య దౌత్య వాణిజ్య సంబంధాలను మళ్ళీ స్థాపించడంతో పాటు ఇరుదేశాల ప్రజలమధ్య సాంస్కృతిక సంబంధాలను నెలకొల్పుకోవడానికి భారత ప్రభుత్వం సత్వరచర్యలు తీసుకోవాలంటూ ఇటీవలజరిగిన ఆంధ్రప్రదేశ్ భారత చైనా మిత్రమండలివారి తీర్మానాన్ని విరసం కర్నూలు మహాసభవారు బలపరుస్తున్నారు.

పదేళ్ళకాలంనుంచి భారత ప్రభుత్వం పెడుతున్న అవరోధాలమూలంగా చైనా ప్రజలు సాధించుకుంటూన్న గొప్ప ప్రగతిగురించి భారతప్రజలు తెలిసికొనేందుకు అవకాశంలేకుండాపోతోంది. చైనాదేశంనుండిమాత్రంగాక హాంగ్‌కాంగ్‌నుంచి, అమెరికానుంచి చైనా ప్రగతిని వివరిస్తూ వెలువడుతూన్న పత్రికలను మనప్రజలు తెప్పించుకొనేందుకు వీలులేకపోతోంది. ఉభయదేశాల ప్రజలమధ్య పరిపూర్ణమైన సాంస్కృతిక సదవగాహన ఏర్పడేందుకై భారత ప్రభుత్వం తన మొండివైఖరిని విడిచిపెట్టాలని విరసం కర్నూలు మహాసభ డిమాండుచేస్తోంది.

7. హరిజనుని సజీవ దాహనం

తూర్పు గోదావరి జిల్లా ఆలమూరు తాలూకా మోదుకూరు గ్రామంలో కొమారపు సుబ్బారావనే 25 ఏళ్ళ హరిజన యువకుణ్ణి దొంగతనం చేశాడనే నెపంమీద ఆవూరి భూస్వాములు ఒక చావడిలో తాళ్ళతో వేలాడగట్టి కింద కిరసనాయిలు వేసిన తాటాకు మంటలతో సజీవ దహనం చేసారు.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంతో శ్రద్ధ వహించినట్లు, హరిజనులపట్ల ఎంతో ప్రేమను ప్రదర్శించి చివరికి మసిపూసి మారేడుకాయ చేసింది. అరెస్టు చేసిన 8 మంది భూస్వాములను విడుదల చేసారు.

26 సంవత్సరాల కాంగ్రెస్ పాలన తర్వాతగూడ గ్రామసీమల్లో హరిజనులను ఎంత క్రూరంగా నిర్దాక్షిణ్యంగా తమ క్రౌర్యానికి గురిచేస్తున్నదనడానికి ఈ సంఘటన మచ్చుతునక ఈ క్రూర హత్యాకాండను ప్రజలు వర్గచైతన్యంతో ఎదుర్కోవాలని విరసం విజ్ఞప్తి చేస్తూన్నది.

8. సాంస్కృతిక విప్లవం - మన కర్తవ్యాలు అనే గుంటూరు విరసం యూనిట్ పుస్తక ప్రచురణ అభ్యంతరకరంగా వున్నందున దానిని విరసం Disown చెయ్యాలని విరసం సర్వసభ్య సమావేశం నిర్ణయించింది. కార్యవర్గంపై ఆ పుస్తకంలో చేసిన నిరాధారమైన ఆరోపణలను సర్వసభ్య సమావేశం తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నది.

త్రిపురనేని మధుసూదనరావు
కార్యదర్శి
విప్లవ రచయితల సంఘం, ఆంధ్రప్రదేశ్

## 13, 14–1–74 విరసం నాల్గవ మహాసభలు
## కామ్రేడ్ పి. యల్. నర్సయ్య నగర్, కర్నూలు.

కొన్ని వివరాలు

19 జిల్లాలనుంచి 500 మంది ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు. అందులో ప్రతినిధి రుసుం చెల్లించినవారు 484. సౌహార్ద ప్రతినిధులు: అలోక్‌ధన్వా (బీహార్) కాంచన్‌కుమార్ (యు.పి.) త్రినేత్రజోషి, మృత్యుబోధ్, హన్సరాజ్ రహబర్ (ఢిల్లీ) ఈశ్వరన్ (మద్రాసు) నాగరాజ్ (కర్ణాటక) మొదలగువారు.

హాజరైన ప్రతినిధులలో కర్నూలు జిల్లానుంచి 330 మంది, కడప, హైదరాబాద్ జిల్లాలనుంచి 30కి పైగా మిగతా జిల్లాలనుంచి చాలతక్కువ సంఖ్యలో ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు. ఊరేగింపులో సుమారు 1500 లకు పైగా, 14వ తేదీ బహిరంగసభలో 10,000 లకు పైగా ప్రజలు పాల్గొన్నారు.

— వి. కె. ఆర్. గంగిరెడ్డి
ఆహ్వాన సంఘ కార్యదర్శి.

## విరసం కార్యవర్గ సభ్యుడు 'జీవన్' ఇంటిపై పోలీసులదాడి
## ఖమ్మంజిల్లా విరసంశాఖ తీవ్ర నిరసన

ఈ నెల 20వ తారీఖు (20–1–74) అర్ధరాత్రి 12 గంటలకు ఖమ్మం పట్టణంలో జీవన్ ఇంటిపై పోలీసులు దాడిచేశారు. ఒకవ్యానునిండా వచ్చిన పోలీసులు ఇల్లు మొత్తం సోదాచేసుకొని, ఇల్లంతా చిందరవందరచేశారు. పుస్తకాలు (సుమారు 400,) కరపత్రాలు, ఫోటోలు, మిత్రులదగ్గరనుండి, విరసం కార్యదర్శినుండి, ఇతరులనుండి వచ్చినఉత్తరాలు, డైరీలు మొత్తం కనీసం రశీదుకూడా యివ్వకుండా తీసుకుపోయారు. జీవన్‌నుకూడా పోలీసుస్టేషన్‌కు తీసుకుపోయారు. అనవసరమైన, అతనికి సంబంధం లేని ప్రశ్నలతో వేధించారు, బెదిరించారు, బూతులుతిట్టారు. చివరకు 21 రాత్రి 8 గం. లకు అతనిని విడుదలచేస్తూ రోజూ పోలీసుస్టేషనుకు హాజరుకావాలని నిబంధన విధించారు. పుస్తకాలు, ఫోటోలు, ఉత్తరాలు ఇంతవరకు తిరిగి యివ్వలేదు.

భావ స్వాతంత్ర్యాన్ని అణిచే, ప్రజారచయితలపై సాగించే ఇటువంటి పోలీసు పాశవికచర్యను ఖమ్మంజిల్లా విరసంశాఖ తీవ్రంగా ఖండిస్తోంది. ఇలాంటిదాడులు విరసంకు కొత్తేమీకాదు. ఎంత ఎక్కువదాడులుచేస్తే అంత ఎక్కువ పట్టుదలతో విరసం కృషిచేస్తుంది.

విప్లవం వర్ధిల్లాలి.
విప్లవ రచయితల సంఘం వర్ధిల్లాలి.
రచయితలపై పోలీసుజులుం నశించాలి.

విప్లవ రచయితల సంఘం. ఖమ్మంజిల్లా శాఖ

## పత్తిపాటి వెంకటేశ్వర్లుగారి ప్రకటన - ఒక మిత్రుని విజ్ఞప్తి

డియర్ కామ్రేడ్!

ఒక విప్లవకారుణ్ణి కాల్చివేయడమా, అరెస్టుచేసి విచారించడమా? విచారించిన వారికి వురిశిక్షవిధించడమా? జైలుశిక్ష విధించడమా? జైలులోవున్నవారిని జైలులోనే కాల్చిచంపడమా, బెయిలుమీద యింటికి పంపడమా? ఏంచేయాలి? ఇలాంటివిషయాల్లో ఏ అభివృద్ధి నిరోధక ఫాసిస్టు ప్రభుత్వమైనా సమయానుకూలంగా వ్యవహరిస్తుంది.

ఆనాటి విప్లవోద్యమంయొక్కస్థాయి, దాన్ని అణచడానికి ప్రభుత్వం ఆ స్థితిలో పన్నేయుక్తులు, ఆ దొరికిన విప్లవకారుడు విప్లవోద్యమంలో ఆనాటికి నిర్వహించినపాత్ర అతను దొరికిన పరిస్థితి, దొరికినతర్వాత పోలీసు నిర్బంధంలో అతను వ్యవహరించే తీరు, అప్పటికి వుద్యమంలో సిద్ధాంత విభేదాలంటూవుంటే వాటిలో అతను అనుసరించే పంథా, జైలులో అతని ప్రవర్తన... యిలాంటివే మరికొన్ని, వీటితోపాటు ఆ విప్లవోద్యమానికి అండగావుండే ప్రజాస్వామిక శక్తులయొక్క పోరాటంకూడా ఒక ముఖ్య పాత్రను వహిస్తుంది.

మీరట్ కుట్రకేసులో భగత్సింగుకు వురిశిక్ష విధించింది బ్రిటీషు ప్రభుత్వం: కాన్పూరు కుట్రకేసులో డాంగేకు జైలుశిక్ష (అదీ తన సౌకర్యాలకొరకు విధేయతతో చేసుకొన్న విజ్ఞప్తులను దయతో పరిశీలిస్తూ) విధించింది. అదే ప్రభుత్వం భగత్సింగు వురిని ఆపలేకపోవటానికి ప్రజాస్వామిక శక్తులు పోరాడకపోవడమూ, డాంగేకు జైలు మాత్రమే వేయడానికి ప్రజాస్వామికశక్తుల పోరాటవిజయమూ మాత్రమే కారణమని వాదించగలమా?

ఆనాడు భగత్సింగును వురితీయడానికి బ్రిటిషు ప్రభుత్వానికి సహకరించిన యీనాటి పాలకులు '1947 తరువాత రాజకీయ నేరాలకొరకు ఏ రాజకీయ కార్యకర్తను కూడా వురిదీయ'క పోవడానికి వారు తమకు ప్రమాదంగా భావించిన విప్లవకారులలో 'ఎక్కువ'భాగాన్ని విచారణతో నిమిత్తంలేకుండానే కాల్చివేయగలగడమే ముఖ్య కారణం కాదనగలమా?

ఉరిశిక్షవిధించబడిన ఏ రాజకీయ విప్లవకారునికైనా ఈ ఫాసిస్టుప్రభుత్వం తప్పనిసరి కారణాలవలన యావజ్జీవ కారాగారశిక్షగామారిస్తే అది ఆ వ్యక్తికి న్యాయమైన శిక్ష అని అనగలమా?

"రాజకీయ(విప్లవ)సంబంధమైన నేరాలవిషయంలో[అవి నేరాలని ప్రభుత్వమూ కోర్టులూ, కొందరు ప్లీడర్లూ భావించవచ్చు, కాని ప్రజలు అలా భావిస్తున్నారనడం హాస్యాస్పదం] మరణశిక్షలను యావజ్జీవ శిక్షలుగా మార్చాలని న్యాయమూర్తుల్లోనే కొందరు భావించవచ్చు కాని, ఆ ప్రజలు వారికి ఏ శిక్ష విధించాలని అనుకోరు! పైగా "విచారించేవాళ్ళు విచారించబడాలని, శిక్షించేవాళ్ళు శిక్షింపబడాలని" కోరుకుంటారు! "ప్రజలందరూ అభిప్రాయపడుతున్నారనేది స్పష్టం" అంటూ మీరు ప్రకటించటం అవాస్తవం. ప్రజావ్యతిరేకం!

అందువల్ల ఎం.ఎల్. రైతు గెరిల్లావీరులు కామ్రేడ్స్ కిష్టాగౌడ్, భూమయ్యలపై విధించబడిన మరణశిక్ష రద్దుచేయించడానికి ప్రజాస్వామికశక్తులు సంఘటితపడి పోరాడా లని పిలుపు యివ్వడాన్ని అభినందించవలసిందే! కాని వారికి యావజ్జీవశిక్షగా అది మారడానికి సంఘటితపోరాటం చేయాలనడం ఏ ప్రజాస్వామికవాదీ కోరకూడని విషయం! ప్రభుత్వ ప్రాసిక్యూటర్లు మాత్రమే కోరేవిషయం!

పౌరహక్కుల సంఘమంటే– "పౌరహక్కులను ప్రభుత్వ చట్టాలద్వారానో, న్యాయ సాధనాలద్వారానో సాధించుకుంటామనే భ్రమలకు లోనుగాకుండా సాయుధ పోరాటంద్వారా సాధించుకుంటామనే చేవను, చైతన్యాన్ని, విశ్వాసాన్ని ప్రజల్లో రంగ రించి పోసే సాయుధపోరాట ప్రచారవేదిక"– కావాలని ప్రజలు కోరుకుంటున్నారని గుంటూరు సభలు మీకు తెలియజేసేవుంటాయి. కనుక మీలాంటి ప్రజామిత్రులు, అందునా పౌరహక్కుల సంఘంతరఫున ఏ ప్రకటనైనా చేసేటప్పుడు అది విప్లవకారు లకి తోడ్పడేదిగాను, అదేసమయంలో ఈ అభివృద్ధి నిరోధక ప్రభుత్వ ఫాసిస్టు లక్ష ణాన్ని ఏమాత్రము కప్పిపెట్టేదిగాలేక బహిర్గతంచేసి, ప్రజలను దానికి వ్యతిరేకంగా పురిగొల్పేదిగాను వుండాలని– అప్పుడే ఈ ప్రకటనలయొక్క అసలు వుద్దేశం నెరవేర డానికి యెక్కువ అవకాశాలుంటాయనీ దృష్టిలో వుంచుకోవలసిందిగా నేను చేస్తున్న స్నేహపూర్వక సూచనగురించి ఆలోచిస్తారని భావిస్తాను.

విప్లవాభినందనలతో–

– శ్రీకాకుళరావు

జవాబు :

మిత్రుని లేఖను చూచాను. అందులో శ్రీ కృష్ణాగౌడ్, భూమయ్యల మరణ శిక్షలు రద్దుకావాలని ఆందోళన చేయమని కోరుతూ నేను యిచ్చిన ప్రకటనకు సంబం ధించినంతవరకు, ఈ క్రింది అభిప్రాయములు కల్గినవి :

1) ప్రకటనలో రాజకీయ ఖైదీలను 1947 తర్వాత 'చట్టరీత్యా' ఉరితీయలేదనిఉన్నది. (విచారణచేసి కోర్టులు శిక్షించిన కేసుల్లో).

2) కొందరు న్యాయమూర్తులు రాజకీయకేసుల్లో ఉరిశిక్షలు యావజ్జీవశిక్షలుగా మార్చాలని అభిప్రాయపడుచున్నారు. నా ప్రకటనలోకూడ మరణశిక్షను యావజ్జీవ శిక్షగా మార్చాలని ప్రజలు కోరుతున్నరనే దొర్లింది. పైవారి ఉరిశిక్షలు పూర్తిగా రద్దు కావాలనే ప్రజల అభిప్రాయం అని ప్రకటనలో ఉండవలసినది.

3) ప్రజలందరూ ఉరిశిక్ష రద్దుకు పోరాడాలని నా అభిప్రాయం. పైవారి ఉరిశిక్షలు యావజ్జీవ శిక్షలుగా మార్చటానికి పోరాడాలని ప్రకటనలో ఉండటం పూర్తి తప్పు. నా ప్రకటనలో ఈ తప్పులను సూచించిన మిత్రునికి అభినందనలు.

పత్తిపాటి వెంకటేశ్వర్లు
హైదరాబాద్.

## నక్సలైట్ నాయకులు పులి రమణమ్మ, రామకృష్ణయ్యలు ఏమయ్యారు ?

నక్సలైట్‌నాయకులైన పులి రమణమ్మ, పులి రామకృష్ణయ్యగార్లను పోలీసులు 10-2-74 రోజు ఉదయం 11-30 గం॥కు ప్రకాశంజిల్లా గిద్దలూరు తాలూకా జయరామపురంలో అరెస్ట్‌చేసారు. పోలీసులు వాళ్ళను నానా హింసలకు గురిచేస్తున్నారు. అరెస్ట్‌చేసి పదిరోజులైనా యిప్పటికీ యే కోర్టులోనూ హాజరుపరచలేదు. రాజ్యాంగం అరెస్టుచేసినవారిని 24 గం॥లోపుగా కోర్టులో హాజరుపరచాల్సివుంటుందని చెప్తున్నా పోలీసులు దాన్ని పెడచెవినపెడుతున్నారు. అంతేకాదు వాళ్ళను పాశవికమైన, ఆటవికమైన హింసలకు గురిచేస్తూ ఫాసిజాన్ని మరపిస్తున్నారు. అరెస్టయిన వ్యక్తులను వెంటనే కోర్టులో హాజరుపరచి, చట్టవ్యతిరేకంగా పోలీసు కస్టడీలోవుంచి, హింసించిన అధికార్లను శిక్షించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్‌చేస్తున్నాం.

— పత్తిపాటి వెంకటేశ్వర్లు
అడ్వొకేట్, ప్రధాన కార్యదర్శి
ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర పౌరహక్కుల సంఘం,
హైదరాబాదు.

[నక్సలైట్ నాయకులు పులి రమణమ్మ, పులి రామకృష్ణయ్యగార్లను వెంటనే కోర్టులో హాజరుపరచవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్నిడిమాండ్‌చేస్తూ నెల్లూరుజిల్లా మార్క్సిస్ట్-లెనినిస్ట్ పార్టీ సానుభూతిపరులు, ప్రకాశంజిల్లా, నెల్లూరు జిల్లా పౌరహక్కుల సంఘాలు వేసిన కరపత్రాలు కూడ మాకు అందినవి. — సం॥ ]

## మళ్ళీ మౌనం :

మేమిద్దరం బడిపంతుళ్ళం మాత్రమే. మాకే రాజకీయాలూ లేవు. అయినా యీ రెండుమాటలు రాయనివ్వండి. గుజరాత్ ఘోరమైన ఆహారధాన్యాల సంక్షోభంలో చిక్కుకున్నపుడు, ప్రభుత్వం బలవంతులైన రైతులను, వ్యాపారంలో వాళ్ళ అవినీతికరమైన సహచరులను అదుపులో పెట్టలేక (పెట్టడానికి యిష్టపడక) పోయినపుడు, తుపాకిశక్తిని అసహాయులమీద, ఆకలిగొన్నవారిమీద, పేదప్రజలమీద పరీక్షించినపుడు భారతదేశమంతటా మేధావులు, ఇది తమకేమీ సంబంధించిందికానట్లు, స్పష్టంగామౌనం వహించారు. మన మేధావులు. వాళ్ల నిర్వహించవలసినపాత్ర ఎందుకు నిర్వహించరు? ప్రజలతో ఏకంకావడం వాళ్ళకెప్పుడూ ఎందుకంత కష్టంగా వుంటుంది? వీళ్ళ చదువు లన్నీ పదవులకోసం, డబ్బుకోసం, విలాసాలకోసం పరుగుపందాల్లో పాల్గొనడానికేనా? గుజరాత్ 'కాలిపోతూవున్నపుడు'మమ్మలను చూడడానికి వచ్చిన ఒకేఒక గుజరాతేతర మేధావి పశ్చిమ బెంగాల్‌నుంచి వచ్చిన దర్వేశ్.

— చునీలాల్‌పటేల్, నిర్మల్‌జైన్, రాజ్‌కోట్.

రైటర్స్ బిల్డింగ్ (పశ్చిమబెంగాల్ సెక్రటేరియట్) లోని తన ఆఫీసు నుంచి జనవరి 3 న రబీసేన్(రచయిత)ను అరెస్టుచేసి తీసుకపోతే చిన్నా, పెద్దా పత్రికలొక్కటైనా ఆ వార్త వేయలేదు : రబీసేన్ ఎన్నో పత్రికల్లో తన రచనలు ప్రచురించాడు. అందులో యీ వ్యవస్థకు మణిపూసలాంటి 'దేశ్' కూడ వున్నది. కాని సోల్జినిత్సెన్ దేశబహిష్కరణగురించి గుండెలు బాదుకుంటున్న ఆనందబజార్ పత్రికగాని దేశ్ పత్రికగాని తమ పత్రికల్లో లోగారాసిన రబీసేన్ అరెస్టు గురించి మాత్రం మౌనం వహించాయి. రబీసేన్‌వంటి రచయితలమీద, నిత్యకృత్యంగామారిన, పోలీసుఅత్యాచారాలకు వ్యతిరేకంగా ఆందోళనచేసే బాధ్యత వామపక్ష రచయితలమీద వున్నది.

— పి. కె. సన్యాల్
కలకత్తా.

## నక్సలైట్ ఖైదీల నిరాహారదీక్ష

సికిందరాబాదు జెయిల్లోవున్న నక్సలైట్ ఖైదీలు మల్లికార్జునశర్మ, రాములు గార్లు ఆరురోజులుగా నిరాహారదీక్ష చేస్తున్నారు. రాజకీయ ఖైదీలకు ప్రత్యేకమైన వంటగది, ప్రత్యేకమైన వార్డు కావాలన్న వాళ్ళ డిమాండు చాలచిన్నది, న్యాయమైంది కూడ. ప్రభుత్వాన్ని, ఆలస్యంచేసి వేరేపరిణామాలు సంభవించకముందే యీ డిమాండులను నెరవేర్చవలసిందిగా హెచ్చరిస్తున్నాం.

— పత్తిపాటి వెంకటేశ్వర్లు
హైదరాబాదు

17—2—1974

ప్రజా కంఠం

# నడిగూడెం ఘటన - వాస్తవాలు

భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ(మా-లె) నాయకులు అయిన యల్. విజయకుమార్ నాయకత్వానగల 'నక్సలైటు' దళం గత నెల 18వ తారీఖున నల్గొండ జిల్లా కోదాడు సమితిలోని నడిగూడెం గ్రామములోగల స్టేట్ బ్యాంకుపై దాడిచేసిందనీ, అక్కడ క్యాషియర్‌పైన కాల్పులు జరిపి బయటవున్న సుమారు 6 వేల రూపాయలను చేజిక్కించుకొని పారిపోతుండగా ప్రజలు వారిని రెండు మైళ్ళ పర్యంతం తరిమి పట్టుకున్నారని, వారి సేవలకు సర్కారువారు మెచ్చి వెంటనే పదివేల రూపాయల బహుమానం ప్రకటించారు. స్వయంగా ముఖ్యమంత్రిగారే విచ్చేసి ఆ ధనాన్ని బహూకరిస్తారని చెప్పారు. పోలీసులు చెప్పిన కథనాన్ని దిన పత్రికలు పతాకశీర్షికలతో ప్రచారం చేయటం చాలదన్నట్లు, ప్రభుత్వ శాకాయైన 'ఆకాశవాణి' (రేడియో)లో యీ కట్టుకథను చిలవలు-పలవలు అల్లి రూపకంగా మూడు భాషలలో ప్రచారం చేశారు.

ఐతే అసలు వాస్తవాలు వేరువిధంగా వున్నాయి 18వ తారీకున పగలు మా గ్రామ బ్యాంకువద్ద ఏదోగోల జరుగుతుంటె ఏమిటోనని అక్కడికి వెళ్ళాను. రైఫిల్ ధరించిన ఒక వ్యక్తి ఆయనవెంట సాయుధులైన కొంతమంది లోపలినుంచి బయటకు వచ్చారు. అంతలో బ్యాంకు చప్రాసీలు 'దొంగలు, దొంగలు' అని కేకలు పెట్టారు. అంతలో దగ్గరలోనేవున్న సాగరు కాల్వపని చేస్తున్న అరవవాళ్ళూ, గూర్ఖాలు వచ్చారు. వాళ్ళని చూచి రైఫిల్ చేతిలోవున్న వ్యక్తి గాలిలో రైఫిల్ పేలుస్తూ ఇలా అన్నాడు- "మేము దొంగలం కాదు- నక్సలైట్లం. చారుమజుందార్ అనుచరులం, భూస్వాముల, ధనవంతుల, పెట్టుబడిదారుల రాజ్యాన్ని కూలదోసి రైతుకూలీ రాజ్యాన్నిస్థాపించటం మా ధ్యేయం. జలగల్లా ప్రజలను పీలుస్తున్న భూస్వాములను, వడ్డీ వ్యాపారస్తులను నాశనంచేసి, దున్నేవాడికే భూమి పంచటం మా లక్ష్యం పీడిత ప్రజలకోసం, ప్రజల తరపున ప్రభుత్వంతో, పోలీసులతో పోరాడటానికి ఆయుధాలు, డబ్బూకావాలి. గెరిల్లా దళాల నిర్వహణ కవసరమైన డబ్బు శత్రువునుకొట్టే కైవసం చేసుకుంటాం. మా కార్యక్రమంలో భాగంగానే పోలీసుల నుండి రైఫిళ్ళు లాక్కొన్నాం. ప్రభుత్వ బ్యాంకుపై దాడిచేసి రెండు లక్షల రూపాయలు స్వాధీనం చేసుకున్నాం. మాకు డబ్బే ప్రధానంకాదు. ప్రజలు ముఖ్యంగా ప్రజాశ్రేయస్సే మా ధ్యేయం" అని ఉత్తేజకరంగా

ఉపన్యసించాడు. తన వద్దనున్న డబ్బు సాంతం ప్రజలమీదకు విసిరేశాడు. గాలిలో తుపాకులు పేలుస్తూ ఆ దళం పొలాలవైపు పరుగెత్తుకపోయింది. వారిని అర్థంచేసుకొన్న మా వూరిజనం వెనక్కిపోయింది. కాని సాగర్ కాల్వపనిచేస్తున్న తెలుగురాని అరవం మాట్లాడే కూలీలు, గూర్ఖాలు దళం నాయకుడు చెప్పిందేమిటో అర్థంగాక మామూలు దొంగలనుకొని వారి వెంటపడ్డారు. అధిక సంఖ్యలో వున్న అరవజనం, గూర్ఖాలు కలిసి వారిని చుట్టుముట్టి పట్టుకొన్నారు. నేల తడిగా ఉండటంచేత వారు ప్రయోగించిన చేతిబాంబులు పేలలేదు. ఆ తరవాత వారిని వూరిభూస్వామికి అప్పగించారు. భూస్వామి వచ్చిన పోలీసులకు పట్టించాడు. ఇదీ జరిగింది. 'నక్సలైట్ల'ను పట్టియ్యటంలో గ్రామ ప్రజలకేమీ సంబంధంలేదు. కాకపోగా ప్రజలు నక్సలైట్లపట్ల చాల సానుభూతితో వున్నారు. కనీసం దొంగసాక్ష్యం చెప్పటానికిసైతం స్థానిక గ్రామస్తులు ఎవ్వరూ ముందుకు రావడంలేదనే నిదర్శనంచాలు.

పోతే బహుమానాల సంగతి. వాటిని భూస్వాముల తాబేదార్లకు మాత్రమే ఇవ్వడం జరిగింది. 'బహుమానాలు' దోపిడీవర్గాలుచూపే ఎరలు మాత్రమే. ఆభూస్వాములు వారి తాబేదార్లుకూడా మాకు డబ్బుకాదు ముఖ్యం, మాకు ఆత్మరక్షణకు పోలీస్ స్టేషన్ కావాలి అని ముఖ్యమంత్రికి విన్నవించుకొన్నారు. దాని పర్యవసానంగానే అక్కడ అంత త్వరలో పోలీస్‌స్టేషన్ వెలిసింది. ఒకవేళ ప్రజల అండదండలే ఆ పట్టించినవారికుంటే పోలీసు అండ యెందుకు. పట్టుకొని కాల్చి 'సంఘర్షణలలో'చచ్చిపోయారని ప్రకటించి. బహుమానాలు, ప్రమోషన్లు పొందే కిరాయి పోలీసు అధికార్లు, వారి దోపిడీ పాలకులు ఎంత నీచానికైనా ఒడిగట్టగలరనేది చరిత్ర చాటిచెప్పినసత్యం.

నడిగూడెం
18–2–74

ఇట్లు,
రేవాల సాయిలు

[నడిగూడెం సంఘటనకు బూర్జువా పత్రికలు, ప్రభుత్వ బాకా రేడియో పూసిన అబద్ధపు మసిని తుడిచి సత్యాన్ని అద్దంలా చూపడానికి మీమీ ప్రాంతాల్లో పైలేఖను కరపత్రాలుగా వేసి పంచండి.]

## పాలకపక్షం న్యాయం!

ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ ప్రగతిశీల విద్యార్థులు 11 మందిని రస్టికేట్ చేసింది విశ్వవిద్యాలయ పాలకవర్గం. జార్జ్ రెడ్డి హత్య జరిగినపుడు యువనిర్సిటీకిగాని, కోర్టుకుగాని హంతకులే దొరకలేదు. ఇప్పుడు పోలీసులుకూడ యీ 11 మందిని లేనిపోని కుట్రకేసులలో యిరికించాలని ప్రయత్నిస్తున్నారట. ప్రగతిశీల విద్యార్థులకు వ్యతిరేకంగా ఫాసిస్ట్ పాలకవర్గంచేస్తున్న కుట్రలను భగ్నంచేయడానికి రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా విద్యార్థులు పోరాటాన్ని చేపట్టాల్సిన తరుణం వచ్చింది. హైదరాబాదులో యునివర్సిటీలో అవినీతికి వ్యతిరేకంగా, రస్టికేషన్‌కు వ్యతిరేకంగా ఆందోళన ప్రారంభించారు. ఈ విషయంలో పాలకపక్షం న్యాయాన్ని సవాల్‌చేస్తూ తిరుపతి ఎస్. వి. యునివర్సిటీ రాడికల్ స్టూడెంట్స్ 'హైదరాబాదు ప్రగతిశీల విద్యార్థులతో కరచాలనం చేస్తున్నారు'.

"పూర్వం జార్జ్ రెడ్డిని కళ్ళముందే దారుణంగా హత్యచేసినా పట్టించుకోని యీ ప్రభుత్వం యిప్పుడెందుకు పనిగట్టుకొని ప్రగతిశీల విద్యార్థులను వేటాడుతున్నట్లు? రాజధానీ నగరంలోనే యింత జరుగుతున్నా నోరెత్తి ఒక్క ప్రజా ప్రతినిధీ ఈ అమానుషత్వాన్ని ఖండించని పవిత్ర ప్రజాస్వామ్యం మనది। మనకు తెలుసు; ఒకప్పుడు ఎలిమెంటరీ స్కూలు పసిపిల్లల రక్తంకూడా ఫ్రాన్సు నగరవీధుల్లో ప్రవహించింది. విద్యార్థుల్లో పెరుగుతున్న చైతన్యాన్ని పురిటీయడానికి ప్రపంచంలో ఏశక్తికీ తరంకాదని యీ ఫాసిస్టు ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరిస్తున్నాం!" అని కరపత్రంవేసారు తిరుపతి ఎస్.వి. యునివర్సిటీ రాడికల్ స్టూడెంట్స్.

### రైతు – పాము

అనగా అనగా ఒక మంచి హృదయంగల రైతు వుండేవాడు. ఒక చలికాలం రోజు రోడ్డుమీద చలికి బిగుసుకపోయి కదలచేతకపోయినట్లున్న ఒక పామును చూసాడు. దానిమీద చాల దయగలిగి, ఆ రైతు దాన్ని తీసి తన భుజంమీద వేసుకున్నాడు. వెచ్చదనం సోకడంతో పాము మెల్లగా కదలబారింది. కాసేపట్లోనే ఆ పాము తన సహజ స్వభావాన్ని తిరిగి సంపాదించుకున్నది. అది రైతును తీవ్రంగా కాటేసి గాయపరచింది. చనిపోయేముందు రైతిలాఅన్నాడు. "నేనొక దుర్మార్గునిమీద దయతలిచాను, తగినట్లుగానే యీ చెడ్డశాస్తి జరిగింది."

( China Reconstructs– December '73 )

## దళిత పాంథర్ రచయిత అమరుడు భగవత్‌జాదవ్‌కు జోహార్లు

సెంట్రల్ బొంబాయి ఎన్నికలను బహిష్కరించమని దళిత పాంథర్లు నిర్వహించిన ఆందోళనలో పోలీసు కాల్పుల్లో మరణించిన యువకుడు భగవత్‌జాదవ్ ప్రతిభావంతుడైన దళిత పాంథర్ రచయిత.

పాంథర్ నాయకులందరూ కవులూ, కథకులూ కళాకారులు. 23 సంవత్సరాల నామ్‌దేవ్ ధసాల్ దళిత పాంథర్ల సిద్ధాంతకర్త, నిర్మాణకర్త. ఆయన 'విద్రోహ' అనే మరాఠా పత్రికకు సంపాదకుడు. 'నీ ప్రాచీన సంస్కృతి ఔన్నత్యమంతా ఫోరస్‌రోడ్ (బొంబాయి)లో వ్యభిచరించే వేశ్యాసంస్కృతికన్న ఉన్నతమైందేమీ కాదు' అంటాడు.

---

విరసంలో "మార్క్సిస్ట్ వ్యతిరేక ధోరణులను ప్రతిఘటించండి" "సాంస్కృతిక విప్లవం – మన కర్తవ్యాలు" అనే రెండు డక్యుమెంట్లను కాశీపతిగారి ప్రతిపాదనను చర్చించిన తరువాత ఈ క్రింది అంశాలు విరసం విధానంగా వుండాలని 12–1–74 నాడు కర్నూలులో జరిగిన సర్వసభ్య సమావేశం నిర్ణయించింది.

1. విరసం భారత రైతాంగ సాయుధ విప్లవ పోరాటంలో సాంస్కృతిక సైన్యంగా తన కర్తవ్యాన్ని నిర్వహిస్తుంది.
2. ఈ లక్ష్యసాధనకోసం మార్క్సిజం-లెనినిజం మావో ఆలోచనా విధానమే విరసం విధానం.
3. జనతా ప్రజాతంత్ర విప్లవ సాధనకు సాయుధపోరాటమే మార్గం.
4. జనతా ప్రజాతంత్ర విప్లవానికి దోహదంచేసే వర్గపోరాటాలను విరసం బలపరుస్తుంది.
5. సామ్రాజ్యవాదం, సోషల్ సామ్రాజ్యవాదాలను విరసం ప్రతిఘటిస్తుంది.
6. శ్రామిక అంతర్జాతీయత విరసం వైఖరి.

## ఆలిండియా రేడియో హైదరాబాదు కేంద్రం నుంచి ప్రసారమైన 'నడిగూడెం బ్యాంక్ దోపిడీ'ప్రోగ్రాంపై విచారణ జరిపించాలి సికిందరాబాదు న్యాయవాది శ్రీ సి. వెంకటకృష్ణ డిమాండ్

18-1-74 న నడిగూడెంలో 'స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ హైదరాబాదుపై నక్సలైట్లు చేసినారని ప్పబడే దాడిని గురించి' 29-1-74 తేదీ రాత్రి 8-30 గంటలకు హైదరాబాదు, విజయవాడ, వ రేడియో కేంద్రాలనుంచి ప్రసారమైన రేడియో ప్రోగ్రాం పట్ల (ఇందుకు సంబంధించిన ర్తలు స్థానిక పత్రికలలో ప్రకటింపబడిన తర్వాత యీ ప్రోగ్రాం వచ్చింది) ఒక పౌరుడుగా కిందరాబాదు న్యాయవాది శ్రీ సి. వెంకటకృష్ణ రేడియో సమాచారశాఖ మంత్రికి తన తీవ్ర న అభ్యంతరాన్ని, వ్యతిరేకతను తెలుపుతూ లేఖ రాసారు. అందులోని ముఖ్యాంశాలివి.

1. కోర్టులో యీ కేసు విచారణలో వున్నది.

2. ప్రసారమైన ప్రోగ్రాంలో, జరిగిన సంఘటన యావత్తు మొదటినుంచి తుదివరకు భాషణలతో కూడా పునర్నిర్మించి చెప్పడం జరిగింది. ప్రత్యక్ష సాక్షి కథనంవలె అది కథ సుతూవుంది. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వెంగళరావుకూడా ఈ ప్రోగ్రాంలో పాల్గొన్నారు.

3. మీరు ఈ 'రేడియో ప్రోగ్రాం' న్యాయవిచారణలో జోక్యం కల్పించుకోడానికి, క్ష్యాన్ని సృష్టించడానికి, వమ్ము చేయడానికి, నిందితులపై దురభిప్రాయాన్ని కల్పించడానికి శపూర్వకంగా ప్రసారం చేసినారు.

4. నిందితులకు వ్యతిరేకంగా ప్రజాభిప్రాయాన్ని రూపొందించడానికి, నిందితుల డిఫె కు అవరోధాలు కల్పించుటకు వుద్దేశించినారు.

5. మీరు కోర్టు ధిక్కారణ నేరము చేసినారు. అందువల్ల న్యాయస్థానములో తగు శిక్షకు పాత్రులు.

ఇన్ని తప్పిదాలు మీరుచేసినా, నగర్వాలా కేసునుకాని, ప్రభుత్వ వున్నతాధికారులను వీతి చర్యలకు పట్టుకొన్న కేసులను కాని, మంత్రుల కొనుకులు ఇరుక్కొన్న కేసులనుకాని యా ఫీచరు ప్రోగ్రాములుగా యివ్వగలిగేపట్ల ప్రజలు హర్షించగలరు.

కనుక- నేను, ఈ నడిగూడెం బ్యాంకు కేసుపై ప్రసారముచేయబడిన ఫీచరు ప్రోగ్రా నకు సంబంధించిన అధికారములపై తక్షణమే విచారణ జరిపించాలని డిమాండు చేస్తున్నాను.

SRJANA Telugu Monthly March '74 H/WL-10
Regd. No. with Registrar of News Papers 10953/67

మార్చి 15 లోగా 7 రూపాయలు + పోస్టేజ్ రు. 1-50 పంపించినవారికి

## చైనాపై అరుణతార

మేలుప్రతి మార్చి నెలాఖరు వరకు చేరుతుంది

ఎడ్గార్ స్నో సుప్రసిద్ధ రచన Red Star over china కు తెలుగు అనువాదం

1. జనతా ప్రచురణలు, 6-3-628/13, ఖైరతాబాదు, హైదరాబాదు
2. నవయుగ బుక్ హౌజ్, సుల్తాన్ బజార్, హైదరాబాదు

---

విప్లవ వెలుగు చూపించే **ఎర్రగడ్డ** వస్తున్నది!

డెమ్మీసైజు 80 పేజీలు వెల 1 రూపాయి తొలిసంచిక మార్చి విడుదల

ఏజెంట్లకు సూచన:

25% కమీషన్ మినహాయించుకొని మొత్తం కాపీలకు డబ్బు ముందే పంపాలి. ముందుగా డబ్బు పంపనిదే కాపీలు పంపబడవు.

సోషలిస్టు పబ్లికేషన్స్
పబ్లిషర్స్ & బుక్ సెల్లర్స్
రాజగోపాలాచారిరోడ్, విజయవాడ-2

---

ఇపుడు సృజనవద్ద అమ్మకానికి సిద్ధంగా వున్నవి–

1. భారత రైతాంగ సాయుధ పోరాటం - జనచైనా వ్యాసాలు 1-00
2. జనం ఊపిరితో – ఖైదీగీతం సృజన ప్రచురణ 0-50
3. ఊరేగింపు - కవితాసంకలనం వరవరరావు 1-25

అడ్రసులో మార్పు

### శ్రామికవర్గ ప్రచురణలు

9-2-197 గిర్మాజీపేట, వరంగల్ 506002

శ్రామికవర్గ సాహిత్యం కోసం పై అడ్రసుకు రాయండి, రండి.

SRJANA
Hanamkonda
Warangal 506001
1 Re.